

Fins ara ha estat massa norma de catalans fer creure submissió, com si fossim moros! Per una amistat absurda, innoble, hipòcrita, d'esclau covard, els catalans fins ara han traït massa la pròpia naturalesa patriòtica, per a plaure als castellans sense parar esment, que àdhuc els castellans d'esperit superior han de repugnar tal procedir, car és elemental, que qui traeix la pàtria, la llengua natural, més fàcilment trairà la imposada, l'enemiga, la rival.

Delfi Dalmau

L'ESTEL

LA NOSTRA WEB: <http://www.balearkom.es/usuarios/estel/>

A.P.P.E.C.
 ASSOCIACIÓ
 DE PUBLICACIONS
 PERIÒDIQUES
 EN CATALÀ

ANY XVIII. NÚMERO 412

1er DE JUNY DE 1999

PREU: 225 PTS - 1,35 euros

ENQUESTA ELECCIONS MUNICIPALS A MANACOR

El PP guanya però ho té difícil per governar

ERC i ALM aconseguixen per primera vegada representació

Dins aquest especial dedicat a la comarca de Manacor hem volgut conèixer quina serà la composició de l'Ajuntament de Manacor els pròxims quatre anys. Els resultats de l'enquesta realitzada ens indiquen que el guanyador tornarà a ser el Partit Popular encara que enguany, amb aquests resultats no en tendran prou per governar.

Els partits que han estat a l'oposició aquesta darrera legislatura mantindrien els seus vots amb una lleugera pujada del PSM i un petit descens del PSOE. Per primera vegada

entrarien a l'ajuntament Esquerra Republicana (ERC) i Alternativa Liberal (ALM).

Els qui no arribarien a la quota del 5% que fixa la llei d'Hont per obtenir l'acta de regidor serien, sempre segons la mostra realitzada, la Unió de Convergències (CB-CM), Unió Mallorquina i Esquerra Unida.

Per altra part, afirmen que aniran a votar un 72% dels enquestats encara que d'aquests un 22% o bé no té decidit el sentit del seu vot o bé no vol manifestar-lo.

Si ens fixam en el comportament

electoral de la gent de Manacor en relació amb l'edat veiem que el PP guanya en dos segments, de 36 a 55 anys i els de més de 55 anys. El PSM ho fa en el de 18 a 35 anys. Tant socialistes com populars semblen tenir més suport dins la gent més

gran, el contrari que PSM i ERC que són elegits per gent més jove.

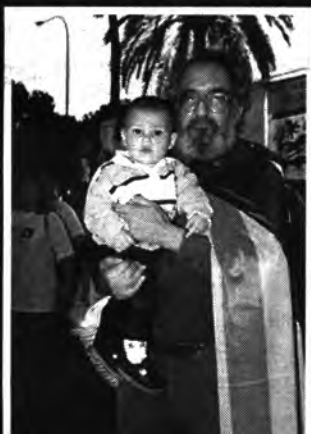
(Enquesta realitzada personalment els dies 5 a 12 de maig a 300 persones majors de 18 anys residents al municipi de Manacor). Ω

Intenció de vot

PARTIT	MOstra 1999	ELECCIONS 1995
PP	37%	35,5 %
PSM	25%	21,6 %
PSOE	11%	13,6 %
AIPC	8%	10%
ERC	6%	2,3 %
ALM	5%	0%
CB-CM	3%	10,8 %
UM	2%	1,5 %
EU	2%	3%
Abstenció	28%	

Mirau-los i votau-los. Són els caps de llista dels partits mallorquins que governaran les nostres institucions a partir del mes que ve.

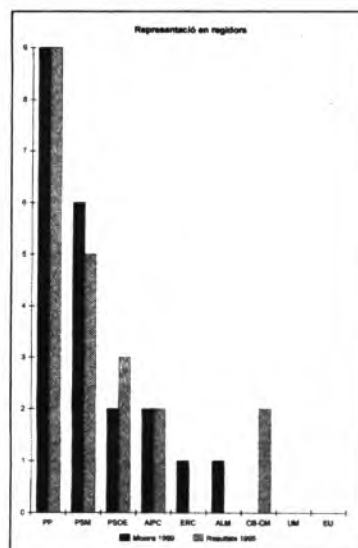
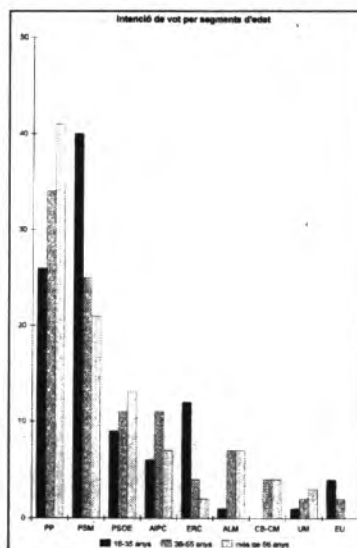
El Senyor dels Estels vestint la capa independentista amb el seu primer nebot Antoni Sastre i Gener el dia de la mani per la llengua i per un nou govern que defensis els mallorquins, de la rapinya dels castellans a la pròxima legislatura.

Comprau a Caprabo. Hi trobareu de tot i molt etiquetat en català i a bon preu. Fugiu com del dimoni dels supers i de les botigues que venguin els seus productes etiquetats en altres llengües.

Manacor és terreny nacional, és ple de pintades independentistes.

Especial dedicat a TERME DE MANACOR
 Si vos ha agradat, telefonau al 971 26 50 05 i el vos enviarem cada quinze dies.

Enquesta Eleccions Municipals a Manacor

PP9 regidors
 PSM.....6 regidors
 PSOE.....2 regidors
 AIPC.....2 regidors
 ERC1 regidor
 ALM1 regidor
 CB-CM.....0 regidors
 UM0 regidors
 EU0 regidors

(Pàgines 6 i 7)

Foc i Fum

MATEU MARIÓ DE SANT JOAN

És una qüestió patològica, l'odi africà que té la gent del **Lobby per la Independència**, al guardonat escriptor Miquel López Crespí, un home que, tot la vida, ha lluitat contra la dictadura franquista i a favor de la independència del nostre poble. Llegiu la darrera revista *Barco de Rejilla*, i us adonareu que no exager en absolut.

Una revista per altra part que parla clar i català i ens recorda que el passat mes de febrer el TS condemnà l'exbatle de ses Salines, el metge Jorge Galmès per espia al batle. Que a la reunió de Joves per la llengua amb Catalina Cirer, la virreina espanyola digué que demanarà a Madrid traductors per a les comissaries. Mentrestant els guàrdies civils de Calvià, suposadament a les ordres de la virreina, insulten i vexen als joves que s'atreveixen a parlar la llengua oficial de les Illes Balears.

A la secció **HAN DIT**, hi llegim: Tomeu Bestard, cònsol dels EUA a Mallorca: Cada dia ens agrada més el que és nostre. A part de la polèmica entre si català o mallorquí, el que és segur és que la nostra llengua sempre serà majoritària. A la gent li agrada cada vegada més la recuperació de les tradicions, de la cultura, de les nostres festes (DdB 07.01.99). Joan Riera, periodista: En termes pràctics, la guerra menorquina pot costar dos diputats popu-

lars, és a dir, la majoria absoluta al Parlament Balear, a part de perdre el control del Consell Insular d'aquesta illa (...) Si la política fos un ciència, el PP seria objectivament un partit de l'oposició d'aquí a poc temps (DdB 12.12.98). Pere Morey, escriptor: La nostra nacionalitat històrica és la catalana. No és pot parlar de nació mallorquina perquè no tenim uns fets suficientment diferenciats. (...) a Mallorca hi ha gent que odia als catalans perquè a la noblesa, a l'aristocràcia de la sang i del diner li interessa fomentar la divisió. El dia que recobrem la consciència de Països catalans aconseguirem una autonomia fiscal més important (Brisas 03.01.99). Magdalena Albertí de Joves per la Llengua: als turistes els manipulen les informacions sobre la nostra identitat! Que pot saber de Mallorca, un guiri, si tota la informació que recopila és la que li ofereixen els souvenirs? (...) Afortunadament l'extrema dreta no existeix a Mallorca. Hi ha un vell que compareix per la Plaça de Cort amb una presumpta bandera mallorquina. Però no és perillós. En canvi hi ha un policia nacional que em fa por. És un exaltat. Un pic va intentar empenyar-me (Brisas 10.01.99). Pau Ferrà, artesà: Els alemanys estimen el treball ben fet. I són molt exigents. No volen moble alemany, sinó mallorquí, fet que demostra que pretenen respectar la nostra cultura. Hi haurà de tot, es clar... però jo li garantesc una cosa: qui compra una possessió cuida fins el darrer detall per no sortir-se d'allò que és arquitectura i mobiliari tradicional (Brisas 31.01.99). Enrique Amaya, president de la Federació Gitana: Jo no vull que els gitanos s'integrin, vull que s'equiparin a la resta d'espanyols. No hem de per-

síaca (UH 14.02.99). Jaume Corbera, professor de la UIB: Mirau Portugal, us podeu imaginar el nostre país no comandat des de Madrid i sense la presència de la llengua castellana? Ha de ser només un somni? (DdB 02.01.99). Miquel Sintes, independentista: Quan veig la bandera espanyola tinc la sensació d'estar davant el símbol d'un estat que maltracta i humilia els mallorquins i els considera ciutadans de segona categoria. Estic segur que si el rei En Jaume fos viu, l'estelada seria la seva bandera (DdB 04.01.99). Antoni Alorda, diputat del PSM: Quan demanarem que l'oficialitat del català tingués el mateix rang que el castellà, el PP ens tractarà gairebé de xenòfobs (DdB 10.01.99). Llorenç Capellà: Carme Feliu no troba Mallorca ni en el mapa de Despuig. Potser s'hagi esvaït. Esperavem que contractàs Maria del Mar, Els Pets o Gossos per a la Revetla de Sant Sebastià, i ens ha duit Maria del Monte, Manolo Escobar i el Chaval de la Peca. Perduda Mallorca, pretén foragitar els mallorquins (DdB 21.01.99).

El Tribunal Suprem ha condemnat a dos policies nacionals de la Comissaria de l'Hospitalet del Llobregat, a sis mesos de presó i sis anys d'inhabilitació per torturar un detingut posant-li el cap dins un wàter i pegar-li, malgrat que assegurava que no era l'autor del robatori que investigaven. La sentència confirma el fallo de la secció novena de l'Audiència del passat mes de febrer en la que es damnava als agents com a autors d'un delictes de tortures i desestima els recursos presentats.

La Audiència d'Alacant ha condemnat al policia jubilat Josep Bernal i Marmol a dotze anys i mig de presó a un psiquiàtric penitenciari per dos delictes d'homicidi i un delictes d'intent d'homicidi. L'ex agent, de 65 anys, disparà amb resultat mortal a la seva ex companya i a un dels seus nets, i en ferí un altre a Torrevella en juliol de 1997.

Nacional **Jesús Santos**, va remarcar el 5-3-99 que el Ministeri de l'Interior podria haver ajudat al presumpte membre del GAL i ex confident de la policia, Ismael Miquel, a sortir d'Espanya cap a Tailàndia, el 14 de febrer de 1986. "Existeixen clares dades indicatòries d'estar involucrats aparells del Ministeri de l'Interior en aquests fets" va dir en Santos durant la vista oral contra en Miquel, qui està acusat d'haver participat en l'assassinat, a Biarritz el 1985, del ciutadà francès Robert Caplane, a qui confongueren amb un membre d'ETA.

Perquè el terrorisme d'Estat, és tan fort a Espanya com a França:

quieren liquidarme, pero que sepan que no se lo voy a poner fácil a nadie. A ningún mafioso terrorista o narcotraficante se le trata peor que a mí. Algunos me temen porque yo dejaría Ceuta y Melilla irreconocibles. Ja ho veieu, els espanyols se barallen com a moixos.

No ens explicavem la rabieta del **Batle de Tàrbena** per les declaracions del Pinet amb motiu de l'agermanament de Tàrbena i Santa Margalida. Ara ho hem sabut: En Pinet que és un polissardo fa fotocòpies de l'ESTEL i les penja pels cantons del poble. I és clar, ara, en temps d'eleccions, això fa ràbia als polítics.

El president de la diputació d'Alacant i el diputat Antoni Botella, amb el Pinet. El batle els feu un lleig i no va voler acompanyar al president per no haver de trepitjar "Casa Pinet".

El governador Bonet de Còrsega ha estat detingut, per haver manat calar foc al restaurant d'uns suposats independentistes. En Bonet, ja es feu famós quan fou governador de Perpinyà per la seva bruta lluita contra els catalans i la seva llengua.

Perquè veieu la ràbia que el batle de Tàrbena té al nostre amic **Pinet**, quan el president de la Diputació d'Alacant **Julio de España**, acompanyat pel diputat Antoni Botella, anaren al municipi de Tàrbena per arreglar assumptes urbans subvencionats

El president de l'Atlètic Madrid sortí dels jutjats i atacà durament al govern espanyol.

A poques setmanes de les eleccions, i malgrat la persecució política a que es veu sotmès, el batle de Marbella, Jesús Gil, no pensa renunciar al món de la política, el dia 7 d'abril, va dir algunes frases que aixecaren bòfiques: *Aquí aparentement hay democràcia, però todo es una farsa, una basura. Me da vergüenza ser español con toda esta colección de rateros y miserables que, presuntamente hacen que Espanya vaya bien. ¡Je! Menudos zoquetes hay en este país y, encima, son mas peligrosos que una piraña en un bidet. Quedan dos meses para las elecciones i*

per la diputació, les autoritats decidiren acceptar l'amable invitació del Pinet, altra temps regidor comunista del poble. En de España i en Botella, acceptaren la convidada, el batle de Tàrbena se negà a entrar al restaurant d'en Pinet, i esperà que acabassin de dinar al carrer fent un lleig espanyol als polítics visitants.

A propòsit, en Pinet ens envia una nota en que convida a les autoritats margalidanes i a tots els margalidans, que si passen per Tàrbena, s'aturin al seu restaurant que els convida a dinar, que els tractarà com a germans. Ω

ÒMNIUM
CULTURAL

PER
QUÈ?

La Constitució
espanyola imposa el
deure de conèixer
el castellà?

QUAN

a Europa cap
constitució exigeix
aquest deure que
vulnera els drets
individuals més
elementals.

?

TIEMPO 1 FEBRERO 1999/7

dre la nostra cultura (...) a mi em molesta que, essent espanyol, em posin dins el mateix sac que als magribins i no se'ns reconegui un deute històric (UH 17.01.99) Joan Antoni Alcover, president de la Societat d'Història Natural: Un dels problemes bàsics de Mallorca és la densitat de població tan elevada que tenim. (...) S'haurà de limitar l'entrada a les Illes de forma dràstica si volem mantenir la situació paradi-

Si insultes un policia ho pots passar ben malament: qualsevol injúria lleu al guàrdia que dirigeix el tràfic, a l'igual que negar-te a seguir les seves indicacions, et suposarà de 2000 a 3.000.000 de pessetes. El nou Codi penal castiga així la desobediència lleu i la falta de respecte deguda a la autoritat o als seus agents. Si la desobediència és greu pot costar-te de sis mesos a un any de presó.

El tinent fiscal de l'Audiència

Si l'agricultura mallorquina mor, el nostre poble també ho farà

PERE FELIP I BUADES

Mallorca, inserida dins el clima mediterrani, ho comptat al llarg de la seva història d'un conjunt de varietats climàtiques que han fet possible experimentar, i en certa manera, fer màgia del nostre petit territori, en el cultiu de subsistència que ha estat i és l'agricultura, també és cert que històricament, hem tengut un dèficit de producció degut a injustícies socials que provocaren revoltes.

A finals d'aquest segle convuls i agitat, la nostra terra se mor per manca de cura, per manca d'inversions i sobre tot, per manca de conscienciació social a l'oblidar una part essencial que configurà el nostre poble. Ens agradi o no, els ciments de la nostra idiosincràsia els posaren els pagesos que alimentaren a la resta de la població durant segles.

Aquell qui oblida, de forma tan radical i menysprea el seu passat, està condemnat a repe-

tir esforços. Això no vol dir que no compregui a aquella gent de la pagesia que per tal de llaurar-se un futur millor, segueixen el camí de tants en l'esclatant, voraç i depersonalitzat creixement turístic hiper-massificat.

Que poden esperar de tant de deixadesa?

La nostra illa és un magnífic laboratori, on se pot cultivar quasi tot. I si la riquesa que originada pel turisme hi hauria de repercutir més enllà de

les xifres econòmiques, doncs estam molt a prop de ser tan pobres que sols tinguem doblers.

Ara, en aquest temps electoral, en que tots els polítics parlen de creixement sostenible i d'equilibri ambiental, haurien de fer una profunda reflexió sobre el nostre passat per tal de garantir a les generacions a venir, un futur més harmoniós i més equilibrat, començar a reconèixer i pal·liar la injustícia històrica que tenim amb el camp mallorquí podria ser un bon començament.

Tanmateix, som conscient que la solució a l'estat actual de l'agro mallorquí és molt difícil. Al cap i a la fi, tota activitat humana ve marcada per paràmetres econòmics, i quasi

ningú se conformarà amb unes activitats laborals que li suposin unes rendes més baixes que la mitjana d'altres sectors productius. Això i la desídia del Ministerio de Agricultura del Estado Español, que per res ens té en compte, fa que el panorama sia desolador. Per això, hauria de ser el Govern Balear, amb més altes cotes de poder polític, després d'aconseguir la independència del poble mallorquí, qui prengués cartes en aquest afer. I no sols en el tema agrícola, ja que si el govern espanyol i els seus ministres mesetaris només munyen les seves colònies orientals, mantenint fermat i ben fermat el nostre esdevenir com a nació lliure i sobirana, ben poc podrem fer. Ω

L'esperit republicà

Sèrbia-Kosovo. Les aigües baixen tèrboles

EN JOAN QUETGLES, PROFESSOR DE FILOSOFIA

En principi, tothom és a favor de la pau. És impossible trobar un discurs que justifiqui la guerra per la guerra. Fins i tot els qui varen moure guerra (per exemple, els generals que s'alçaren contra la república espanyola) declaraven que la pau era el seu objectiu final. La guerra és considerada com el mal extrem. Des de l'Edat mitjana, els quatre genets de l'Apocalipsi - la guerra, la fam, la pesta i la mort - cavalquen junts, i tothom els contempla amb espant.

Al moment actual, respecte al conflicte als Balcans, les aigües baixen tèrboles. El motiu d'aquest article és fer unes consideracions sobre el tema. Per suposat, la qüestió és d'interès mundial i és àmpliament tractada i comentada pels mitjans de comunicació. Però, jo pens que els catalans tenim un especial interès respecte a les situacions d'opressió nacio-

nal. Catalunya és una nació no solament oprimida sinó que, a més a més, és en perill d'anorreament. L'estratègia de l'Oligarquia espanyola té com a objectiu l'espanyolització de totes les àrees catalanes que ara administra.

La confrontació entre els serbis i els albano-kosovars ve de lluny; deriva del tractat de Versalles, al 1919, on es decidí premiar la participació de Sèrbia al costat dels aliats (França des de sempre ha fet de "protectora de Sèrbia"). Kosovo tot i ésser de majoria albanesa, no es va integrar amb Albània, sinó que es cedí a Sèrbia. El conflicte d'ara s'inicià a partir de l'anul·lació de l'autonomia kosovar a 1990. A una major repressió, els albanesos incrementaren les seves manifestacions de protesta. A partir del 94, sorgí l'UÇK, l'Exèrcit d'Alliberament de Kosovo, el qual propugnava la lluita arma-

da per aconseguir la independència. Al 99, segons les agències d'informació, els efectius de l'UÇK serien al voltant dels 8000 homes, uniformats i organitzats militarment, però amb armes lleugeres de diversa procedència i amb dificultats per al proveïment de municions. L'opció per a una "solució pacífica" era representada per Rugova i tenia inicialment el suport majoritari de la població. Però la línia d'En Rugova mostrava que era una via morta en front de la creixent brutalitat decidida pel Govern de Belgrad.

Tot un seguit d'intents diplomàtics per tal d'aconseguir un acord polític per a un Kosovo autònom s'estavellaren contra la posició intransigent del Govern serbi, el qual entén, diu, que Kosovo és una "afar intern" de la República Sèrbia. Ni converses, ni pressions, ni amena-

ces; res va fer canviar la posició d'En Milosevic. I així fins al trencament final amb el fracàs de les converses de Rambouillet.

Aigües tèrboles. Per exemple, les que promou el PCE. Arrel del començament dels bombardejos de l'OTAN sobre Iugoslàvia, els comunistes espanyols han iniciat una campanya "pacifista" contra la política de guerra de l'Aliança Atlàntica. No passa dia que no s'esqueixin les vestidures a la vista del públic. S'indignen pel mal que fan les bombes sobre la població iugoslava, però, estranyament, fan com si el genocidi dels kosovars - el més escandalós i fotografiat de la postguerra - fos una causa menor, o una excusa, o un "afar intern". Són un pacifistes de darrera hora; no s'han indignat ni han muntat plataformes pacifistes per a condemnar la llarga sèrie dels crims contra la humanitat que han exhibit els

serbis. Fan com si el problema a resoldre fos aturar els bombardejos; no diuen de quina manera s'han d'aturar les matances a cops de matxet; tampoc diuen el que s'ha de fer amb els 800.000 refugiats; tampoc s'inquieta, aquestes ànimes justicières, per la sort de d'altres 800.000 kosovars de l'interior, els quals no se sap ben bé on són. Per contra, un allau de testimonis assenyalen que centenars de milers de desplaçats de l'interior són en perill de morir de fam. Les atrocitats sèrbies no els immuten a aquests "pacifistes". Ω

Pla Mirall (2)

Primer hi sembraren avets,
I també les oliveres,
Ara eixamplen ses voreres,
Banda i banda de carrer,
Dos metres i mig
d'amplària,
No tendrem on aparcar...
Ja ho diu en Pep s'escolà:
Es cans a l'hora de cagar,
Es trobaran a la glòria.

Vicenç de son Rapinya

Refranyer del mes de Juny

En el mon rural mediterrani, basat en els cultius cerealistes, el juny marca un dels moments més importants de l'any, ja que és el temps de la sega del blat, el temps de les meses. En es juny, sa falç a n'és puny. Juny brillant, any abundant. Ω

CLÍNICA HARMONÍA

- Medicina General • Homeopatia
- Hidroteràpia del Colon • Acupuntura
- Dietètica • Massatge • Iridologia
- Limfo drenatge • Osteopatia

Telèfons: 971 467 364 - 971 771 250 - Fax: 971 771 250
C/ Margarida Caimari, 24-1 - 07005 Ciutat de Mallorca

EL ROTO

BOTIGUERS DE SON MACIÀ

Son Macià, llogaret de Manacor, fundat ara fa 80 anys ha crescut molt els darrers anys. Feia dos anys que no hi anàvem i hem quedat ben agradablement sorpresos. Hi ha posat Apotecaria, una botiga de venda de periòdics, gestoria, merceria, un banc nou, i jo que se quantes coses més. Els alemanys han fet que el poble prosperi. Hi hem anat i en dues horetes hem fet una dotzena de subscriptors. Mireu-los.

Fa 3 anys que na Maria López regenta el Restaurant can Pelut a son Macià. Despatxa menjar a la carta i menú. Na Maria va voler que retratassim als seus clients. Reservau taula al 971 553 265

Fa un any i mig que la farmacèutica Maria Magdalena Mestre va obrir l'Apotecaria de son Macià. Son pare, el coronel Mestre que va passar la joventut a sant Joan, es va casar amb la santjoanera Caterina des Pujol, de manera que na Maria té una cama de cada poble. La gent de son Macià està ben contenta de tenir remeis a prop i no haver d'anar a fora poble per comprar medicines.

Fa un any que na Margarida Barceló ha obert la botiga de venda de papeteria, premsa, revistes i detalls a son Macià. Des d'ara hi podeu comprar L'ESTEL.

Fa un any que na Caterina Fullana ha obert la Merceria de son Macià.

Fa 11 anys que en Miguel Bover de Felanitx regenta el Restaurant can Bessó a son Macià. Despatxa les paelles, la porcella i el mé al forn. El menú val 750 ptes. Reservau taula al 971 552 858.

Fa 3 anys que en Manuel Pérez de Madrid ha obert l'Oficina de Serveis NOREMEX a son Macià: assessora l'edificació d'edificis, du comptabilitats, assegurances, administració de finques i xalets, manteniment de jardins... El trobareu al 971 844 244

Fa 5 anys que el matrimoni Barceló-Llull regenta el Super Barceló a son Macià. Tenen un poc de tot.

Sor Margalida Roig de cas Concos, sor Antònia Torrandell de Ciutat i sor Maria Xamena de Felanitx són les monges de la Caritat de son Macià, un convent que es fundà ara fa 50 anys. Tenen cura dels malalts, tenen cura de la pastoral de l'església, del Grup d'Esplai del Joves i fan taller de brodat amb la Tercera edat. Els seu telèfon 971 550 118

Fa 10 anys que na Margarida Llinàs, neboda d'en Pere Llinàs, regenta la Perruqueria Marga a son Macià. Demanau-li hora al 971 554 946

Fa 38 anys que n'Antònia Nicolau va obrir la botiga de queviures ca n'Antònia a son Macià.

EL VEL DE MAIA (8)

Cannabiques idees

PERE GRI

Ara començ a comprendre moltes de coses d'aquest conjur, meditava en Fructuós. Els déus han "comprès" que les nacions oprimides necessiten la independència, però els diferents pobles no estan totalment convençuts de que el projecte sigui viable. Per això m'han donat el tros d'haixix, per ficar dins el cap de la gent aquest objectiu. Ja ho crec que m'agradarà tenir aquesta missió, perquè des de que he provat la xocolata que em va regalar n'Habatzeleth, jo també n'estic ben segur de que seré capaç d'aconseguir-ho.

En quant a la qüestió de les drogues -seguia pensant- he de dir als meus opositors polítics, que els tendré, sens dubte, que passarà una d'aquestes dues coses, o ells hauran de prendre la responsabilitat de procedir a la legalització, o serem els propis consumidors els que pujarem al poder i posarem les coses al nostre gust. Crec que m'hauré d'acabar decantant per la segona opció, perquè és per quedar estupefacte veure com els polítics professionals passen de tot davant aquest problema, crucial en la societat de fi de segle, però està en la meua mà canviar-ho.

En Fructuós seguia meditant sobre les possibilitats que tenia de realitzar amb èxit la seva missió. I durant quinze dies, en els quals fumà molta xocolata i no esnifà gens de cocaïna, les seves idees s'anaren expandint. En acabar aquelles dues setmanes ja sabia per on començar, calia formar un govern a l'ombra que dirigís l'operació.

En un principi no sabia gens a qui havia de triar, pel fet que ell no havia tengut massa contactes amb els cercles independentistes, si bé coneixia a algunes persones que segurament voldrien col·laborar. Els convidaré a fumar del meu haixix màgic -pensà en un determinant moment.

Així i tot, he de ser molt selectiu amb les persones que

convidi a fumar de la xocolata libanesa -es recomanava- no cal que ho sigui amb les drogues dures que compri, encara que és millor que aquestes les consumeixi només jo, perquè no he d'oblidar que les bruixes m'han dit que tendré problemes amb la policia en el futur, i no és qüestió d'anar escampant que m'estic afecionant al "heavy".

De cop, pensà que encara no havia escrit cap plana del seu diari, incomplint el que li havia dit la bruixa, però no ho trobà estrany, ja que primer s'havia hagut de prendre un temps per meditar sobre el que havia d'escriure.

Aquell era el moment per posar-se a redactar, i no el dia en que havia comprat la llibreta, quan no tenia les idees clares. No hi havia dubte que els petards l'havien inspirat, sense que es pogués dir el mateix de la cocaïna provada dies enrera, que l'havia entorbolit bastant. Part del que va escriure en primer lloc tenia per objecte reflectir la impressió desfavorable que li havia causat el consum de coca per primera vegada, contradient el que havia dit "El Pistatxo".

Això és part del que va escriure: "Impressions sobre el consum de la cocaïna. No ho tenc clar encara, però ja estic en condicions de dir que la cocaïna no serà la meua droga preferida, em quedaré amb el cannabis.

"El Pistatxo" em va dir que la seva era la millor cocaïna del món, i ho crec, no és aquest el problema, sinó que aquesta substància crea en els seus consumidors una sensació de relaxació molt diferent a la que crea el cannabis, més compatible amb l'espiritualitat que m'interessa".

Passava el temps pensant i pensant, escrivint planes del diari i aïllat en el seu pis, sense més contactes amb el món que els imprescindibles.

Tornava a escoltar la veu de la bruixa que li deia que aquell ensopiment era normal en els primers temps del conjur, però l'animava a sortir al carrer, insistint en que havia de comprar drogues dures. No et conformis amb la xocolata -sentia moltes vegades dins en el seu cervell.

Quan em vengui de gust, compraré àcids, pensava.

Un dia d'aquells sonà el timbre de la porta, en Fructuós s'aixecà del sofà per anar a obrir, i en fer-ho s'endugué la gran sorpresa. Era na Pompeia. Ω

CATALUNYA,

Religió

Egipte

La major part de cristians egipcians viuen a l'Alt Egipte. És allà també on viuen més discriminats i explotats per compatriotes sens escrúpols qui saben que no hi arriben res, car són més que *dhimmis*. Els policies semblen ser tots musulmans amb prejudicis anti cristians.

Egipte viu una progressiva islamització i, al contrari d'Iran on l'islam és imposat, en Egipte ha una revifalla islàmica autèntica entre la població.

A principis del '97, l'exèrcit egipcià destruí un centre cristià per a minusvàlids mentals, nomenat *Patmos*, que el bisbe Butros havia començat a bastir al desert, no pas lluny del Caire. Després d'una llarga pugna amb les autoritats, pogué reprendre la construcció.

Per manca de coneixences i sota l'efecte de la propaganda musulmana imperant (als *mass media*, etc...), igual que s'esdevé amb els catalanoparlants que a poc a poc es castellanitzen per manca de referents i per la pressió espanyolitzadora, a muntó cristians vells de soca es passen a l'islam, pel cap baix uns 10.000 a l'any.

Per contra, i malgrat exposar-se a ser perse-

guits, més d'un miler de musulmans es converteixen cada any a Jesús. Però sense programes d'acolliment espiritual i social, poden retornar a l'islam.

A l'Alt Egipte hi ha una enorme manca de responsables cristians. Els creients són com les ovelles sense pastor i amb prou feines saben qui és Jesús.

A El-Koixeh, Alt Egipte, la policia local detingué més de 1000 cristians per a sotmetre'ls a brutals interrogatoris i tortures a tomb de l'assassinat de dos coptes esdevingut el 14-8-98. El Koixeh, a 500 Km. Al sud del Caire, té 40.000 habitants, el 70% cristians koptes. El bisbe copte Wissa informà que tres dies després del doble assassinat, cents de cristians ja havien estat torturats: *cada dia la policia detenia més gent, la duia, els turmentaven... amb xocs elèctrics al genitals, cops de fuet, de puny, puntades de peu... Els escopien, els llençaven poals d'aigua gelada, els relligaven en posicions doloroses. Alguns eren penjats dels peus.* El bisbe assenyalà aquests excessos a les autoritats, però les detencions i tortures segueixen. Segons un grup egipcià de defensa dels drets humans, els càstigs col·lectius practicats a El-Koixeh han afectat més de 1.200 persones.

Sudan: detencions i infants abandonats

L'exmusulmà convertit Ahmed Abdulrahman rau detingut a la presó de Kobar de Khartum. El 22-8-98 fou condemnat a 5 anys, oficialment per activitats subversives contra l'Estat. El mateix dia que el damnaven, era alliberat el seu amic Faisal Abdal.lah, que havia patit idèntiques acusacions. Simplement, sota la tortura, Ahmed admeté haver comès actes que en realitat no havia pas comès, amb resultat de condemna de 5 anys. Ahmed està convençut que ha estat condemnat per dedicar-se a evangelitzar musulmans: *El major crim, ací, és predicar l'Evangeli als musulmans.*

Hilari Boma i Lino Sebit són dos clergues catòlics empresonats per testimoniar amb valor. Al Faki Kuku és un erudit musulmà de renom convertit al cristianisme que ha estat detingut per apostasia.

Munions d'infants sense llar són en camps de refugiats, es tracta d'orfes qui no saben on són llurs famílies, de vegades per què han tancat llurs mares per vendre cervesa. Ω

FIRA DE SON CARRIÓ

Fa un any que en Mateu Reines i Munar de Bons Aires, a qui veiem amb la seva dona i la seva filla, fa mercats i fires al Llevant de Mallorca. Els dies feiners fa de carnisser al SYP de sa Pobla.

Fa 2 anys que n'Antoni Bassa regenta el Bar de la Tercera Edat de son Carrió.

Fa 10 anys que na Francesca Calafat fa de monitora de manualitats, pintura, estany, tridimensionals i brodats a la Tercera Edat del Terme de Marratxí. Ja era gran quan en va aprendre i ara n'ensenya. Tlf. 971 604 684

En Jonatan Valls de Vilafranca és l'amo jove de Empresa Bartomeu Valls: Venen olives, bacallà i embotits als mercats i fires de Mallorca.

En Bartomeu Llinàs i el seu fill Antoni Lluç, són els amos del Taller Llinàs a Sant Llorenç des Cardassar. Venen maquinària agrícola i de jardineria. Tlf. 971 569 024

Estat de dret o estat d'excepció?

Corria l'estiu del 1992 quan vaig patir allò que podríem dir el primer acte seriós de repressió política en la meua, alhesores encara curta per motius d'edat, trajectòria de reivindicació patriòtica. Jo tenia dinou anys i havia anat, amb la meua germana de setze, a veure un partit de basquetbol a Badalona, amb motiu dels Jocs Olímpics celebrats aquell any al nostre país. Aquella tarda s'hi jugaven dos partits, així és que agafí una senyera sobre la que havia escrit el lema "*Freedom for Catalonia*", popularitzat en aquelles dates pels independentistes catalans amb motiu d'aquest esdeveniment esportiu tan transcendental. Jo em presentí al pavelló esportiu amb la meua millor voluntat democràtica; malauradament, ben aviat copsí que la democràcia a l'Estat espanyol és una pura fal·làcia. Mentre les seleccions de Croàcia i Brasil lluitaven per la victòria esportiva, un parell de membres del Comitè Organitzador de l'Olimpíada de Barcelona (COOB)

m'arrancaven del meu seient davant la mirada de no entendre res del públic, i em portaven a uns compartiments fora de l'esguard de la gent. Allà em trobí amb més membres del COOB i amb la policia espanyola. Un d'aquests policies m'arrabassà la bandera catalana de les mans i la llençà amb menyspreu al terra, al temps que em demanava el meu carnet d'identitat. En aquells reservats, un espanyol del COOB m'insultà de mala manera, i rebí les amenaces de la policia. Al cap de poca estona, m'obligaren a anar al lavabo a rentar-me la cara per a que desaparegueren del meu rostre les llàgrimes de ràbia i d'impotència (i, perquè no dir-ho, de por) que les seves tortures havien fet que afloressin en els meus ulls i ragessin galtes avall; després, em deixaren en llibertat. Allò havia estat el que es coneix com una "retenció", que no és sinó una detenció il·legal. L'article 20 de la Constitució Espanyola, que protegeix la lli-

bertat d'expressió, quedava així vulnerat pels mateixos que ara s'omplen la boca llançant floretes al text constitucional, en el seu vint aniversari.

Després d'aquell dia, han estat nombrosos els casos de vulneració dels meus drets més elementals que he hagut de patir per part de l'Estat espanyol, el mateix Estat que s'autoanomena a si mateix com a "democràtic de Dret" (article 1.1 de la Constitució Espanyola de 1978). No m'estendré ara relatant tota la repressió que he hagut de patir aquests darrers anys, tot i que sí que voldria fer alguns apunts en alguna qüestió puntual. Crec (i dic "crec" perquè no ho puc demostrar, tot i que jo sé que és cert) que tinc el telèfon punxat, no sé pas si per la policia espanyola o per la Guàrdia Civil, ja que "casualment", els espanyols em tenen molt controlats els meus viatges entre Andalusia i Catalunya, com ho demostra el fet que el juliol del 97, quan anava a una acampada independentista que

s'organitzava a Arbúcies (La Selva), un policia de paisà m'estigués esperant a Barcelona per a escorcollar-me (i de camí insultar-me) abans de baixar-me del tren, a l'estació de Santís. També penso que em tenen intervingut el correu, ja que, de vegades, he rebut sobres que havien estat oberts, i que venien de Catalunya enviats per companys republicans. Fa poc, fins i tot, "misteriosament", no arribà al seu destí una carta que li vaig enviar a un amic i patriota de Castelló de la Plana. On queda aquell article 18.3 de la Constitució dels forasters en el que s'hi diu que "es garanteix el secret de les comunicacions i, en especial, de les postals, telegràfiques i telefòniques"?

Si aquells que haurien d'ésser els primers en respectar la Constitució que ells mateixos van elaborar i aprovar no ho fan, com volen que els que no l'acceptem li tinguem ni la més mínima estima? He vist papers higiènics de més qualitat. Ω

TARICERIA
M. Muntaner, s.l.

C/. Santa Catalina Tomás, 50
Tlf. 971 84 30 57
Fax 971 84 53 46
07500 - MANACOR

ALMACEN MUEBLES MOBLES
Mobles Ducal

Carrer des Creuers, cantonada Pere Riche
Tlf. 971 554 412 Fax 971 843 229 - 07500 MANACOR (Balears)

Tio Canya

c. regomir, 18-22 08002 barcelona
telèfon: 93 451 83 95
e-mail: tiocanya@domini.net
http://domini.net/tiocanya/

Bartomeu A. Frau, candidat d'ERC a la batlia de Manacor

"Som els únics que garantim un govern d'esquerres i compromès amb els Països Catalans. Som la força necessària"

Bartomeu A. Frau és el candidat d'ERC a la batlia de Manacor. És professor d'educació secundària i a més, estudiant de Dret. És la segona vegada que es presenta a unes eleccions.

- Ja és la segona vegada que us presentau a unes eleccions municipals, hi ha diferències amb fa quatre anys?

Enguany comptam amb una major experiència política, durant aquests quatre anys hem fet feina defora de les institucions i els ciutadans i les ciutadanes ja ens coneixen i saben que podem fer una bona feina, per això tindrèiem presència dins el proper consistori.

- Com és la vostra llista?

És una llista formada per persones de diferents edats, de diferents professions, però ben preparades. Il·lusionades i disposades a fer feina per dur endavant el nostre projecte. És la millor llista que podríem fer.

- A qui representau?

Representam aquelles persones que estan cansades de veure que no els fan cas i que els polítics només tenen en compte pel vot. Nosaltres creim que la ciutadania ha de ser escoltada i que l'Ajuntament està al

servei de la gent. Imposarem una actuació basada en l'ètica, tindrèiem cura de les coses públiques com si fossin nostres.

- Quins resultats esperau obtenir?

Segons tots els indicis entrarem dins l'Ajuntament, la representació serà la que el poble de Manacor voldrà.

- Quines són les bases ideològiques d'ERC?

ERC és un partit que no renuncia a la independència, volem que les decisions que afecten la societat es prenguin des d'aquí. A més creim que és imprescindible que hi hagi partits d'àmbit nacional, això vol dir implantats a tots els Països Catalans, sense aquest referent no podrem construir el país. ERC també és un partit republicà, el protagonisme de la política s'ha de donar a la gent, i és un partit d'esquerres, lluitam per la justícia social i la igualtat d'oportunitats per a tothom independentment

de l'origen de cadascú.

- Què proposau per a Manacor?

Proposam un canvi a la manera d'entendre la política. L'actuació del govern municipal ha d'estar coordinada i des de totes les àrees s'ha d'actuar segons uns principis de: protecció mediambiental, ètica, participació ciutadana, promoció econòmica i normalització cultural.

- L'urbanisme és un tema molt d'actualitat política, què en pensau?

És totalment necessari l'elaboració d'un PGOU, el volem en dos anys. Aquest pla haurà d'interpretar restrictivament les lleis urbanístiques autonòmiques i estatals. També les necessitats econòmiques i socials de Manacor quant al creixement, permetent només allò que faci falta. Un altre aspecte que també hem de tenir en compte és fer complir les lleis existents.

- El vostre és un partit ecologista, però com teniu en compte l'ac-

tivitat econòmica?

La bona marxa de l'economia és una cosa que s'ha de tenir molt present, enllaçant amb la pregunta anterior, el PGOU ha de planificar des dels punts de vista mediambiental, social i econòmic el municipi, conjugar el creixement econòmic i la protecció de la natura. Són de vital importància, a més del turisme, la indústria, a Manacor sabem fer i vendre mobles i així ha de seguir essent i l'agricultura, que no pot quedar marginada, l'Ajuntament ha de servir de pont d'informació.

- Tradicionalment s'han lligat els partits nacionalistes amb la cultura, quines propostes teniu en aquest sentit?

Crec que el més important és que des de l'Ajuntament es facin programes de dinamització cultural, i el que és més important, l'Ajuntament ha de ser el motor de la normalització cultural, això vol dir que ha de crear consciència de país i ha de dur a terme polítiques d'integra-

ció per a immigrants de manera que s'evitin esquerdes dins la societat. S'ha de coordinar la societat entorn de la cultura i la llengua catalanes, que són les del nostre poble.

- Podria fer-nos un comentari breu del que ha estat la legislatura?

Ha estat negatiu, l'actuació del govern ha fet aigua en totes les àrees i l'oposició no ha fet res ni tampoc ha estat capaç d'articular una alternativa de progrés. Ni uns ni els altres tenen la més mínima credibilitat.

- Per què creieu que la gent us votarà?

Perquè el nostre vot és l'únic útil, és l'únic que assegurarà un vertader govern d'esquerres i un govern compromès amb les necessitats socials i la construcció dels Països Catalans. Els mallorquins hem pogut comprovar que ni PSOE ni PSM ho volen fer, nosaltres els obligarem. Som la força necessària. Ω

(Redacció)

Les nacions en el futur d'Europa

BERNAT JOAN I MARÍ.

PRES. D'ERC-BALEARS I PITIÜSES, CANDIDAT AL PARLAMENT EUROPEU (EUROPA DE LES NACIONS-UM)

Ens trobam encara, a hores d'ara, davant la cruïlla -que ja dura uns quants anys- no resolta sobre quin model d'Europa unida pretenem construir. Existeixen, en aquest sentit, dos models clarament diferents i radicalment incompatibles entre si. Per un cantó, tenim el model de l'Europa construïda bàsicament sobre l'estructura dels estats sorgits de la revolució industrial. En podem dir "Europa dels estats". Aquesta Europa dels Estats, promoguda sobretot pels estats més jacobins -França, Itàlia, Grècia...- no pretén modificacions substancials en relació a l'actual estructuració nacional del continent europeu.

És ben clar, per causes històriques evidents, que convertir Europa en una mena de "melting pot" a l'americana resulta bastant inviable, perquè les identitats estatals es troben sòlidament assentades.

Però no ens basta que la pluralitat contempli només aquestes identitats

estatals. Per a nosaltres, la pluralitat ha d'abastar precisament el conjunt d'identitats nacionals que s'identifiquen amb els diferents pobles d'Europa, independentment de les seues fronteres, de les seues (in)dependències administratives i del seu reconeixement internacional.

Entenem que només la llibertat nacional constitueix una garantia per a la llibertat individual, com a mínim per als ciutadans de les nacions ocupades i per als parlants de llengües minoritzades (que, aproximadament, vénen a convergir en un mateix grup humà). De la Revolució francesa en va sorgir la consciència que cada persona, cada ciutadà, té uns drets inherents a la seua condició. Però, en alguns casos, aquests drets no es troben reconeguts si no se'ns reconeixen els drets nacionals. Per posar, en aquest sentit, un exemple del tot elemental: se'ns reconeix el dret a la nacionalitat. Però, col·lectivament, dins el nostre sistema legal, els ciutadans dels Paï-

sos Catalans no podem optar per la nacionalitat catalana (encara que ho volguéssim majoritàriament; cosa que, d'altra banda, a hores d'ara no sabem si ocorre o no).

Així mateix, se suposa que tenim uns drets lingüístics, però aquests només ens són reconeguts si hi ha una estructura d'estat que els aixoplugui convenientment.

El model de l'Europa plural no només resulta per a nosaltres un model imprescindible per al ple reconeixement dels nostres drets individuals, sinó que també ha esdevingut una necessitat de caire econòmic.

Normalment, els Estats pretenen nivellaments econòmics que vulneren -i, a l'altra cantó, vicien- les dinàmiques econòmiques pròpies de cada societat determinada. Per posar un exemple clar, que a Itàlia o a l'Estat espanyol hi hagi un nord industrialitzat i un sud dominat per la cultura del

subsidi constitueix un mal evident, tant per al nord com per al sud. Per al nord, un tal tipus d'estat no es justifica de cap manera perquè li minva les energies que d'una manera natural emanen d'aquella societat -on la cultura del treball, de l'empresa o del que sigui han permès l'esmentat desenvolupament-; però també impedeix que es produeixin les transformacions necessàries al sud perquè aquest puguin transformar-se a partir dels seus propis mitjans. (Que una certa personalitat "aristocràtica" andalusa pugui treure quatre mil milions de pessetes anuals dels fons de cohesió de la Unió europea constitueix un autèntic escarni per a totes aquelles persones que viuen en condicions precàries en societats on la transformació a fons encara no ha estat possible).

Així mateix, cal que cada nació d'aquesta Europa que avança en el camí de la unitat pugui tractar directament amb els organismes centrals de la Unió euro-

pea. Mentre es trobin per enmig els intermediaris de sempre, els resultats no poden ser diferents.

Als Països Catalans, concretament, ens resulta del tot imprescindible de poder tenir els nostres propis representants en les negociacions que es facin a Europa en temes ben diversos. Si no, sense poder participar en la planificació del nostre futur (polític, cultural, econòmic) ens podem veure encabits en uns projectes que siguin del tot aliens als nostres propis interessos col·lectius.

L'autèntica "perestroika" de tota Europa ha de començar pel reconeixement dels drets nacionals per a tots els col·lectius humans que integren aquest projecte de futur. I, a partir d'aquest reconeixement, per la participació de tothom, en peu d'igualtat, en la construcció de l'Europa unida. Ω

TOLDOS CARMONA
CARPINTERIA DE ALUMINIO EN GENERAL
Tel. 629 97 74 87 - 971 74 34 79 • C/ Gran Via nº 61 Ca'n Pastilla

SERVEIS INFORMÀTICS MANACOR, S.L.
Francisco Gari Prohens
Mòbil: 909 700 180
e-mail: xesc@redestib.es
Av. Salvador Joan, 61
07500 MANACOR
Tel. 971 55 62 31
Fax. 971 55 61 22

MÓN ANIMAL
TENDA ESPECIALITZADA
AMB ALIMENTACIÓ - ACCESSORIS
COMPLEMENTOS I
ANIMALS DE COMPANYIA
ROYAL CANIN
EUKANUBA
Purina
NUTRAL
PET LINE
Hill's
Avinguda Joan Miró, 10
(Ctra. Felanitx)
Telf. 55 94 57 - 07500 MANACOR

L'Esquerra Catalana avança

PER JOSEP SERRA.

PRES. D'ERC-MALLORCA, CANDIDAT AL PARLAMENT

Després de més de vint anys de l'inici de la Transició, la nació catalana es troba bloquejada pel regionalisme conservador, pel sucursalisme polític d'una part important de les esquerres i per un Estatut que ha demostrat esser tan incapaç de satisfer les necessitats de la majoria de la població com d'aconseguir la normalització lingüística i cultural.

Els partits que van acceptar l'actual marc institucional s'han instal·lat en el sistema renunciant a avançar cap a una real sobirania política, cultural i econòmica. Ara estam pagant els errors que portaren a acceptar una Constitució i uns estatuts que ens bloquegen socialment, políticament i nacionalment.

Les eleccions europees, autonòmiques i municipals de juny representen un repte important per a Esquerra Republicana. Un repte i alhora la possibilitat de demostrar al conjunt de la ciutadania que ERC és una opció responsable i amb voluntat de govern.

Es tracta de potenciar una nova manera de governar, de relacionar-se amb la gent i gestionar els recursos públics, de bandejar qualsevol temptació de caure en el dirigisme, el burocratisme i les corrupcions que han esquitxat massa

sovint determinats nivells de l'administració.

L'heterogeneïtat territorial de les illes Balears i Pitiüses ha de portar a cercar fórmules prou flexibles i adaptables a la realitat. És necessària una definició més ajustada de les competències i recursos de les entitats supramunicipals, evitant al màxim estructures centralitzades i que afavoreixin esquemes de funcionament que parteixin de la igualtat de les diferents institucions que en formen part.

Després d'aquests 20 anys ja és hora de resoldre moltes de les mancances del món municipal, el qual comença a trobar-se en una situació d'esgotament que frena la necessària revitalització del món local català, marcat per la impossibilitat de crear un model d'organització territorial propi, atesa la pervivència de la divisió provincial i d'institucions perifèriques de l'Estat, així com en les limitacions que imposa la Llei de bases de règim local i per les greus limitacions de les hisendes locals, derivades de la llei reguladora de 1988, tot i que tenim el grau de responsabilitat fiscal més alt de l'Estat alhora que els ingressos tributaris i l'aportació fiscal per habitant és força elevat.

Els municipis han de disposar d'un marc de competències més ampli, sobretot pel que fa a les necessitats més bàsiques de la població: serveis primaris, sanitaris, ensenyament, serveis socials, habitatge etc. L'aplicació del principi de subsidiarietat, reconegut per la Carta Europea de l'Autonomia Local, és el principi que ha d'inspirar la remodelació del marc competencial actual, ja que hem de partir de la base que des dels ajuntaments, l'administració més propera al ciutadà, es coneixen millor els problemes i les inquietuds dels ciutadans i les ciutadanes i, en conseqüència, és d'on es poden administrar més eficaçment els serveis.

El model que defensa ERC passa, a partir del seguit de reflexions exposades fins aquí, per impulsar polítiques que tinguin com a eix les prioritats següents:

Institucions obertes a la participació: Aprofundir el principi de democràcia local; passar del concepte de ciutadania passiva al de ciutadania activa; reforçar els diferents mecanismes que permeten innovar en el camp de la participació ciutadana; mantenir un diàleg permanent entre l'administració local i la societat civil, especialment amb el teixit associatiu.

Una administració eficaç i modernitzadora de la societat: Modernitzar l'administració municipal a partir del principi d'eficiència, transparència i agilitat; millorar i reforçar el finançament municipal per tal de possibilitar una major capacitat de decisió per part dels ajuntaments a l'hora de dur a terme polítiques progressistes de reequilibri social; treballar per fer la societat més solidària, a través de polítiques pressupostàries que apostin per la reducció de la despesa corrent i sumptuària i el foment de la inversió pública, especialment en aquells serveis bàsics per a la població; fer dels ajuntaments una eina de desenvolupament i revitalització econòmica de la societat; promoure la realització, mitjançant la col·laboració dels ajuntaments amb altres institucions, de les infraestructures necessàries per al millor desenvolupament dels municipis en els camps econòmic, social i, globalment, en tots aquells que contribueixin a millorar la qualitat de vida de la ciutadania.

Ajuntaments per viure millor: Fer del municipi el marc on els ciutadans i ciutadanes gaudeixin dels serveis fonamentals per viure millor; fomentar polítiques destinades a acabar amb els desequilibris socials i eradicar-ne les causes; impulsar polítiques integrals per garantir la integració dels diferents col·lectius que conformen la societat catalana; construir ciutats i pobles des d'una nova òptica per tal d'aconseguir una vivència lliure tant de la feminitat com

de la masculinitat; potenciar la solidaritat entre les persones que conformen els municipis; desplegar una política d'ordenació del territori entesa de forma transversal, com l'expressió espacial de la política econòmica, social, cultural i ecològica al servei de la col·lectivitat; incentivar una política de sostenibilitat que faci compatible el creixement econòmic amb la defensa del medi ambient i els recursos naturals.

Reconstrucció nacional: Entendre l'acció municipal com un servei als interessos generals i, en conseqüència, com un compromís amb la reconstrucció nacional del país i en favor d'un futur sobirà per als Països Catalans; defensar que l'estructura territorial ha de ser una eina que ajudi a la reconstrucció nacional i al reequilibri general del país, lluny del model actual basat en la superposició de nivells administratius; treballar des dels ajuntaments per tal que la llengua catalana esdevingui el vehicle comunicatiu comú del conjunt de la societat -també cal potenciar el foment de la cultura popular i l'intercanvi i la relació amb els municipis de la resta dels Països Catalans; impulsar, sense voluntat de substituir el paper de les entitats municipalistes actuals, una assemblea permanent d'electes de tota la Nació Catalana, -aquesta ens hauria de servir de fòrum de debat i coordinació d'una acció institucional capaç de vertebrar un projecte que tingui com a eixos principals la llibertat, la solidaritat i l'autodeterminació dels Països Catalans. **Q**

El vot útil pels Països Catalans

PER MANEL FRAU I CORTÈS, CAP DE LLISTA D'ESQUERRA REPUBLICANA (ERC) A L'AJUNTAMENT DE PALMA
(mfrau@maptel.es)

Ja ha començat. Com ja és tradició -sortosament ininterrompuda des de fa vint-i-dos anys, i que duri!- arriba l'època de campanya electoral. Entre perplexos i saturats per l'allau d'informació, els ciutadans corrents intentem decidir a qui votarem, quin programa s'avé més amb les nostres idees; quines garanties hi ha que aquells que ara prometen, després compleixin; quines possibilitats té cada partit... És aleshores quan més d'un pensa: "com que en Pere tanmateix no sortirà, votarem en Pau, no sigui que torni a governar una altra vegada aquell que tu i jo sabem."

Un bon dia, a algú -no exempt de cert interès- se li va ocórrer posar un nom a aquesta actitud: és el vot útil. I així els ciutadans ens vàrem

començar a creure que els nostres vots podien ser "útils" per a castigar a uns o evitar que sortissin uns altres. En suma, es tractava d'apostar per l'opció menys dolenta que, no obstant això, tampoc no ha demostrat ser la més bona.

"Útil" sí, però per a qui? No és això una pèrdua de riquesa, de diversitat d'opinions? No estam contribuint -sota el pretext del "vot útil"- a fer que les coses simplement no canviïn, no avancin? O és que ens hem arribat a creure, a força de repetir-ho, que el país va bé, que tot està ben centrat, que és la casa de tots, on tots som iguals i que anam endavant?

Una ràpida ullada al nostre voltant ens demostra que encara hi ha molta feina a fer. Palma, per exem-

ple, presenta un urbanisme poc i mal controlat, una manca esfereïdora de parcs i zones verdes, uns transports urbans tercermundistes, barris deteriorats, mala gestió d'aigües. Potser sí que és casa nostra... però és una casa atrocinada, en la qual la nostra llengua està minoritzada i en regressió, on ens sentim ciutadans de segona en el nostre propi país. Vivim en una ciutat de façana, una mena d'atracció de fira per a ensenyar als visitants, però que per darrera és de càrró i s'aguanta amb fils de pescar.

Com diu un proverbi xinès, "un viatge de milers de quilòmetres comença amb una simple passa." És hora d'emetre un vot **realment útil**. I voldria encoratjar-vos que goseu donar un vot útil pels Països Cata-

lans, un vot desacomplexat, que trenqui esquemes i inèrcies, per gent nova i amb idees noves. Aquesta és la nostra opció: construir un país, amb ganes, il·lusió i creativitat. Palma, Mallorca, els Països Catalans, tu i jo necessitem progressar, tirar endavant.

La fita és clara i no està tan lluny com sembla: volem un país independent i lliure, on la nostra llengua i cultura tinguin el lloc que els pertoca; volem que la política no sigui dirigida per elits sotmeses a grans empreses, sinó pels interessos de la gent del carrer; volem un ajuntament més acostat a nosaltres, al nostre barri; volem una Palma neta i racional, on les escombraries siguin reciclades de veritat, l'aigua no es perdi pels racons, els nostres fills tinguin guarderies públiques i parcs adequats; on els nostres padrins tinguin ambulatoris moderns, serveis de salut efectius i àgils, clubs socials i d'esbarjo eficaços i acollidors; una ciutat amb més biblioteques i centres cívics; on ningú se senti dis-

criminat per la seva procedència, raça o religió; on puguem estimar i viure la nostra opció sexual en total igualtat de drets; on homes i dones siguin simplement persones, el sexe de les quals resulti irrellevant; on tots i cada un dels actes de la vida diària (prendre cafè, llegir el diari, comprar, anar a escola, ser atesos per l'administració) puguin ser fets i viscuts en català, respectant tothom, però sense ser vexats per ningú.

Pensau-hi: només és realment útil el vot que aposta per la gent, pel país, pel progrés i per la independència. La resta és engreixar el porc d'altri. **Q**

INFORMÀTICA

**VENTA I REPALL ORDINADORS
IMPRESSORES I XARXES LOCALS**

WWW.SIINFORMATICA.COM

SI, INFORMÀTICA, S.L.
General Riera, 138 bjs.
07010 Palma de Mallorca

Tel.: 971 75 95 39
Fax: 971 76 33 56

INSTALLATIONS ÉLECTRIQUES

BERNAT

ANTENES TV i SATELIT | FERNSEHANTENNE
SONORITZACIO | UND
PORTERS AUTOMATICS | SATELITENANTENNE

Av. Salvador J. 68 - 07500 MANACOR
Tel: 971 84 31 21 Mòbil: 909 61 61 42

SOLUCIONES INFORMÁTICAS

babysoft

Microsoft
SOLUTION PROVIDER

Apple
Punto de venta autorizado

e-mail: babysoft@islaweb.com
Avda. Salvador Juan, 2
Tel. 971 84 60 72
Fax 971 55 03 78
Mòbil 619 11 27 62
07500 MANACOR

Fa 38 anys que n'Antoni Roig amb el seus germans Pep i Rafel regenten la Fusteria Jarso al Serrat de Manacor. Tenen una trentena de fusters i fan tota classe de mobles.

Fa 20 anys que en Pere Ríos regenta la Cadireria Risu S.A. a la carretera de Felanitx quilòmetre 1'200. Fan cadires per a l'hostaleria i per les botigues de mobles. Son pare, Guillem Ríos va obrir aquesta empresa fa 50 anys al carrer de la Mare de Déu del Carme, més tard es va mudar al carrer Murillo, llavors entrà en societat amb Mobles Suasi i es formà l'empresa Risu que fa 25 anys és va mudar a l'actual emplaçament. A la foto dos dels seus operaris. El seu telèfon 971 552 721

Fa 4 anys que en Joan Lliteres va obrir el Magatzem de Construcció Lliteres a la carretera de Felanitx, número 10 de Manacor. Abans la tenia a la Ronda de Felanitx. Tel. 971 553 687

Fa mig any que en Biel Fuster ha obert la Joieria-Rellotgeria Universal al centre de Manacor.

L'Entesa Nacionalista del PSM Governarà a Cort

CECILIA BUELE I RAMIS. REGIDOR DEL PSM-NACIONALISTES DE MALLORCA A L'AJUNTAMENT DE PALMA

El PSM-Entesa Nacionalista de Mallorca està ben preparat per governar a l'Ajuntament de Palma. L'alcaldable Sebastià Serra encapçala una llista de dones i d'homes nacionalistes, ecologistes i amb visió progressista de la política municipal.

Des del PSM-Entesa Nacionalista de Mallorca es considera totalment esgotat el projecte polític del PP a Palma. Amb la seva prepotència característica, com a fruit d'haver estat governant durant molts d'anys seguits a molts indrets d'aquestes illes nostres, el Partit Popular s'ha avesat a actuar tot sol i pel seu propi compte. I això l'ha duit allà on ara es troba: tot sol i desemparat.

Com deim en bon mallorquí: QUI TOT SOL S'HO MENJA, TOT SOL S'OFEGA.

I el PP, a l'hora de governar, no ha volgut tenir en compte per res ni els partits de l'oposició ni les entitats ciutadanes més actives i dinàmiques. Ha volgut governar tot sol. Ell tot sol s'ho ha cercat. Ell tot sol s'ha estat ofegant. Mostres d'això que deim, n'hi ha a balquena. Com a petit botó de mostra, vet aquí alguns exemples:

1. EL PLA MIRALL

Quantitats mil milionàries de doblers públics s'han estat tudiant inútilment, amb la realització d'unes obres públiques que han estat fetes d'esquena a la ciutadania. Els partits de l'oposició i les entitats ciutadanes n'han romàs totalment al marge. No hi han tengut ni veu ni vot. El PP s'ha volgut crear un "consorci", on només hi ha hagut membres del PP exclusivament. Així, el PP ha volgut posar obstacles que hi dificultassin un control molt més

objectiu. EL PP S'HA VOLGUT MENJAR TOT SOL EL PLA MIRALL, I S'HI HA ESTAT OFEGANT TOT SOL.

2. UNIVERSIADA 99

Pèssimament planificada i vergonyosament pressupostada la Universiada 99, el PP no ha volgut en cap moment parar gens ni mica d'èssent a les observacions i suggerències que li hem anat fent, des del mateix primer moment en què el batle de Palma n'anuncià la convocatòria. EL PP S'HA VOLGUT MENJAR TOT SOL LA UNIVERSIADA 99, I S'HI HA ESTAT OFEGANT TOT SOL.

3. INCINERADORA DE SON REUS

D'espectacularment monstruosa ha de ser qualificada la política municipal duita a terme pel PP amb la incineradora de Son Reus. EMAYA, que és l'empresa que hi duu més fons, no s'ha volgut implicar ni poc ni gens ni una mica en la gestió i eliminació dels residus sòlids urbans.

S'ha estimat més que ho fés una altra empresa privada, TIRME.

Mentrestant, des de l'Ajuntament de Palma, el PP ha anat posant pegues i més pegues a la cessió de terrenys, a les autoritzacions administratives, a la concessió de permisos, etc. EL PP S'HA VOLGUT MENJAR TOT SOL LA PROBLEMÀTICA DE LA INCINERADORA DE SON REUS, I TOT SOL S'HI HA ESTAT OFEGANT.

4. FESTES "POPULARS"

A festes que han de ser "de tothom i per a tothom", el PP hi ha volgut deixar la seva marca pròpia, intentant portar-hi en exclusiva el seu protagonisme més embafador: Dia

de les Illes Balears, Festes de Sant Sebastià, Focs Artificials, Justes medievals, etc etc enlloc de fer-les servir per enfortir els lligams de la convivència com a poble, el PP se n'ha volgut aprofitar per lluir-hi com a protagonista exclusiu, emprant els doblers públics que són de tots. EL PP S'HA VOLGUT MENJAR TOT SOL LES FESTES "POPULARS", I TOT SOL S'HI HA ESTAT OFEGANT.

5. CONVENI AMB EL MINISTERI DE DEFENSA

El PP de l'Ajuntament de Palma ha hipotecat tota la ciutat, de manera extraordinàriament vergonyosa, amb un pèssim conveni signat amb el Ministeri de Defensa. Allò que hi ha d'aportar el municipi és tant, que fa que allò que hi hagi d'aportar el Ministeri sigui no-res. Enlloc de treballar per una cessió gratuïta d'instal·lacions militars buides cap a la institució municipal, el PP s'ha compromès a aportar-hi milions de pessetes, a requalificar urbanísticament més de 100 mil metres quadrats de superfície als barris del Camp Rodó i Cas Capiscot, a pagar les indemnitzacions per l'expropiació de vivendes als llogaters militars, a esbucar pel seu compte uns edificis malgarbats que han estat construïts de manera irregular damunt la murada, etc etc. EL PP S'HA VOLGUT MENJAR TOT SOL UN MAL CONVENI AMB EL MINISTERI DE DEFENSA, I TOT SOL S'HI HA ESTAT OFEGANT.

6. DIA SENSE COTXES

A proposta d'algunes de les entitats ciutadanes més actives, s'havia proposat la realització d'un Dia Sense Cotxes, el propi dia 29 d'abril. Com succeï en altres ciutats

europeses. Però el PP que governa a l'Ajuntament de Palma, considerà que no s'hi havia d'implicar. I, enlloc de col·laborar-hi activament, prèviament ja en pronosticà el fracàs.

N'annuncià una realització posterior, pel seu propi compte. EL PP S'HA VOLGUT MENJAR TOT SOL LA CELEBRACIÓ D'UN DIA SENSE COTXES, I TOT SOL S'HI HA ESTAT OFEGANT.

7. DIA DE MALLORCA PER LA LLENGUA

Com en anys anteriors, nombroses entitats ciutadanes s'han volgut mobilitzar altra vegada a favor de l'ús normalitzat de la nostra llengua a la nostra illa. El PP, com sempre, se n'ha posat al marge, fent-se cada cop més seva la defensa i l'ús de la llengua castellana. No només ha deixat de col·laborar-hi en allò que li correspon, com és ara el servei policial que hi resultà totalment inexistent, sinó que donà l'esquena a desenes de milers de persones que s'havien arreglat davant del Consolat de Mar per lliurar a la Presidència un comunicat conjunt en defensa de la llengua catalana, pròpia de les illes Balears. EL PP S'HA VOLGUT MENJAR TOT SOL LA DEFENSA DE LA NOSTRA LLENGUA, I TOT SOL S'HI HA ESTAT OFEGANT.

Davant del naufragi evident que està patint una formació política com el PP, que a hores d'ara està fent aigua per tots els costats, el PSM-Entesa Nacionalista de Mallorca està en condicions d'oferir a la ciutadania de Palma la formació d'un govern nacionalista, ecologista i progressista, juntament amb altres forces polítiques que comparteixin aquests plantejaments. Ω

Esquerra Republicana

Ciudadans Pels Països Catalans

Toldos
Rotulos
Carpas
MANACOR

Plaça de l'Ebanista, 6 - Tlf. i Fax 971 554 016 - 07500 MANACOR

Tecnofonia S.L.
Distribuidor Oficial de TELCO
Grupo Telefónica

Telyco Llucmajor

Antoni Maura, 57 b
Tlf.: 971 121 083
Fax: 971 664 046
07620 Llucmajor

Tecnofonia S.L.

Servei Tècnic Post venda TELCO
07007 Reis Catòlics, 33 Ciutat
Tlf.: 971 27 34 06
Fax: 971 25 02 71

Telyco Arenal

Trasime, 16
Tlf.: 971 269 310
Fax: 971 269 310
07600 s'Arenal

Reparació i ventes
MOTOS I BICICLETES
TOMEU JAUME

Av. Baix des Cos, 74 Tlf. 971 550 248
MANACOR

EL PSM L'ANY 1978

1978: quan la lluita pels Països Catalans era considerada bogeria de marxista-leninistes radicals

Les provatures de criminalitzar el PSM a finals de l'any 1978 eren permanents. No hi havia dia que els gasetillers a sou del poder, els periodistes servils, no atacassin el PSM per qualsevol motiu. Si, temps enre, l'excusa per a dir que el socialisme nacionalista era una agrupació de folls i d'il·luminats era no haver volgut esser absorbits pel PSOE, en aquest moment ho era la unitat amb els comunistes (OEC), amb els homes i les dones que havien portat a coll la lluita antifranquista, amb gent que sabien no cediria ni una coma dels seus principis en defensa del socialisme, en defensa del dret d'autodeterminació dels Països Catalans, en la lluita antiborbònica.

Però la histèria s'anà accentuant en les setmanes anteriors al referèndum constitucional, quan es va veure clarament que

el PSM faria campanya per l'abstenció i continuaria lluitant per una Constitució autènticament democràtica. Els mítings de Xirinacs foren considerats "apologí del terrorisme". Diari de Mallorca del 22 de novembre del 1978 publicava una nota amb els titulars "Ante la querrela por 'apologí del terrorisme' el PSM-PSI sale en defensa de Xirinacs". Aleshores, qualsevol crítica als pactes secrets entre UCD, AP, P"CE, PSOE, PNB i CiU per a barrar el pas a la independència de les nacions oprimides o en defensa del socialisme, o en favor de la República, eren considerades com a absurdes lluites antisistema de partits amb vocació marginal. El que no era "marginal" per als servils, era acceptar totes les limitacions antidemocràtiques dels hereus del franquisme i els qui els anaven

al darrere. Tots aquests esperits d'esclaus no podien entendre la ferma posició de principis en defensa de la llibertat, la república i el socialisme autogestionari expressat pel nostre partit. Expressió màxima de la ràbia en contra nostra era la d'un periodista espanyol que, histèric en constatar con es consolidava el PSM, escrivia a Baleares (27 d'octubre del 1978): "Darrerament el PSM, molt més conegut com PSI, ha adoptat postures més aviat antipolítiques que per la seva perillosa inconseqüència poden hipotecar per sempre més la trajectòria d'aquest col·lectiu dit nacionalista i socialista. I es que de l'originari i frustrat PSI no en queda ni la llavor ideològica... Després de tot, havent rebutjat l'oferta unitària del PSOE i donat acollida a un grapat de marxista-leninistes radicals és esser un

còctel no païdor".

Igualment un tal E.J., des del Diari de Mallorca, criminalitzava l'esquerra nacionalista i socialista en titular les seves informacions: "Xirinacs: las Cortes siguen siendo un Parlamento vertical. El senador cintegrades per la força, el poble de les quals no pot decidir lliurement per ell mateix el seu futur. La Constitució es fonamentava -i fonamenta- en la "indissoluble unitat de la nació espanyola, pàtria comuna i indivisible de tots els espanyols". Els servils volien que, amb els ulls clucs, acceptassin aquestes i altres mancances democràtiques. Evidentment, la nostra tasca va anar encaminada en direcció contrària: explicar al poble el que és una vertadera i autèntica Constitució democràtica. (Fons de Documentació Antifeixista-FDA).Ω

Des de la seva inauguració, ara fa 3 anys, en Julià Corrado de Felanitx és el president de la Casa d'Andalusia de Manacor amb local social al carrer del Músic Joan Pons, 9, a la barriada de sa Torre - Tlf. 971 943 319. El local està obert cada dia a partir de les 19 hores. Són 289 associats que els divendres tenen ball flamenc i sevillanes, i els dissabtes ball d'aferat. Fan menjar i tapes de la seva terra i tenen molts de projectes.

Fa 4 anys que n'Elisabet Beltran (Corb Orgullós) regenta l'Hamburgueseria Casa Juan al carrer de la Verònica de Manacor.

Fa un any que na Maria Maiol i na Teresa Navarro regenten la Cafeteria Llevant a Manacor. Despatxen les tapes, els plats combinats, la carn i el marisc a la planxa. Les trobareu al 971 559 268

Els germans Galmès són els amos joves de la Cafeteria El Porró a Manacor. Despatxen menús a 800 ptes. Tlf. 971 551 047

A la presó per ser independentistes!

En Maür Rubén i Pons de Maó i en Gerard Sarle i Esteve de Barcelona, han estat condemnats per la democràcia espanyola a ingressar a la presó pel gravíssim delictes de realitzar una pintada reivindicant la independència de Catalunya.

Tot i no haver-hi cap denúncia per part del propietari del mur, el jutge Santos Gangarillas Martos, ha considerat l'acció mereixedora de la sanció, i ha dictat l'ordre de privació de llibertat pels dos encausats.

Aquesta és la seva democràcia: mentre terroristes d'estat damnats per segrest, tortures i assassinats

El senador Àngel Colom, després de fer un toc a l'espatlla a n'en Maür Rubén a l'Aeroport de Barcelona.

campen lliures pel carrer, fer una pintada política en defensa de Catalunya mereix el càstig més punitiu.

En vista dels fets, que ens recorden èpoques passades quan governava la dictadura militar, cal considerar en Maür i en Gerard presos polítics d'aquest fals estado español de derecho. Ω

Exigim la retirada immediata d'aquesta sentència feixista auspiciada i redactada per l'exacerbat nacionalisme espanyol.

Joves independentistes!
dels Països Catalans

ASSESSORIA FISCAL, LABORAL I JURÍDICA

Carrer Prínceps d'Espanya, 23-B Tlf.: 971 60 53 45
Es Figueras 07141 MARRATXI Tlf.: 909 68 98 98
MALLORCA Fax 971 60 53 44

La justícia a Catalunya:

Volem viure plenament EN CATALÀ

PLATA FORMA LINGUA

prou agressions dels estats espanyol i francès a la nostra llengua

Volem viure plenament EN CATALÀ

PLATA FORMA LINGUA

BELLVER
TEJIDOS - TEIXITS
PALMA: C/ San Miguel, 44
Tel. 971 72 22 41
INCA: Pça. Verge de Lluc, 1
Tel. 971 88 31 08

TEXTURES
PORTO PI CENTRO
Local 26 05
Tel. 971 40 56 97

L'antifranquisme a Mallorca. V LLIBRE

1976: El P"CE i el PSOE pacten amb el franquisme reciclat l'abandonament de la lluita per la República i l'autodeterminació. (i III)

MIQUEL LÓPEZ CRESPI

Amb els anys, Francesca Bosch renuncià a l'eurocomunisme de la seva època carrillista i acabà veient el fangar on havia portat la classe obrera l'anticomunisme visceral del P"CE

En el fons, dins el camp de l'esquerra, els consellistes de l'OEC coincidíem molt amb els llibertaris, els cristians pel socialisme, els trotsquistes, certs sectors del maoisme (per exemple, més amb el MCI que amb el PTI) en la lluita contra un hipotètic tipus de societat dirigista i burocràtica a l'estil de les del socialisme degenerat que defensaven els carrillistes. El PCE mai no va deixar de ser prosoviètic, malgrat certes "baralles" puntuals amb els soviètics. Aquest gran contingut de partidaris de la degenerada burocràcia soviètica és va fer evident amb el joc del sector que va seguir Ignacio Gallego en l'escissió dels anys 80 teledirigida per la KGB des de l'ambaixada soviètica a Madrid i que culminaria amb la reincorporació al P"CE. A Mallorca, aquesta ruptura la portaren endavant els actuals dirigents de Izquierda Unida Josep Valero, Miquel Rosselló, Lila Thomàs, etc. Igualment participà en aquesta escissió l'antiga dirigent carrillista Francesca Bosch.

[Amb els anys, Francesca Bosch renuncià a l'eurocomunisme de la seva època carrillista i acabà veient el fangar on havia portat la classe obrera l'anticomunisme visceral del P"CE. De l'any 84 a l'any 87 coincidíem en la crítica als reformistes i fruit d'aquesta col·laboració fou l'opuscle Aurora Picornell publicat per l'Ateneu Aurora Picornell l'any 1987. Na Francesca em dedicà el primer exemplar sortit de l'"impremta" del carrer Lluís Martí, número 9 (local del PCB) amb aquestes sentides paraules: "Si no fos per tu aquest fulletó pareixeria es 'full parroquial' que mos diuen es refos [els reformistes]... Però entre es dos hem fet un 'full revolucionari'. Idó! Francesca Bosh".]

Vitòria 1973. Enterrament d'obers i estudiants assassinats per la dreta antiesquerrana. Pareix evident que la burgesia franquista, amb aquestes accions sagnants, prova de deturar el moviment revolucionari, republicà i anticapitalista, que el carrillisme no pot controlar. Tots els sectors del règim (aperturistes i búnker) consideren que la situació ha arribat a tal punt que només es pot aturar amb la sang.

Nosaltres, els consellistes de l'OEC, les coordinadores de fàbriques en lluita de Vitòria-Gasteiz, el que defensàvem eren tot tipus de pràctiques antijeràrquiques, antiautoritàries i anticapitalistes que poguessin sorgir de la base.

Com explica Ramon Molina en l'entrevista abans esmentada (El Mirall, número 60): "Quant a l'estalinisme, no podem dir que està vençut. Ha perdut força a Rússia, però encara és al poder mitjançant una fracció del propi PCUS. Els seus representants directes tipus 'PC' també estan afeblits, però l'estalinisme ha calat en la cultura política de totes les tendències: la socialdemocràcia mateixa ha après bé la lliçó, basta veure com es comporten alguns dirigents del PSOE; els moviments nacionalistes també s'han nodrit en bona part

de dirigents educats a l'escola del 'socialisme real'; ni tan sols el trotskisme ha aconseguit alliberar-se del seu paper d'ala esquerra i a la vegada víctima del totalitarisme. L'estalinisme sols morirà definitivament quan mori el capitalisme que l'ha protegit durant tants d'anys".

Nosaltres, els consellistes de l'OEC, les coordinadores de fàbriques en lluita de Vitòria-Gasteiz, el que defensàvem eren tot tipus de pràctiques antijeràrquiques, antiautoritàries i anticapitalistes que poguessin sorgir de la base. Això, evidentment, en crear situacions de poder revolucionari, "desestabilitzava" els pactes entre "oposició" i franquisme reciclat per anar vers a una Constitució pactada que mantingués intacte l'aparat repressiu heretat de la dictadura així com la monarquia i la unitat d'Espanya.

Vitòria i la seva famosa Coor-

repressius de l'Estat (Policia Armada i Guàrdia Civil); unitat obrera enfront el capital; dimissió de tots els antics càrrecs sindicals i posà aquests càrrecs en mans de les assemblees sobiranes; etc, etc.

La coordinació de les fàbriques en lluita augmentà, es consolidà, i la seva pràctica -democràcia de base- s'anà generalitzant. Dia 12 de gener: vaga a Mevosa; dia 14: les assemblees d'aquestes fàbriques es coordinen amb les d'Aranzábal, Olazábal, Gabilondo, etc; dia 19: Huarte i Cable-rías del Norte s'hi afegeixen. Tots aquestes centres industrials -i molts més-, coordinats amb les coordinadores de barri i estudiants, arriben a mobilitzar les 200.000 persones de la ciutat que surten quasi cada dia al carrer per a defensar les reivindicacions del poble revoltat. Delegats de les fàbriques en lluita viatgen per tot l'Estat explicant l'avançada experiència sovietista de Vitòria.

Durango, Amorebieta, Gernika, Santurtzi, Getxo, Markina, formen igualment coordinadores de lluita. OEC i les Plataformes Anticapitalistes tenen una part activa en aquestes lluites, però, com sempre, el partit (OEC) no intenta capitalitzar els conflictes i -potser erròniament- els seus militants feinegen entre els treballadors i els estudiants ajudant sempre les iniciatives més agosarades i revolucionàries sense fer proselitisme. Ben al contrari del que feia el PCE -apuntar-se a lluites en els quals no participava-, l'OEC -per manca d'una concepció dogmàtica i estalinista de partit- no intentà capitalitzar en profit seu les lluites que impulsà, tant a Vitòria com a les Illes com a tota la resta de l'Estat.

S'havia de fer quelque cosa. El P"CE, Carrillo -el PSOE era quasi inexistent-, no bastava per a controlar les exigències cada vegada més combatives i antipactistes dels pobles.

La lluita revolucionària arreu de l'Estat s'accentuava malgrat la

dinadora de Fàbriques en Lluita marcà el punt àlgid del consellisme i de l'anticapitalisme a nivell d'Estat. I també el de la unitat obrera i popular ("Obrers i estudiants units contra el capitalisme!", era el crit del carrer en aquell mes de març de 1976).

Les vagues a Vitòria havien començat (desembre de 1975) per simples reivindicacions laborals a Forjas Alavesas (es demanaven quaranta-dues hores setmanals de feina i sis mil pessetes d'augment). A poc a poc, malgrat els esforços dels carrillistes per mantenir la gent dins les fàbriques i no sortir al carrer, els treballadors s'anaven polititzant setmana rere setmana, i s'accentuaven més les seves reivindicacions -reivindicacions de govern obrer i popular; república socialista; dissolució dels aparats

L'ANTIFRANQUISME A MALLORCA V LLIBRE

de M. López Crespí

Cada quinze dies a L'ESTEL (d'agost del 1998 fins a l'agost del 1999)
Per demanar números endarrerits, telefona al 971 26 50 05

EP!!!

**PARES, EDUCAU-ME EN
CATALÀ, A MALLORCA
HI HA EL MEU FUTUR**

Vitòria 1973: Assabentats que en aquella església hi havia els principals dirigents partidaris de la democràcia proletària, Suárez, Fraga i Martín Villa ordenen l'assalt. La Policia entra disparant a l'església. Maten tres joves. Francisco Aznar, de disset anys, assassinat d'un tret al cap. Pedro María Ocio, quan intentava protegir uns infants amb el seu cos, rep l'impacte de les bales. Més tard, un altre jove, Romualdo Barroso, de dinou anys, és abatut salvatgement per les forces repressives que segueixen les instruccions del govern aperturista. Hi ha desenes i desenes de ferits i detinguts.

repressió. Només en dos mesos -parlam de 1976- la patronal havia perdut la plus-vàlua de 36.469.000 hores no treballades. La complicada política de reforma controlada esclatava per tot arreu. S'havia de fer quelque cosa. El P"CE, Carrillo -el PSOE era quasi

inexistent-, no bastava per a controlar les exigències cada vegada més combatives i antipactistes dels pobles. El govern de la reforma, un govern on hi havia en Fraga, en Martín Villa i en Suárez, decideix escalar a fons els estudiants i treballadors i, sense miraments, el dia 3 de març de 1976, per provar d'aturar aquesta imparable onada de coordinadores que sacsejava molts d'indrets de l'Estat, orde-

nen disparar a matar.

Els representants de les coordinades de fàbriques en lluita estaven reunits a l'interior de l'església de Sant Francesc d'Assís. Hi havien acudit obrers de molts d'indrets i, en el moment en que la Policia metrallà els treballadors, prop de cinc mil homes i dones discutien en pau i ordenament els seus problemes socials i polítics.

Assabentats que en aquella església hi havia els principals dirigents partidaris de la democràcia proletària, Suárez, Fraga i Martín Villa ordenen l'assalt. La Policia entra disparant a l'església. Maten tres joves. Francisco Aznar, de disset anys, assassinat d'un tret al cap. Pedro María Ocio, quan intentava protegir uns infants amb

el seu cos, rep l'impacte de les bales. Més tard, un altre jove, Romualdo Barroso, de dinou anys, és abatut salvatgement per les forces repressives que segueixen les instruccions del govern aperturista. Hi ha desenes i desenes de ferits i detinguts.

Pareix evident que la burgesia franquista, amb aquestes accions sagnants, prova de deturar el moviment revolucionari, republicà i anticapitalista, que el carrillisme no pot controlar. Tots els sectors del règim (aperturistes i búnker) consideren que la situació ha arribat a tal punt que només es pot aturar amb la sang. Els anys 74, 75 i, concretament, el 76, han demostrat que augmenten la lluita de classes, les mobilitzacions en contra de la imposada i forçada "unitat d'Espanya", i que els pobles de les diverses nacionalitats comencen a oscil·lar del reformisme vers comportaments i actituds polítiques cada volta més compromesos. La reforma s'ha de reconduir, com sigui, amb sang si és necessari. La premsa de l'Europa demoburgesa resta atemorida davant el que està passant a l'Estat espanyol. *Le Monde* escriu dia 5 de març de 1976: "Organitzacions revolucionàries d'extrema esquerra denuncian cada vegada més la política conciliadora [amb el franquisme] del Partit Comunista i de les Comissions Obreres, que encara controla aquest partit. Des de fa setmanes, els fets palesen un avenç cada vegada més accentuat del poble envers posicions més combatives, més polititzades".

A Mallorca, OEC, les Plataformes Anticapitalistes de Barris i d'Estudiants, les Comissions Obreres Anticapitalistes, s'encarregaren de propagar les idees i experiències avançades de Vitòria.

A Mallorca, OEC, les Plataformes Anticapitalistes de Barris i d'Estudiants, les Comissions Obreres Anticapitalistes, s'encarregaren de propagar les idees i experiències avançades de Vitòria. Aleshores -seguint les ins-

truccions de l'OEC- jo militava en el front d'estudiants, concretament a Magisteri. Juntament amb n'Antoni Mir i en Biel Mata-males, ens tocà organitzar una explicació d'aquells fets -hi hagué assemblea general amb assistència massiva. N'Àngels Roig, na Margarida Seguí, na Magda Solano, en Salvador Rigo, entre altres bons companys i militants, treballaren fort repartint fulls volants, pintant i dibuixant cartells, aturant les classes per a explicar als alumnes els fets sagnants de Vitòria, preparant les assemblees d'estudiants.

En aquella assemblea de solidaritat hi intervingué, per part del nostre Front Obrer, el treballador i militant de l'OEC Jaime Bueno (en "Tomàs", en l'argot de la clandestinitat), avui excel·lent advocat laboralista que en l'actualitat fa costat a CCOO. Per les altres facultats hi intervingueren en Mateu Morro i altres destacats dirigents universitaris de l'OEC. A Filosofia, agombolant als mítings de la meua bona amiga Magdalena Aguiló, hi havia, a part d'en Mateu Morro, en Joan Ensenyat i en Mateu Ensenyat (aquest darrer, provinent d'un grup que s'havia integrat en el partit provinent de *Bandera Roja*).

A s'Arenal, clandestinament, n'Aina Gomila, aleshores treballadora de la neteja a un hotel, explicà els fets als obrers i obres de l'hosteleria. Na Maria Duran i en Martí Perelló s'encarregaren d'impulsar lluites solidàries per Manacor i la seva comarca; a Menorca (Maó, Ferreries, Ciutadella, Alaior, etc), el cap de la campanya de solidaritat amb Vitòria (es necessitaven diners per a treure de la presó els represaliats per la dictadura) fou en Llorenç Febrer amb els seus incansables companys provinents de les JOC.

A part dels morts a Vitòria hi hagué més assassinats a molts d'indrets de l'Estat. Un d'aquests assassinats diaris fou el del jove obrer Gabriel Rodrigo, de dinou anys, que fou "liquidat" d'una manera encara no aclarida per membres de la Brigada Social o alguna altra de les forces repressives de l'Estat. El cert és que aquest jove obrer, en assabentar-se dels crims de Vitòria, sortí amb altres milers de companys a participar en una manifestació no permesa en contra de la repressió feixista, a Tarragona. Acorralat per les forces de la repressió de la dictadura, provà d'amagar-se dels seus perseguidors en el terrat de la casa número 7 del carrer Landa de Tarragona (una casa de tres pisos). Poc després el seu cadàver restava, esclafat, enmig del carrer, entre un gran bassot de sang (vegeu *Cambio16*, núm. 233, 15-21 març de 1976, pàg. 14). Crims com aquest eren el pa nostre de cada dia en els darrers anys de la dictadura.

¿Qui no va treballar per a

explicar el que havia succeït a Vitòria? Tot el partit es va posar en cos i ànima a treure'n les ensenyances oportunes per a impedir amb totes les nostres forces que aquests fets es repetissin o s'oblidassin. Na Dora Muñoz en el Front de Mestres, en Guillem Coll a Inca (organitzant les primeres assemblees obreres amb els treballadors de la sabata a Inca, Lloseta, etc), en Gori Negre a Santa Maria... No acabaríem mai el llistat de companys que treballaren en aquesta línia de solidaritat fent xerrades, recollint diners per obres, hotels, barris i facultats, escrivint articles, fent fulls volants, editant cartells, enganxines de protesta contra la salvatge repressió feixista... Record ara mateix l'excel·lent company Leo Sáinz (l'actual propietari de les lliberies *Totem* i *Gnomo*) que -sense posar cap mena de dificultat- s'oferi a ser protagonista (amagant el rostre amb un llibre) d'un cartell de solidaritat amb Vitòria.

Les reixes de davant del llac dels cignes, a s'Hort del Rei, feien veure que era una presó. El nostre improvisat actor, en Leo, llegia un llibre rere l'enreixat. Lluitàvem per l'amnistia de tots els presos polítics! Aquell pòster es va vendre molt, i en el seu moment enviàrem els diners recollits als nostres companys de Vitòria, protagonistes de la lluita més important, emblemàtica i exemplar dels anys de la transició: Vitòria-Gasteiz l'any 1976, quan l'esperit inicial del consellisme de l'any disset a Rússia, es tornà reen-carnar.

Amb aquests assassinats la burgesia espanyola demostrava el que estava disposada a consentir i el què no consentiria de cap de les maneres. I això era: sí a un pacte amb l'oposició per a mantenir l'essencial de l'estat capitalista (oferint la possibilitat d'una constitució monàrquica, imperialista i capitalista); permanència de tots els aparats repressius de la dictadura; no res de depuració de criminals i torturadors; ni parlar-ne de república federal o autodeterminació de les nacionalitats oprimides, de democràcia popular, o del poder dels treballadors. Finalment, després de la caiguda del govern Arias -pels seus grans errors i continuats crims, que posaven en perill la reforma- (juliol de 1976), els punts de vista de la pretesa "oposició" democràtica i els hereus "liberals" del franquisme s'anaren apropant fins a coincidir totalment i absolutament.

Vist en perspectiva, el que tots els sectors del règim demanaven -i que la "oposició" els concedí benèvolament a canvi d'unes poltrones- era una llei de punt final dels crims de la dictadura. Com diria recentment *El País*, 6-VIII-95, pàg. 14): "La única ley de 'punto final' la hicimos los demócratas para los franquistas". Ω

14-IV-1999 a Santa Maria del Camí. Homenatge als republicans assassinats pel feixisme antiesquerrà. En la fotografia, l'exmilitant d'OEC Catalina Vich. Vin-i-cinc anys després dels fets de Vitòria, molts d'antics militants comunistes són -com aleshores- a l'avantguarda del nostre fessillurament nacional i social. La dreta nazifeixista antiesquerrana encara no sabia que era la lluita per la llibertat.

**el lleu de tots
mereix un
respecte
FORA FUMS!**

M a l l o r q u í !

La llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, és oficial a Mallorca. Els teus fills tenen el dret i el deure de saber-la. Exigeix escoles catalanes al teu poble o barriada.

Fa 7 anys que en Jaume Lliteres va obrir el magatzem Fruites Lliteres al Polígon Agrari de Manacor. A la foto el personal del magatzem.

Fa 31 anys que en Pere Caldentei (Filòsof) i el seu germà Bartomeu regenten les Galeries Caldentei a Manacor. El seu padrí, Bartomeu Caldentei ja tenia botiga. Amb un cavall i una galera repartia màquines de cosir Singer per la comarca de Manacor.

Fa dos mesos que n'Andreu Morillas i n'Elisabet Collado, tots dos de Jaen, regenten la Cafeteria Es Convent, davant l'Ajuntament de Manacor.

Fa 3 anys que na Maria del Pilar Penya va obrir la Botiga Tot a 100 al carrer major de Manacor.

Fa 20 anys que n'Antoni Sansó va obrir l'oficina Tècnica Escaire a Manacor. Fa direcció i promoció d'obres. El senyor Sansó és regidor pel PSM, i candidat a les properes eleccions municipals. El trobareu al 971 552 753

En Santiago Fuster és l'amo de la Joieria Xaphir al carrer Major de Felanitx. Té sucursal al carrer d'Antoni Galmès de Manacor. En Santiago pinta a l'oli, paisatges i bodegons. El trobareu al 971 844 285

CARTES AL DIRECTOR

Que els pareixeria als de la Comunitat de Madrid els escrivguessin en català i castellà?

Senyor Director:

Avui he rebut una carta i una enquesta, que davant les incongruències i irregularitats que presenta el seu text, he tirat a la capsa del paper de reciclar.

Però de totes formes, sense posar una denúncia, ja que no se a qui, ni per quina causa denunciar, vull donar a conèixer la meua sorpresa pels fets que segueixen:

Com a tota adreça del remitent apareix una tal "COMUNITAT AUTÒNOMA DE LAS ISLAS BALEARES", per lo que si els funcionaris de correus no haguessin pogut trobar el meu domicili, difícilment haurien pogut tornar el sobre al remitent.

Però la meua sorpresa ha estat encara major quan a l'interior he vist una carta que segons el seu text, m'enviava el Conseller de Sanitat, cosa aquesta que no concordava amb el remitent, ja que la Conselleria de Sanitat forma part del Govern de la COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS.

La sorpresa no s'ha aturat d'augmentar, quan he vist que l'enquesta estava escrita en aquesta nova llengua que els polítics integradors anomenen "bilingüe", i a més en la versió "castellorquin", ja que primer estava escrita en castellà i després en mallorquí, dificultant per tant la seva lectura en la nostra llengua materna, i dificultant també l'aprenentatge de la nostra llengua per aquells qui encara no la parlen, donant d'aquesta forma prioritat a la llengua oficial de la COMUNITAT DE MADRID, abans que a la nostra pròpia. Que pensarien els madrilenys si els comunicats de la seva CONSEJERIA DE SANIDAD fossin escrits en català o en euskera? Pens que el partit governant perdria les properes eleccions.

Davant d'aquests fets, m'ha que-

dat el dubte de si la carta estava enviada per algú que usurpa el nom i les funcions de les nostres autoritats, o per les nostres autoritats que incompleixen les normatives que ells mateixos aprovaren, i que tant presumeixen de complir als anuncis institucionals que pagam entre tots.

Pens que aquest fets bé valen una reflexió, ara que és l'època de canviar d'amtger.

Molt agraït per la vostra atenció, el salut cordialment.

Joan Miquel Monjo. Manacor

Xerrar la llengua oficial, duu problemes

Senyor Director:

Vint-i-tres d'abril de 1999. Les quatre de la matinada. Un carrer qualsevol de Magalluf. Un company i jo anam caminant cap el cotxe quan per devora nosaltres passa un cotxe patrulla de la Guàrdia Civil. Ens demana documentació i jo els contest que no la duc. En el moment que jo els contest en mallorquí, boten del cotxe i, com si haguéssim fet un robatori o qualque cosa semblant, m'empenyen cap a un cotxe de mala manera i em fan aixecar els braços tot pegant-me puntades de peu per obrir-me les cames i insultant-me "hijo de puta, separatista de mierda, va a passar la noche en el cuartelillo...". Tota això perquè no vaig parlar en castellà. Demanam el número a l'agent i s'hi nega. Finalment se'n van, i sentint-me humiliat i denigrat, esper que passi la Policia Local i els atur per contar-los la feta. Xerrant xerrant, tornen a passar els civils, s'aturen devora els locals i els demanen, "qué passa?". En sentir això els locals parteixen sense dir res, com si haguessin vist el dimoni. El civil em torna insultar i se'n va. Jo no em resign i vaig al quarter de la Policia Local de Calvià. Allà, després de contar-los ho tot, em diuen que no puc denunciar ni als seus companys, ni els civils. Mirau quina protecció que ens ofereix la policia. L'agent M-025 obre la porta i ens diu de mala manera "Fora!", i l'X-032 diu que allà no hi

poden fer res. Deman que em facin un acte de compareixença, per provar que he estat allà, i em tornen a dir que no. Finalment, davant les males maneres, vaig al jutjat d'instrucció Núm. 8, en funcions de guàrdia, on em deixen fer (oh, alegria) la denúncia, que resultarà ser l'Assumpte 0/0-M, folis 3L2043128-9.

Aquest és l'estat de les Autonomies que ens volen vendre, el del respecte a les diferents llengües i cultures. Ataquen als serbis per la repressió que fan d'altres llengües si cultures, i aquí ens fan el mateix.

Senyor Mates, vostè que defensa tant les varietats mallorquines del català, defensi també qui les emprà. Senyora Cirer, vigili més les forces de seguretat que de vostè depenen, davant els atacs que patim sovint qui som i ens sentim mallorquins. Partits Polítics, vos heu d'esforçar en defensar els nostres drets de ser i de xerrar en mallorquí. Organitzacions no Governamentals, preocupau-vos també per les tortures psíquiques i físiques, i brots de xenofòbia contra els qui parlam la nostra llengua.

Mallorquins, ja ho sabeu, si voleu viure sense problemes a Mallorca, xerrau en castellà, i si en voleu tenir, emprau senzillament la llengua oficial i pròpia de Mallorca, el català. Ω

Simó Xavier Casanova i Gual
Ciutat de Mallorca

Productes agropecuaris

- Pinsos
- Cereals
- Zoosanitaris
- Llavors
- Adobs
- Fitosanitaris
- Material per agricultura i ramaderia

Av. Baix d'es Cós, 49
Tel. (9)71 - 55 03 13
Fax (9)71 - 55 29 28
Tel. mòvil (9)08 - 09 92 28
07500 - MANACOR
(Balears)

JOIERIA JOANA

PUIGSERVER
JOYEROS, S. L.

Av. Torrent, 35 Tel. 971 84 38 31 07500 MANACOR
Pio XII (Esq. Amargura) Tel. 971 55 12 92 07500 MANACOR
General Luque, 56 Tel. 971 88 16 27 07300 INCA

El Ku Klux Klan i el seu etnocentrisme xenòfob

El Ku Klux Klan o cercle de defensa nasqué a Tennessee l'any 1866, després de la derrota dels estats confederats del Sud d'Estats Units a la guerra de secessió (1861-1865). Després de la guerra, l'esclavitud quedà abolida a tota Nordamèrica. A continuació d'això els afroamericans començaven un difícil camí cap a l'emancipació. Els esclavistes del Sud, que no volien perdre el seu modus vivendi, posaren molts d'obstacles a la gent de color per tal de què pogués tenir una vida mínimament digna. Aviat protestaren per els obstacles que trobaven a causa dels blancs (obligats a acceptar una realitat

tants blancs de classe mitjana i la seva ideologia, basada en les tesis dels intel·lectuals racistes Madison Grant i Lothrop Stoddard, defensa la puresa de la raça ària com a base del progrés del país en contra de la doctrina del "melting pot" (el nou continent hauria d'ésser construït amb emigrants de totes les races).

El cap suprem del KKK, organització de l'anomenat imperi invisible, és l'"Imperial Wizard" o Bruix Imperial, obeït pels "Kings Keagles" (reiets). Aquests que governen els "realms" (reialmes), tenen per davall als "Grand Goblin" (governadors), que donen

damericana generà el rebuig d'aquesta, i dugué a la sinistra organització a la seva decadència. al final de la dècada dels 20, el KKK sortí de la clandestinitat i iniciava una etapa d'activitats amb els mateixos objectius però amb la cara descoberta.

A la dècada dels 50 i 60 s'oposaren fortament a la llei de defensa dels Drets Civils, i són principals sospitosos dels assassinats dels líders antiracistes Malcolm X i el pastor Baptista Martin Luther King. Actualment protesten cada any per la celebració del dia dels Drets Civils i realitzen atemptats terroristes. El que preocupa del nacionalisme és que es pugui emular a individus per l'estil, no tots els nacionalismes de l'estranger són dignes de ser imitats. El racisme exloent no du enlloc i només serveix per crear odi entre els ciutadans d'un mateix país. A més dificulta la integració de les minories ètniques, és necessari rebutjar tot el que representa el nazisme i el feixisme, especialment és preocupant quan les ideologies totalitàries es barregen amb la religió. Això també ha ocorrit per exemple, amb l'Església, amb el tema de la Inquisició, mal anomenada el Sant Ofici.Ω

Marina Ferrà

Enterro del líder antiracista Martín Luther King. Es sospita que darrera del seu assassinat hi ha el Ku Klux Klan.

no volguda degut al fracàs de l'exercit confederat). Els joves de raça blanca decidiren organitzar-se per tal de defensar la segregació racial i els "valors" del Sud de sempre. Així nasqué el KKK. Més tard s'extengué per Georgia, Alabama, Mississipi, Virginia i les dues Carolines. L'odi als negres després s'amplià als jueus (nordamericans impurs), catòlics (acusats de controlar el Partit Demòcrata), els emigrants i els comunistes. Refundat el 1915 per William Joseph Simmons, el Ku Klux Klan arribà a convertir-se en una força política molt influent al mig oest i al sud on arribà inclús a controlar l'elecció dels governadors. La majoria dels seus membres eren, han estat i són, protes-

ordres en els "domains" (comtats). La societat ha estat sempre secreta, realitza cerimònies esotèriques i es dedicava a apallissar, castigar, cremar i assassinar especialment els negres.

Fou amb el Bruix Imperial Hiram Wesley Evans (1922) amb qui el KKK va tenir més activitat.

El 1925 el Klan comptava amb cinc milions d'adeptes. El 8 d'agost d'aquell any celebrà el seu primer congrés a Washington. Participaren unes 200.000 persones arribades a la capital en 40 trens especials i centenars d'autocars. Per demostrar la seva força, el KKK organitzà una processó davant el Capitoli.

Els episodis vandàlics que protagonitzàren davant la societat nor-

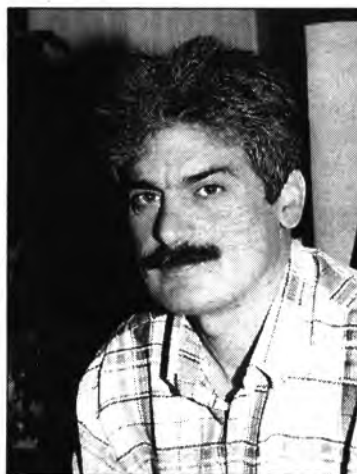
GALERIES CALDENTEY

Articles de cuina
Plàstics
Hostaleria
Cristall
Paraments de la llar
Aparells de Gas
Màquines de cosir i servei tècnic
Porcellanes
Terrissa fina
Mobles de cuina a mida

FABRICACIÓ PRÒPIA

Carrer de l'Amargura, 8
Tlf/Fax 971 550 535
Manacor

Fa 20 anys que en Domingo Cabrer va obrir la Tapisseria Balear a Manacor. Tlf. 971 551 723

Fa 20 anys que n'Antoni Fernández regenta el Taller Toldos Manacor a la Plaça de l'Ebanista de Manacor. El trobareu al 971 554 016

Des de 1851 la Família Salem regenta el Taller de Reparació de maquinària can Salem a Manacor. Tlf. 971 550 728

Des de l'any 1965 n'Antoni Nicolau regenta la botiga d'Electrodomèstics Can Mio a Manacor. Son pare, Bartomeu Nicolau, va obrir aquesta botiga l'any 1947. Llavors tenia 100 m2., avui té 800 m2. de Botiga, 900 de magatzem i 300 d'aparcament pels clients. El seu telèfon 971 550 732

Fa 20 anys que en Gabriel Amer va obrir la Tapisseria Gami a la barriada de sa Moledora de Manacor. Tlf. 971 553 771

Fa 3 mesos que en Lluís Llull regenta el Taller Art Manacor a sa Moledora. Abans estava al Passeig de na Camel·la. Tlf. 971 550 674

Fa 18 anys que la Família Sanxo regenta la Fusteria Sanxo-Adrover a Manacor. Tlf. 971 554 865

En Nadal Real i na Maria Amengual són els amos del Restaurant es Pou de Llorito. Fa la cuina típica mallorquina. A la Carta se menja per una mitjana de 2.000 ptes. Estan especialitzats en dinars de noces i comunions.

Fa 14 anys que en Miquel Coll és el tresorer de l'Associació de la Tercera Edat de Llorito. En Lluís Ladària n'és el secretari des de fa 3 anys. Són 250 associats que fan dinars i excursions.

Jaime Grimalt Massot, c.b.

**TRANSPORTS I MATERIALS
PER A LA CONSTRUCCIÓ**

Tel. 55 44 61
Fax 55 04 71

Avda. Baix d'es Cos, 82-84
07500 Manacor

PETITS ANUNCIS

BORSA
IMMOBILIÀRIA

Llog per dies apartament a Palmanova. És ideal per trobades amoroses. Tel. 469441.

Deixaria cambra doble a casa compartida, jardí i hortet. Molt econòmic. Preferentment gent jove. A Santa Ponça, urb. Galatzó. Tel. 671419.

Cerc cases per llogar tot l'any (anys 98/99), amb piscina. Tlf. 864424.

Cediria amarrament al club nàutic s'Arenal a canvi de compartir barca de pesca esportiva. Tlf. 971 74 05 25.

Cerc casa amb piscina, 3 o 4 habitacions per a temporada d'estiu 1999. Tlf. 971 86 40 91.

Venc pis a s'Arenal prop de la platja. 971262046.

SERVEIS
PROFESSIONALS

S'ofereix jardiner amb coneixements de cuina. Demaneu per en Lluís. Tel. 604790.

Cerc feina per guardar nins petits a ca seva a ca meva per les zones de Sineu i Maria. Tel. 525380.

Cerc feina per guardar nins a Can Picafort o Inca. Carrer Nou, 5, Maria de la Salut.

S'ofereix pintor empaperador, econòmic, seriós, ràpid i net. desplaçament per tot Mallorca. Tel. 203239

Pneumàtics Son Ferriol. Equilibrat de rodes, canvi de rodes i pegats, alineament de direccions assistida per ordinador. Avda. del Cid, 73. Tel. 427553. Son Ferriol.

Si teniu qualche vidre trencat, cri-dau al 473819 i el vos posarem tot d'una.

Cerc feina per fer a ca meva. Tipus ceràmica, sabates o similar. Tel. 297067.

Cerc feina de representant d'arts gràfiques o comercial de publicitat. Tel. 297667.

Es confecciona o arregla qualsevol peça de vestir, cortines, coixins, etc. Tel. 771005.

Es passen treballs a màquina i per ordinador. Neteja i rapidesa. Tel. 771005.

Gabinet de Psicologia. Neurosis, trastorns de caràcter, psicoterà-

pia infantil, depressió. Tel. 427193.

Cerc feina per guardar nins a la comarca de Cala d'Or. Tlf. 842156.

Jubilat de 60 anys, s'ofereix per cuidar jardí, garaix, xalet, etc. Carnet de conduir camions i cotxes. Tel. 971477217.

Cerc al.lota en règim aupair. 28.00 mensuals, cuidar nadó 11 mesos, matrimoni fent feina fora, Cridar de 8-8'30 matí o a partir de les 10'15 del vespre. 971757831.

Senyora de mitjana edat, guardaria nins o ancians a la comarca de s'Arenal. Tel. 971 441 042.

PERSONALS

Atenció, catalans i catalanes independentistes. Vull cartejar-me amb tots vosaltres. Estic boja pel bon rock català: Sau, Els Pets, Lax'n'busto. No us talleu i escriviu a Marta. Indústria, 114-08030 Malgrat de Mar.

Als Països Catalans es fa molt bonà música! M'agrada, però, en especial la que surt de Mallorca a càrrec d'en Tomeu Penya. Independentistes, si somneu en una nació lliure plena de música catalana i de vibracions nostres, escriviu-me: Francesc Bujet. Passeig del Migdia, 32-2-3-17200 Palafrugell.

Ens agradaria cartejar-nos amb al.lots i al.lotes que com nosaltres estiguin penjats/penjades per Lax'n'busto i que defensin la nostra llengua. Raquel Llagostera Costa. Gardènia, 4-08880 Cubelles.

Cercam gent entre els 18 i els 45 anys per excursions, sortides, etc. Abstenir-se els qui vagin de mala fe. Apartat 1.792 Ciutat.

Pensionista de 78 anys, 1'80 d'altària, català. Vull conèixer senyora pensionista entre el 50 i 70 anys, per no estar tot sol. Tenc bona pensió i pis amb 5 habitacions i dos banys. Cerca'm al 462536. Ferran.

Hola! Som una al.lota felanitxera. Som molt independentista, i estic boja pels Sau, pels Ocults i pels Pets. Segur que si m'escriviu feim una gran amistat. Som molt divertida. Adéu. M. Glòria. Carrer d'en Magallanes, 29-07670 Porto-colom.

Vull intercanviar revistes, còmics, fanzines i adhesius amb tots aquells joves que estiguin orgullosos de tenir sang catalana o basca a les seves venes. Pau Arranz- C/2 Volta 31-07209 Son Mes-quida-Mallorca.

Cerc al.lota fins els 33 anys amb les ungles llargues, romàntica, una femella maca. Escriviu-me a: Óscar,

C/ Ausias March, 36-6-1 07003 Ciutat.

Jove de 29 anys, fadrí, amb estudis universitaris, agradós i simpàtic, desitjaria conèixer al.lota formal de 20 a 27 anys. M'agrada el ball de saló i som bastant actiu. Anima'ti escriu-me a l'apartat 690 de Ciutat.

Hola, Em dic Raquel i tenc 14 anys. Tenc ganes d'escrivir-m'amb gent de 14 a 16 anys. Si vols escriure'm... Raquel González-C/Ansel Calvé, 13, 1er 3er-08950 Esplugues de Llobregat (Barcelona).

Som un jove de 24 anys, fadrí, cansat d'espanyolistes monàrquiques. Vull cartejar-me amb al.lotes independentistes d'entre 20-28 anys. Som simpàtic, idealista, seriós en temes de parella i català. Prometo respondre. La meua adreça és: Miquel Àngel Rodríguez; Pl. Poeta Juan Boschán, 4-4c; 18013 Granada (Andalusia).

Cerc al.lota sense fills de 22 a 28 anys. Signe Lleó o Sagitari, que sia capaç d'estimar sense traïció. Telefona'm al 512018 dies feiners a partir de les 23 hores.

Atenció: administrativa cerca amigues i amics per a sortides, excursions, i a l'estiu anar a la platja. Bústia Postal 1400-07080 Ciutat.

Cercam músics per a crear una Banda de Música a s'Arenal de Mallorca. Tel. 971261719. Maties.

Som un alemany de 38 anys, cerc amigues i amics per a sortides i més. També vull estudiar la llengua mallorquina. Escriviu-me a la Bústia Postal 97 - 07080 Ciutat.

Sóc un noi de 31 anys. Solter. No minusvàlid. Voldria mantenir correspondència amb noia minusvàlida que tenguí bon caràcter, culte, es senti sola. Escriviu a la Bústia Postal 163 - 08400 Granollers (Vallès Oriental).

Capritxós, especial, diferent i atractiu jove de 27 anys, cerca dona independent i intel·ligent que vulgui companyia, carícies,

En Martí Bissellach de 31 anys, 178 d'altura, és carnisser a un supermercat de can Pastilla. Cerca al.lota morena per a compartir la vida. 619 881 154

massatges i sexe durant les seves estades al principat, a canvi d'ajuda econòmica. Manel 907843901-973603214.

Son un grup de 25 amics de Vila-Real, Castelló. Volem passar, aquest estiu, una setmana a finals d'agost o principi de setembre, a Mallorca. Busquem un lloc que no siga gaire car, casa rural o semblant. Som gent seriosa, i preguem que ens telefoneu si teniu un lloc de les característiques que demanem. Elvira Buforn 964 527 451.

Si sabeu a quina botiga puc trobar els autèntics texans catalans Caliquenyo, truqueu-me al 971 209 745.

Hola! Em dic Ignasi, tinc 34 anys i cerc amistat amb alguna dona que sigui capaç de descobrir els moments màgics que la vida ens vol proporcionar. Telf. 649 584 377.

COMUNICATS

La Generalitat de Catalunya ofereix a entitats i de franc llibres, fulletons i material informàtic sobre la nostra història nacional. Per rebre'ls, cal enviar una sol·licitud a la Generalitat fent esment de l'entitat, adreça, telèfon, l'ús que hom en pensa fer i el nom complet del qui fa la petició amb la signatura i segell de l'entitat. Molt indicat per a professors d'història, ciències socials, català, centres d'ensenyament, biblioteques...

Si vols rebre la revista L'ILLA gratis, la pots demanar a Edicions Bromera, Polígon Industrial, 46600 Alzira. Tel. 96-2402254

Per a tots aquells i aquelles que vulguin lluitar contra l'invasor, contra els traïdors, contra l'exploitació obrera, i per una terra lliure i catalana, els Maulets tenim obert l'apartat de correus 349 C.P. 43480 de Salou (Tarragona), per a qualsevol informació o col·laboració contra l'ocupant.

Si voleu rebre una subscripció gratuïta al Butlletí de la Fundació per la Pau (entitat contra l'armamentisme i la guerra) podeu adreçar-vos al telèfon (93) 3025129 o al carrer Pau Claris, 89, Barcelona 08010.

Si voleu rebre llibres en català gratuïts sobre diferents temes d'actualitat, socials o teològics, sols us cal escriure a *Cristianisme i Justícia*, carrer Roger de Llúria, 13, Barcelona 08010, o telefonau al (93) 3172338.

La delegació catalana de la CSEM, grup d'ajut als països de l'Est, fa una crida per enviar roba, menjar, sabates, medicines etc. Per demanar adreces on enviar-ho personalment, podeu adreçar-vos a: Benjamí Planes, CSEM, passatge Miquel Carreres, 11, 08206 Sabadell. Tel. (93) 7262 918.

Professora titulada fa classes de solfeig, piano i harmonia. Individuals i en grup. Tel. 756114. Magdalena.

Universitària fa classes de repàs d'EGB i català a la zona de Pere Garau de Ciutat. Tel. 243383.

Si voleu intercanviar adhesius, revistes, informació, etc, sobre el tema d'alliberament nacional, escriviu a l'Associació «Xavier Romeu». Apartat de correus, 36. 43480 La Pineda. Tarragona.

El Consell Nacional Català ofereix diversos llibres, gratuïtament, a tot aquell que els els demani, al voltant dels drets i història de la comuna pàtria catalana. Podeu escriure a l'Apartat 15.071 de Barce-lona-08080.

Si voleu rebre informació sobre les Joventuts d'Esquerra Republicana (JERC), i rebre els nostres butlletins, escriviu ara mateix a: JERC-Illes. Santiago Russinyol 1, àtic. 07012 Ciutat de Mallorca.

Estam interessats en un intercanvi cultural amb persones i institucions dels Països Catalans que desitgin informar-nos sobre el passat i el present dels dits països i estiguin interessats en qüestions vinculades a l'Argentina. Escriviu-nos a: Baigorria 1337 .200 Rosario-Argentina.

Acció Cultural del País Valencià i el Bloc Jaume I ja és a Internet. Si voleu intercanviar propostes d'acció i lluita, o informar d'activitats, etc., podeu connectar: ACPV @vlc.servicom-es

Vos recomanem boicotejar les ONG's espanyoles AGNUR Espanya, Médicos del Mundo i Unicef amb els bancs espanyols Central Hispano i Banco de Santander que els donen suport.

Subscripcions gratis a còmics en català per a nins de 6 a 10 anys. "El Llaüt de Xàbia" - Apartat 53-Xàbia 03730 Patrocinat pel Magnífic Ajuntament de Xàbia.

Cursos gratuïts de llengua andalus. Podeu adreçar-vos a: LLENGUA (Ensenyansa a Dittansia de la Yenwa Andalusia) P. Pedro Romana, 1-4-2-14007 Còrdova.

Si quies recibir el Puxa Asturias en to casa, y de baldre, sólo tienes qu'enviar la dirección a: Endeche Astur-Puxa. Cai Llangreu, 10, 2^a. Xixon 33206-Asturies.

La meua col·lecció té 20.000 adhesius polítics. Faig exposicions. Crec persones que hem facin arribar enganxines de l'Esquerra Revolucionària. Paniello-Apartat 139 - 22400 Monsó-Osca.

"El Full" és una publicació interna de l'Associació Roca i Ferreres. Si voleu rebre'l gratuïtament comuniquem-nos el vostre nom i adreça: Apartat de correus 9247, 08080 Barcelona.

Lluita, la revista de l'independentisme valencià és a Internet: <http://www.estelnet.com/lluïta>.

Si voleu afiliar-vos a sindicats nacionals catalans: C. S. C * 934541188.

Ofereim de franc cursos bíblics i subscripcions a revistes cristianes en català: Ajuda Evangèlica dels Països Catalans. Apt. de Correus 1.022. 12995 Castelló. Tlf. (964) 207607.

Els Castellans de Mallorca, necessitem gent!! Si t'agrada passar-ho bé. Si vols tenir nous amics sans

Motos
Salom

Jeroni Pou, 9 • Tel. 468136
Tomàs Forteza, 24 • 462686

i saludables. Si t'agrada fer pinya amb un projecte nou: Fes-te Cas-teller!! Vine a veure'ns!! Assagem els dissabtes a l'Escola d'Adults son Canals. Carrer son Canals, 10. Telèfon 452414, Isidre.

Pintors, escultors, fotògrafs, etc., interessats en exposar les seves obres, així com gent interessada en comprar o simplement en visitar l'exposició del moment, podeu passar pel Café es Museu. Carrer Guillem Timoner, 10-Felanitx.

A tots els menorquins que lluiten per l'alliberament i reunificació nacional, si voleu rebre informació sobre el Partit per la Independència (PI) i de la seva branca juvenil. Joves independentistes dels Països Catalans. Escriviu a: Maür-Ruben Vinent. Carrer dels Freres, 49. Cat-07701 Maó-Menorca.

Grup folclòric sense gaire preten-sions cerca sonadors i sonadores, cantaires i gent engrescada per seguir fent coses. Actuem alguna vegada, no guanyam gaire, però ens ho passam d'allò més bé. Ens reunim els dimecres a les 20'30 al Rafal Vell (Antiga escola). Som gent acollidora. Trucae al 971 505374

Els nacionalistes interessats per un sistema d'intercanvi cultural i turisme alternatiu per a nacions sense estat, podeu informar-vos a: Turisme Alternatiu: Bústia Postal 1.171 Castelló 12005. Es tracta d'un sistema de llarga trajectòria provada arreu del món, molt adaptable i econòmic.

Les persones interessades en les activitats de les Associacions i clubs UNESCO poden adreçar-se a la Federació Catalana de la Unesco: Mallorca, 207-08036 Barcelona. Tlf. 932534367.

Necessitam persones amb idees i ganes de tirar endavant la nostra llengua i la nostra cultura. Associació la Brúxola. Tlf. 93 4353323.

Coleccionau Fanzines? Voleu saber que fan els/les independentistes del Tarragonès? Subscriu-vos al Butlletí del Col·lectiu independentista "El Timbaler de Bruc". Per 600 peles el rebreu cada dos mesos durant un any. Bústia Postal, 7-43893 Altafulla.

Si us interessen les llengües minoritzades de més a prop, adreçau-vos a: **Llengües Vives**. Bústia Postal 5224/08008 Barcelona.

Si vol rebre l'*Euskararen Berripera* (en foraster) gratuïtament escriviu a: Hizkunta Politikarako. Wellingtono Dukea, 2-01020 Vitoria-Gasteiz (Araba).

Coleccionista d'adhesius compra, canvia, recolleix material d'esquerra revolucionaria o independentista. Coleccionisme I.S.G. Bústia Postal, 135-48980 Santurzi-Biskaia.

Col·laboreu! Ajudeu-nos! Per un projecte de documentació d'indrets de les Illes i dels Països Catalans necessitem targetes postals (noves o utilitzades de "Escudo de Oro" Biblioteca Catalana de Krefeld - Box 1665 D-47716 Krefeld Alemanya. Tel. 07-49215126635.

Classes particulars. Totes les assignatures i tots els nivells. Petits grups. Professors/es titulats. Preus

ANUNCIAU-VOS DE FRANC A L'ESTEL

Nom.....DNI.....
Cognoms.....Tel.....

ATENCIÓ

- Escriviu un sol anunci per cupó
- Usau lletres majúscules
- Escriviu dins el requadre el text

Ompliu aquest cupó i enviau-lo a:
L'ESTEL. Apartat de Correus 124. 07600 S'Arenal de Mallorca

RECORDA
Quan hagi llegit aquest
periòdic, si no en fas la
col·lecció, regala'l a un amic,
veí o parent
EL PAÍS HO NECESSITA

PETITS ANUNCIS

econòmics. Telf. 971467931. Ciutat de Mallorca.

Classes particulars d'hebreu, grec i llatí a tots els nivells. Jordi 971242795

Piano Blues, Jazz, Rock. Classes particulars. Harmonia moderna. 971242795 Nanel.

A tots els valencians que vulguen contribuir a la construcció nacional del País Valencià. L'associació cívica Tirant lo Blanc us espera. Som els nacionalistes valencians. 963879408.

Sóc professor d'una DIWAN (escola bretona) i escric i llig català. Envieu-me informació sobre els Països Catalans, especialment de tema d'ensenyament: Gràcies. Joel Donnat-44, Hent Frinaoudour, Penc'hoad-F-22860 Plourivou Breizh/Bretanya - Estat francès.

El Call, la revista dels jueus dels Països catalans és a internet. <http://www.fortunecity.com/victorian/coldwater/252>.

Acaben d'editar-se els Evangelis segons sant Mateu, sant MARC I SANT Lluc, en versió interconfessional, en llengua catalana, en casettes i CD. El seu preu per joc és de 3.000 ptes. Posteriorment s'editarà l'evangeli segons sant Joan. També hi ha editat tot el Nou Testament en Braille en llengua catalana, i edició interconfessional. Són 22 volums, i es poden demanar a Mn. Joan Magí, Parròquia de sant Pere i sant Pau, 43007 Tarragona.

BORSA DEL MOTOR

Si vol un cotxe nou de la nostra gamma, véngui i en parlarem. Agència oficial Renault. Tel. 413867. Son Ferriol.

Venc Harley Davison Heritatge Softail Clàssic. Modelo 95 matrícula IB 1995 BY. Tlf. 971820717.

Venc SEAT 600E, matrícula PM-165487, en bon estat, ITV pasada fins octubre 99. Dues centes mil pessetes. Telf. 971 545 476.

VENDES

Venc piano marca TLEYEL, un quart de coa, en bones condicions. Mig milió de pessetes. Tlf. 939373151.

Venc figures d'escaiola noves per decorar o policromar: àngels, betlems, fruites, flors... per lots o a la menuda. Trucau capvespres i vespres al 971 29 44 44.

Lloc cafeteria gran a s'Arenal. Venc aparcament per a dos cotxes, zona escoles de s'Arenal de Ciutat. 971162046.

Zona Pere Garau venc pis 3 habitacions, bany, menjador, cuina moblada, traster. 7.500.000 ptes. INMALENA. 971771400

Carretera de s'Arenal a Llucmajor, venc xalet 2 habitacions, bany gran, menjador de 33m, cuina moblada de 19m, plaques solars, possibilitat d'electricitat, cisterna i aljub, piscina petita. 3.500m, 24.200.000 ptes. INMALENA. 971771400

Carretera Galdent venc xalet 3 habitacions, bany, menjador amb xemeneia, cuina, terrassa, plaques solars, possibilitat GESA, jardí 2.500 m. 25.200.000 INMALENA 971771400

Carrer sant Bartomeu a s'Arenal venc apartament de 2 habitacions, bany menjador, cuina americana, terrassa 20m, 9.400.000. INMALENA 971771400

Zona Hotel sant Diego venc pis 4 habitacions, bany, menjador, cuina americana, traster, garatge 135m. INMALENA 971771400

S'Arenal i can Pastilla, tenim per llogar pisos i apartaments a partir de 60.000 ptes. INMALENA 971771400

QUI DISCRIMINA?

Pel·lícules doblades al castellà	Pel·lícules doblades al català
94%	6%
(dades 1997)	
Pel·lícules subtitulades al castellà	Pel·lícules subtitulades al català
99%	1%
(dades 1997)	

AQUESTA SETMANA EN CARTELLERA

cinema en català	cinema en castellà
2%	98%

EXIGEIX EL CINEMA EN CATALÀ
Defensa els teus drets.

(Estatut d'Autonomia, article 3.3 La Generalitat garantirà l'ús normal i oficial d'ambdós idiomes, prendrà les mesures necessàries per tal d'assegurar l'ús i coneixement i crearà les condicions que permetin d'arribar a llur igualtat plena quant als drets i deures dels ciutadans de Catalunya).

Actua

Truca a l'OCUC (Organització de Consumidors de Catalunya) (Tel 93 417 30 09), Truca al Sindic de greuges (Tel. 93 301 80 75), queixa't al cinema,...

Plataforma per la Llengua Tel 93 284 81 03

RIOSSA

Inmobiliària ■ Immobiliària ■ Immobilien ■ Real Estate

971 256 156
Fax 971 273 353

Adrià Ferrán, 16
07007 Palma de Mallorca
Illes Balears (Espana)

RESTAURANTE

Casa Jacinto

c/ Barranc, 20 • Tel. 40 18 58 • Gènova

Exigeix
EL CATALÀ
a les empreses!

La llengua catalana encara no és una llengua normal. Hem reclamar sovint a les administracions estatals que la respectessin a les catalanes que la promoguessin, però encara és la pròpia societat catalana la que té la major responsabilitat en defensar la nostra llengua. I la societat catalana som tots.

Un dels àmbits on la nostra llengua encara no ha assolit la normalitat és el món de les empreses. I els/les consumidors/es hi tenim molt a dir. La legislació vigent ens permet exigir els nostres drets col·lectius en **defensa de la llengua** que ens caracteritza com a poble. De res no ens serveix la legislació si els/les consumidor/es no demanen el que ens pertoca. La darrera responsabilitat és nostra. Per això la **Plataforma per la Llengua** et demana que:

exigis el català com a consumidor a les empreses de distribució

demanis productes etiquetats en la nostra llengua **protestis** a les grans empreses productores que sistemàticament es neguen a etiquetar en català i discriminen així la llengua

demanis la retolació en català tant a nivell extern com intern, i responguis la publicitat gratuïta demanant que te la trametin en català

demanis els prospectes o instruccions en la teva llengua. El català no es una llengua inferior a cap altra, però per a fer valer els seus drets es necessita que reclamem la seva presència amb aquestes i altres iniciatives que vulguis portar a terme.

Si et vols comprometre com a consumidor/a en la defensa de la llengua pots col·laborar més intensament en les campanyes que desenvolupa la Plataforma tractant de complementar, m.a. de substituir, la pressió social que hem d'exigir com a consumidors consumidores.

Web: www.plataforma.org
Adreça: info@plataforma.org
Telèfon: 93 284 81 03
Fax: 93 284 81 04

TENNIS
SON RIGO

Tennis
Futbol-sala
Hàndbol
Petanca
Cir. footing

Squash
Volei
Mini-golf
Tennis taula
Gimnàs

Final Avda. Son Rigo • Tel. 74 33 66
Sometimes • Palma de Mallorca

Toldos ARAGON

ENVELATS BALCÓ - TERRAÇA - CAPOTES -
ENVELATS PLANS - COBERTORS PISCINA -
LONES - TREBALLS A MIDA

Aragó, 112 - baixos
Telèfon 27 01 00

07008 - Palma de Mallorca

SERVIAUTO
ARENAL S.A.

SERVEI OFICIAL

Carretera Militar, 185 • Les Cadenes
Tel. 26 81 11 • Fax 74 32 77
07006 S'Arenal-Palma (Mallorca)

AGENT DE:

Mosca Marítimo, S.L.
TransMallorca S.A.

Transports a
Península i Balears

Carrer dels Conradores, 46 • Nau A 1 - Cantonada Muntanya
Telèfons 971 605 097 - 971 604 239 - Fax 971 604 845
07141 POLÍGON INDUSTRIAL MARRATXÍ - MALLORCA

Comprau en aquells comerços on us atenguin en català i presentin retolació normalitzada

Toldos

Carrer de Manacor, 121-C

Tel. 27 85 18

07007 Palma de Mallorca

ELS PIRATES EN LA HISTÒRIA I LA LITERATURA

L'ANY 2000 ES COMPLEIX EL CENT-CINQUANTA ANIVERSARI DEL NAIXEMENT DEL GRAN NOVEL·LISTA I LA GRAN AVENTURA DE LA PIRATERIA ARREU DE TOTS ELS MARS. L'ESTEL S'AT

KERT LOUIS STEVENSON, AUTOR DE "L'ILLA DEL TRESOR", EL LLIBRE MÉS EMBLEMÀTIC DELS QUE RELATA AIXÍ A L'HOMENATGE QUE EL MÓN DE LES LLETRES UNIVERSALS LI HAURÀ DE RETRE

Els Pirates a l'Escola

PER MARINA FERRÀ A-HAMELYNCK

La pirateria és un robatori amb violència realitzat contra un vaixell durant la seva travessia, és a dir, el bandolerisme de la mar. Ja és sabut que un dels primers pobles en practicar la pirateria fou el fenici, tan arrelat i relacionat amb les Balears i després els pobles de la mar de Grècia també multiplicaren les seves accions piràtiques. Els cartaginesos en temps de les guerres púniques varen tenir al seu servei un gran nombre de pirates, de manera que el senat romà decidí d'exterminar-los i August quasi ho va aconseguir. Tanmateix a l'Edat Mitjana la pirateria tornava a ser una realitat i durant quasi tres segles els viquings dugueren a terme vic-

torioses incursions sobre les costes d'Escòcia, Anglaterra i Irlanda. Arribaren fins a Sevilla, atacaren les costes nord africanes i al llarg de la península el 859. Saquejaren també les Balears i Sicília. Però la Mediterrània fou sobretot l'escenari de les aventures piràtiques dels berberescos i els turcs, que en el començament de l'edat moderna feren impossible la navegació pel Mare Nostrum, Mallorca sofrí aquells atacs, principalment entre la conquesta de Tunis (1535) i la batalla de Lepant (1571). Són famoses, ja sigui a través de la història i la llegenda, les incursions dels pirates musulmans a Sòller, Pollença, Andratx i Valldemossa, moments

històrics que han vessat amb abundància en els nostres reculls de rondalles i gloses. Al costat de pirates com Barbarossa o Dragut hi trobam els noms de corsaris, bucaners i filibusters com Hawkins, Drake, i Raleigh. Durant el segle XVIII la pirateria tingué tant a l'Atlàntic com a la Mediterrània un renovat poder i desparegué al llarg del segle XIX. El romanticisme literari en recollí el mite i així tenim "L'illa del tresor" del gran novel·lista Stevenson, amb els seus atractius personatges Jim Hawkins, John Silver i Ben Gunn, Walter Scott que escriví la novel·la "El pirata" i Emili Salgari autor de la sèrie de "Sandokan". A finals del segle XIX i començaments de l'actual rebrotava la pirateria i es centrava a l'oceà Índic i l'Extrem Orient. La toponímia ha conservat l'emplaçament geogràfic de la "Costa dels Pirates", en àrab "Oman As Sulh" que fou antic protectorat britànic a la península aràbiga de 1853 a 1978. A aquest mite per-

tany aquella famosa "Cançó del Pirata" de l'escriptor romàntic castellà Espronceda que solia ser declamada per un estudiant avançat a les festes de final de curs de tots els col·legis del país. El tema enriqué la literatura infantil i juvenil o si vos sembla, la literatura infantil i juvenil enriqué el tema, fins i tot a casa nostra i així autors com Gabriel Janer Manila, Pere Morey, Miquel Rayó, Cristòfol Carrió o Miquel Ferrà n'han fet narracions inqüívocament nostrades. En els anys cinquanta i seixanta el quiosc de periòdics ens oferia també tot un seguit de referents entorn a la gran aventura i així trobam les novel·les per entregues del "Pirata Negre", d'Arnaldo Visconti i els còmics de Lee Falk (The Phantom) o Iranzo (El Capità Coratge) i (El Cachorro). Sembla que per tots aquests motius i altres que desconeixem el gran mite de la pirateria no desapareixerà mai de la memòria literària. Ω

Els meus Pirates

MIQUEL FERRÀ I MARTORELL, ESCRIPTOR

ian era petit, potser tenia 7 o 8 anys, en temps de primavera vivíem al barri mariner de l'illa Catalina, anava molts de vespres amb el meu petit vaixell de construcció artesanal al g safareig dels jardins de Sa ixina. Aquella nau del tany d'una sabata portava a ded moltes il·lusions i somnis. La feia navegar en aques-

hores imaginava tot un seguit d'aventures on els pirates i altres gentes de la mar n'eren protagonistes. Amb el pas dels anys he estat fidel al tema i els meus pirates han quedat reflectits en el món de la fantasia i el paper mitjançant una trilogia narrativa, és a dir tres llibres que porten per títols "La Madona del mar i els pirates" (Els grumets de La Galera nº 97 Barcelona, 1989),

"La veritable història del capità Aranya (Ala Delta nº 49, Edelvives Barcelona 1992) i "Cap de Turc" (Editor Miquel Font, Mallorca 1993). El primer ens situa en el port de Sòller i té per centre una imatge de Santa Caterina d'Alexandria, feta de terracota en estil renaixentista i que fou robada del monestir dedicat a la santa pels pirates berberescos l'any 1542. La història on apareixen els Medici, Leonardo da Vinci, i el papa Lleó X transcorre a Florència. Així l'escriptor Girolamo della Robbia, caigué malalt, incapaç de reproduir una sola figura que no fos de la seva estimada, Glòria Bracciolini, filla d'un ric

comerciant que s'oposà amb tots els mitjans a aquesta relació. I és que la jove, Glòria, havia seguit de model a l'artista per a crear la bella imatge que fou robada pels pirates. A "La Veritable història del Capità Aranya" on es desmenteix la dita popular que era un mariner que embarcava els altres i es quedava a terra, les aigües de la Mediterrània són testimoni de les aventures de la Santa Bàrbara i de la seva gent, capitanejats per un heroi de la guerra de Successió que, vista perduda la seva causa, decideix de vendre cara la seva pell als vencedors. Vaig procurar en aquesta novel·la la recreació d'un dels episodis

més importants de la nostra història i que vaig voler que fos fidel als llocs i als protagonistes i també a la marcada psicologia de tots ells. "Cap de Turc" ens trasllada a un succeït d'octubre 1731 segons el qual un esclau turc, pirata capturat pels cristians, matà al seu amo, un capellà, per tal de robar-li. El crim fou castigat amb l'execució del musulmà i el seu cap va estar molt de temps a una cantonada molt cèntrica de Palma, fins que va ser substituït per una rèplica escultòrica, tal com es pot veure avui mateix. En aquest conte he donat la meua especial versió totalment oposada a la versió tradicional dels fets. Ω

Mariners, Pirates i Corsaris

PER MIQUEL LÓPEZ CRESPI

AnUnali és investigadora d'època medieval a la Universitat de València i autora del llibre "Piratería i corsaris catalanes a l'edat medieval" (Edicions a Manà, 1986). S'ha dedicat a la història ibèrica i iberoamericana ha fet recerques al Arxius de Ciutat i a l'Arxiu de la Universitat de Barcelona, així com a l'Arxiu d'Índies de Sevilla. Té publicats diversos assaigs sobre la història de la Mediterrània Baixa Edat Mitjana sobre navegacions atlàntiques al segle XV. Encapçalat "Les embarcacions i personal adscrit a les flotes del llibre abans esmentat" informació referent a les flotes de Barcelona, Tarragona, Per-

pinà i les illes de Mallorca i Eivissa per a fer front als vaixells armats pertanyents a moros i a provençals (1449). El corsari provençal Audinet, per exemple, havia començat una campanya devastadora al llarg de les costes catalanes a la primavera del 1451, amb una galiota de 15 bancs. En la primavera del 1445 Audinet i altres pirates es feien més i més audaços, fins al punt que s'atreïen a assaltar caravel·les en mar a les envistes de Barcelona. Com explica Anna Unali, l'estreta col·laboració entre Barcelona i les illes per fer front a pirates, corsaris o comuns enemics exteriors venia de lluny. En aquests combats, la galera era l'embarcació més usada (meitat

del segle XIV), com podem constatar en les normatives d'aquell període. L'Armada organitzada per Pere el Cerimoniós l'any 1359 per a la guerra contra Castella estava composta de cinquanta galeres i vint naus, mentre que l'Ordinació "dels Diputats del General de Catalunya i de Mallorca" del 1363, també contra Castella, preveia l'armament de 6 galeres. També Gènova utilitzava 20 galeres el 1356, que combateren contra l'armada catalana i provocaren danys i naufragis. La utilització de la galera per al comerç, la guerra, la pirateria o per a la defensa de les costes de Catalunya era conseqüència de la seva lleugeresa, assegurada per la qualitat de la fusta. La velocitat era un paràmetre fonamental durant el combat, però tenia una importància menor en el tràfic comercial. A començament del segle XV la galera de

comerç de quaranta metres de llargada, vuit d'amplada i 1,75 de profunditat, amb 25 bancs de tres remers cada un i amb un pes de conjunt de cent tones, assolí una velocitat de quatre o cinc nusos. Freqüentment es produïen episodis de violència a bord. Sublevacions de les tripulacions per no estar d'acord amb la dura disciplina o per la mala qualitat del menjar (existeix documentació al respecte d'un fet d'aquest tipus en una galera del 1452). Un cas de sublevació com el del Potemkin (1905) va ser el d'una galera guardacosta en el 1452. L'esdeveniment havia tingut lloc mentre el vaixell es trobava en mar, prop ja de Barcelona. Els homes de la tripulació es desferen de patrons i oficials i desembarcaren a Peníscola. Quan es tractava de rebel·lions de vaixells mercants carregats de mercaderies, la vicissitud

acabava amb la venda dels productes i, per tant, amb uns guanys esplèndids. Per contra, si els amotinats eren capturats per les autoritats, la revolta solia acabar amb l'execució pública dels rebels o, en el millor dels casos, amb condemnes a galeres (remar de per vida engrillonat a un banc de la nau). Ω

MARGALIDA PÓCOVÍ

BIEL SUREDA

MONTSERRAT GALMES

JORDI CALDENTEY

CATALINA AMER

MATEU CALDENTEY

FRANCISCO RIERA

RAMON LLULL

TOMAS AMER

NATALIA PEREZ

VOTA ELS CANDIDATS A L'AJUNTAMENT DE MANACOR

Fa 12 anys que els germans Grimalt regenten la Fusteria Grimalt a la barriada de Sa Moledora de Manacor. Tlf. 971 555 873

Fa 38 anys que en Joan Galmés va obrir la Fusteria Galmés-Pasqual a sa Moledora de Manacor. Tlf. 971 550 940

Fa 30 anys que en Bartomeu Grimalt va obrir el Taller Grimalt a la barriada de sa Moledora de Manacor. Des de fa un parell d'anys té el Servei Oficial de la marca TATA, una marca de cotxes de la Índia. Tlf. 971 550 919

Fa 3 anys que en Sebastià Fullana i en Pere Bassa obren el Taller de Fontaneria i Electricitat Fullana-Bassa a la barriada de Crist Rei de Manacor. Tlf. 971 559 095

Fa 19 anys que els germans Matamala regenten la Cristalleria Matamala a l'Avinguda del Ferrocarril de Manacor. Tlf. 971 555 324

Fa 4 anys que en Pere Pol regenta el Taller d'electricitat, fontaneria i aire condicionat Elbsa a Manacor. Tlf. 971 843 543

Fa 4 anys que en Miquel Mesquida decora hotels, cafeteries, mostradors de botigues, teatres etc. al seu taller de la barriada de sa Moledora de Manacor. Tlf. 971 551 135

Fa mig any que en Magi Barceló, en Bartomeu Vidal i en Harmut Wiemeyer han obert la Fusteria metàl·lica Wiemeyer a la Barriada de sa Moledora de Manacor. Abans estaven a Felanitx. Fan feina amb alumini i PVC. Els trobareu al Mòbil 689 683 976

Centro Foto

30 Minutos Photo

El Centre Fotogràfic de S'Arenal

REVELAT DE FOTOS EN 30 MINUTS • FOTOS D'ESTUDI EN UNA HORA • REPORTATGES SOCIALS

MAQUINES DE RETRATAR • RODEIS DE PEL·LÍCULA • MARCS, ETC.

Carretera Militar, al costat de Correus. Tlf. 971 743 262

Carrer Parres, 76
971 55 25 27
Fax 971 55 24 87
07500 MANACOR
(Mallorca)

Fa 12 anys que en Paco Acuña va obrir l'empresa Servigrup al Passeig del Ferrocarril de Manacor: neteges i manteniment de locals i oficines. El trobareu al 971 555 467. En Paco és un número u de la candidatura PSOE a l'Ajuntament de Manacor.

Fa 6 anys que en Pep Bardolet va obrir el magatzem Bricolar al Passeig del Ferrocarril de Manacor. El trobareu al 971 551 250

Fa un any que na Maria Antònia Gelabert regenta el Bar Cafeteria Dominó a la barriada de la Salle de Manacor. Despatxa berenars i tapes. És del Mallorca.

Fa 40 que n'Antoni Joan és l'amo de la Ferreria Can Puça a Manacor: ferramentes i peces per a portes i mobles. Tlf. 971 550 510.

MARGALIDA POCOVÍ

“Unió Mallorquina vol transformar el desencant en il·lusió per fer un poble gran”

JORDI CALDENTÉY

Na Margalida Pocoví és mestressa de casa i professora de ball de saló i de ball de bot. És la candidata a batlessa de Manacor per Unió Mallorquina.

No era estada mai en el món de la política.

Això vol dir que, a Manacor, Unió Mallorquina ha posades unes missions fortes per la renovació.

-Ens haureu d'explicar com va ser que vos animàreu a entrar dins la política.

-M'animaren a ficar-m'hi els meus amics d'Unió Mallorquina i me sent empenya per les ganes de fer poble, de conviure amb els manacorins i de compartir les inquietuds de tothom qui vulgui un poble més habitador.

-Quin resultat traurà Unió Mallorquina a Manacor?

-És un moment boníssim. HI ha un ambient nacionalista pertot arreu que com més va més augmenta. El nacionalisme està de moda. Confiam treure un bon resultat perquè, com ho indica el nom, som un partit mallorquí i de centre, per això el nostre missatge concerneix qualsevol mallorquí, es a dir, qualsevol persona que viu a Mallorca i la respecta i l'estima.

-Què destaca part damunt tot del programa d'Unió Mallorquina?

-Que volem fer una gestió eficaç i transparent. Que anar a La Sala per arreglar un problema no sigui pus mai per a cap manacorí fer retxes dins l'aigua. Volem tenir molt present i deixar-nos guiar per les inquietuds i iniciatives de les associacions

de veïns, culturals, i esportives.

-Com enfoca Unió Mallorquina el tema de la segregació municipal de Portocristo?

-Els portenys volen una gestió eficaç i ràpida i sentir-se atesos per l'Ajuntament. I això no sempre s'aconsegueix amb una multiplicació d'administracions i de burocràcia. Primer de tot fem les coses bé i si així i tot la majoria dels portenys volguessin la segregació o l'entitat menor i econòmicament fos possible per a les butxaques de la gent de Portocristo, arribat el moment no ens hi oposarem per principi. No hi ha res que no es pugui discutir.

-Què en deis, de l'assumpte del Torrent?

-Que ha de menester una solució. Però no tan sols el Torrent tot sol, sinó tot el conjunt de les aigües pluvials.

-Què en trobau, de la legislatura que ara s'acaba?

-Que n'ha fetes de ben fetes i de mal fetes. Però les bregues internes els han fet perdre molt de temps. Han tibat molts de doblers en obres mig fetes i que han hagudes de tornar fer. Si fossin nins que van a escola no haurien aprovat.

-Quina posició té Unió Mallorquina en el tema de l'Urbanisme?

-No podem passar ni un legislatura pus sense un Pla General. Ja n'hi ha prou de tudar milions en estudis i projectes que acaben en no-res. En tants d'anys no té explicació que encara no s'hagi aprovat.

-Amb quins partits teniu preferències per pactar?

-No pensam en partits, sinó en propostes concretes. Es tracta de fer Manacor governable. Sospesarem amb qui podem aplicar més punts del nostre programa i decidirem en funció d'això, no en funció de dretes o esquerres. Com a partit de centre i nacionalistes que som, no ens sentim més compromesos per principi ni amb la dreta ni amb l'esquerra. Ω

NOREMEX

Manuel Pérez Gómez

Gestió comptable, fiscal, laboral i construcció

C/ Sant Martí, 3 baixos
Tlf. 971 844 244 - Fax 971 845 139
07500 Son Macià (Mallorca)

**Software de gestió * Internet
* Ordinadors * Subministres**

Carrer de ses Parrres, 7 - Tlf. 971 555 705 MANACOR

XAPHIR

Joieria i Relotgeria

C/. Major, 14-B
07200-FELANITX
Tel. 971 58 2601

C/. Antonio Galmés Polklorista, 2
07500-MANACOR
Tel. 971 84 42 85

JOIERIA RAMON LLULL
CIF E 07 418 734

EMPRESA ARTESANA - TALLER PROPÍ
DISSENY PROPÍ - FEINES D'ENCARREC
TROFEUS ESPORTIUS - CONSULTI PRESUPOSTS

Pl. Ramón Llull, 14 - Tel. 555973 - Fax 843513
Taller: Pl. Sant Jaume, 18 Tel. 843475 07500 MANACOR

Qui decidirà el futur de les Illes Balears?

TU *deciderixes*

El teu vot decidirà com serà l'educació, la cultura, l'esport, la sanitat, el turisme, l'economia, el medi ambient. Decidirà com viuran la gent gran i els més joves. En definitiva, el teu vot decidirà com serà el nostre futur i el dels nostres fills.

Diumenge, 13 de juny

Vota

Eleccions al Parlament de les Illes Balears

Comunitat Autònoma
de les Illes Balears

Na Xisca Pascual és la madona jove de la Botiga Catalina Riera al carrer de ses Parres de Manacor. Venta d'uniformes per a la hosteleria. 971 552 585.

Fa 23 anys que en Sebastia Artigues regenta la Fusteria Artigues a Baix des Cos de Manacor. Son para Tomeu Pipero va obrir aquesta fusteria fa 45 anys. Tel. 971 551 841.

Fa 50 anys que en Miquel Riera fa d'escultor. Al seu estudi del barri de na Camel·la de Manacor.

Fa 11 anys que n'Antoni Gutiérrez regenta la Rentaduria Molí Blanc al carrer de ses Parres de Manacor. Tlf. 971 845 092

CRONOLOGIA DE LA HISTÒRIA DE CATALUNYA TOTA

Regnat d'Alfons el Magnànim: expansionisme, crisi i absentisme (1416-1458)

PER RICARD COLOM -TLF. 964 207607

Assolida l'alienació del sotmès per mitjà (bàsicament) de la coerció física, la tasca del colonitzador és concreta en mantenir aquest estat d'alienació i a convertir-lo en el seu (nou) estat "natural", per ço la colonització significa sempre la falsificació de la història, o àdhuc la seva anatematització Heinz Dietrich.

Emancipació i identitat d'Amèrica Llatina. (1492-1992)

1424: A Mallorca, conflicte entre ciutadans i forans al voltant d'una talla a pagar als creditors princepatins.

Lo pecador remut del preciosista Felip de Malla, obra d'estil ampul·lós i retòric.

Ausiàs Marc ha restat a Sicília i combat amb l'estol del comte Frederic de Luna, contra els pirates sicilians i magribins. Ataca l'illa berber de Gerba (front a l'actual Tunísia).

Ausiàs Marc és premiat amb l'ampliació dels privilegis sobre el lloc de Beniarjó i les alqueries de Pardini i la Vernissa, a la Safor.

Caresties i epidèmies al regne Valencià.

Donatiu valencià de 165.000 sous al rei.

1424-1430: Carestia contínua de cereals a Mallorca.

1425: Ausiàs Marc és nomenat falconer Major de casa del senyor Rei.

Enmig el conflicte Ciutat/forans, mor el governador Pòixida, qui és substituït pel rossellonès Berenguer d'Oms.

La cotització del croat baixa espontàniament de 18 a 15 diners (1 florí = 8 croats i 12 diners = 11 sous - 132 diners) i la paritat or/argent a Catalunya s'ajusta a l'europea, finalment, després de quantioses pèrdues entre 1365-1424.

Síntoma de decadència espiritual (*síndrome cultureta*): uns monjos de Sant Cugat del Vallès treslladen al català el *Decamerone* de Boccaccio.

Ca.1425: Neix a Barcelona el poeta Lleonard de Sors.

25.8.1425: Els creditors princepatins de Mallorca deixen de percebre pensions fins al 1431, per desacords entre Ciutat i viles foranes.

Aquesta taula del segle XV, del retaule de la col·legiata de Xàtiva, representa a Sant Sebastià i se creu que el seu autor, Jaume Jacomart, s'inspirà en el rostre greu i la mirada concentrada i somniadora d'Ausiàs Marc (1397-1458, el poeta líric més destacat de la literatura medieval catalana.

7.9.1425: Mor Carles el Noble, el rei navarrès: Juan II fill del d'Antequera, esdevé ara rei consort de Nafarroa, per ser marit de l'hereva, la reina Blanca de Nafarroa.

9.1425: Acord de Torre de Arciel: Juan de Nafarroa accepta tornar llibertat i béns a l'infant Enrique, germà d'ell i del Magnànim i als seus partidaris.

1425-1441: Regnat de Blanca, la qual supedita son regnat a la política castellana de Juan de Nafarroa, son marit.

1425 ó 1426: Mor el pintor gironí Lluís Barrassà.

1425:1428: Felip de Malla, diputat de la Generalitat a Barcelona.

Ca. 1425-1430: Mor Anselm Turmeda, qui fou cap de duanes i alt càrrec a Tunis, on visqué al soldanat, hi prengué muller i tingué un fill. Abans de morir havia dut a terme fosques gestions per tornar al si de la Cristiandat.

1425-1435: Lleugera pujada dels preus dels cereals.

Els princepatins van perdre el mercat d'espècies a Occitània, i els teixits catalans reculen al mercat sicilià.

1426: Encunyació dels reials d'or a València.

9.1426: El rei revoca a València la pragmàtica d'Anglesola i restableix el règim de franquesa atorgat pel Rei En Jaume a Mallorca, ço vol dir un triomf del bàndol ultra oligàrquic mallorquí.

1426-1455: Préstecs valencians al rei per valor de 2.846.021 sous.

2.1427: El Magnànim, Juan de Nafarroa i Enrique es conjuren amb els grans de Castella i imposen al rei castellà Juan II el desterrament d'Alvaro de Luna, qui és l'acció de la Monarquia Castellana, a Toro (regne de Lleó).

1427: Mallorca voreja la guerra

DE TU DEPEN

Els uns parlen castellà perquè consideren que "fa més fi". El que demostra que no saben ben bé allò que és realment fi, noble i normal: parlar la llengua del país on vivim.

¿PARLARÀ GATALÀ?

«Perquè ja n'estem tips que encara duri el rentat de cervell que varen fer als nostres pares. La responsabilitat de la nostra generació és anar al fons del problema.»

La nostra llengua està en perill.

No parleu en foraster.

civil. Té 40.540 habitants (42.695 h. el 1421).

Els recursos de tributació a Barcelona han caigut al 5% dels ingressos pressupostaris (84% el 1359).

València ateny l'alternança entre princepatins, valencians i aragonesos al rectorat de la Universitat de Lleida.

Mor el bisbe de València Huy de Lúpia: Hi comença l'absentisme bisbal.

Ca. 1427: Ausiàs Marc es retira a la Safor, on fa de falconer major del rei.

9.1427: Desterrament d'Álvaro de Luna. Els infants d'Aragó (Juan i Enríque) amos de Castella.

Tardor 1427: Riuada a València.

1427-1430: Construcció de l'església de Sant Pau, prop d'Olot.

1427-1434: Refinades llencerries de gòtic flamíger d'en Pere Joan a la capella de Sant Jordi de la Generalitat de Barcelona.

1427-1485: Gran davallada demogràfica a la Plana: Castelló, Borriana, Vila-Real i Almassora perden la meitat de la població.

1427-1493: Gran davallada demogràfica a Sant Mateu (Baix Maestrat).

1427-1539: Absentisme episcopal a València: les mitres esdevenen mera ocasió de rendes per al titular.

2.1428: Derrotats per faccions nobiliàries, els infants d'Aragó accepten el retorn del conestable Álvaro.

1428: Les Corts Navarreses juren Carles de Viana (7 anys) com a hereu del regne.

Relacions diplomàtiques amb el Negus d'Abissínia, rei monofisita d'Etiòpia.

L'Infant Pere de Portugal visita València: E l'Infant de Portugal e totes les sues gents, estagueren admirades

e digueren que verdaderament creien que en tot lo universal món no y havia tal ciutat, car ells havien tant cercat e vist, e que tot lo restant non era res (Dietari del capellà d'Anfós).

Fundació del convent de Jesús a València.

Corts valencianes a Morvedre:

bon subsidi al rei.

Assalt a la Moreria d'Elda (Vinalopó).

Caresties i epidèmies al Regne de València.

Terratrèmols al Principat.

Ordenança gremial dels sastres mallorquins.

*"Colguen les gents ab alegria festes
Colguen les gents ab alegria festes,
Lloant a Déu, entremesclant sports;
Places, carrers e delitables horts
Sien cercats ab recont de grans gestes;
E vaja io los sepulcres cercant,
Interrogant ànimes infernades,
E respondran, car no són companyades
D'altre que mi en son continu plant.*

*Cascú requer e vol a son semblant;
Per ço no em plau la pràctica dels vius.
D'imaginar mon estat són esquius;
Sí com l'hom mort, de mi prenen espant.
Lo rei xipré, presoner d'un heretge,
en mon esguard no és malaiuirat,
Car so que vull no serà mai finat,
de mon desig no em porà guarir metge.*

*Cell Texion qui el buit el menja el fetge
E per tot temps brota la carn de nou,
En son menjar aquell ocell mai clou;
Pus fort dolor d'aquesta em té lo setge,
Car és un verm qui romp la mia pensa,
Altre lo cor, qui mai cessen de rompre,
E llur treball no es porà interrompre,
Sinó ab ço que d'haver se defensa.*

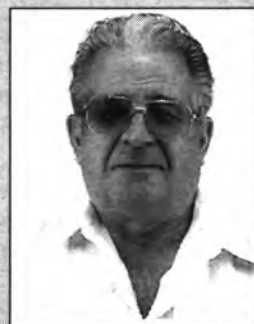
*E si la mort no em dugués tal ofensa
-fer mi absent d'una tan placent vista-
no li graesc que de terra no vista
lo meu cors un, qui de plaer no pensa
de perdre pus que lo imaginar
los meus desigs no poder-se complir;
e si cové mon darrer jorn finir,
seran donats térmens a ben amar.*

*E si en lo cel Déu me vol al·lojar,
Part veure Ell, per complir mon delit
Serà mester que em sia dellai dit
Que d'esta mort vos ha plagut plorar,
Penedint-vos com per poca mercè
Mor l'ignocent e per amar-vos martre:
Cell qui lo cors de l'arma vol departre,
Si ferm cregués que us dolrieu de sé.*

*Llir entre cards, vós sabeu e io sé
Que es pot bé fe hom morir per amor;
Creure de mi, que só en tal dolor,
No fareu molt que hi doneu plena fe. Ω*

Ausiàs Marc

Tots contra els delinqüents

ESCANDELL

Necessari és controlar,
Sa justa i bona manera,
Dels annerots educar,
Que habiten sa nostra terra.

Són joves amb mals principis,
Només cerquen d'emprenyar,
Per tot donen perjudicis,
Als llocs que solen anar.

S'educació és escassa,
En tots aquests delinqüents,
De tots els consells se'n passa,
No són gents obedients.

Són una guarda d'ovelles,
A lloure sense pastor,
Els educats són virolles,
Dins sa seva professió.

Van embrutant ses façanes
D'esprays, diferents colors,
Són consciències malsanes,
Que mereixen tancar-los.

Circulen sense control,
Amb motos sense temor,
Son sa pesta des redol,
De cada població.

Bona gent desitjaria,
Que els poguessin aturar,
Molt més tranquil se viuria,
Sense tanta dolentia,
Que en es vells, sol molestar. Ω

Fa mig any que na Magdalena Puiggròs regenta la Perruqueria Destell al carrer de ses Parres de Manacor. Amés de pentinar, fa manicura, pedicura, lleva les durícies dels peus, i depilació. Tlf. 971 845 459

Fa 20 anys que els germans Mayordomo regenten el Taller de reparació de motos Mayordomo a la barriada de Baix des Cos de Manacor. Son Pare, Vicenç Mayordomo el va obrir per adobar bicicletes fa 50 anys. Tlf. 971 550 709

Fa 12 anys que en Gabriel Ginard i na Dolors González feren una societat limitada per obrir la botiga d'informàtica Infostandard al carrer de ses Parres de Manacor. Tlf. 971555 705

Fa 2 anys que na Josefina Mir regenta la botiga Ca Na Fina a Baix des Cos de Manacor.

ÒMNIUM
CULTURAL

Sra.
Ministra,

No hi pot haver una història d'Espanya unitària, la història de Catalunya no és la història de Castella.

Sra.
Ministra,

A la península Ibèrica no hi va haver una Reconquesta. N'hi va haver, com a mínim, dues: la de Guifré el Pelós i la de Don Pelayo.

J. Ivars
COCINAS Y BAÑOS

ARMARIOS SIN OBRA
SISTEMA **NEVES**
LIDER EN EUROPA

- Financiación a su medida
- Presupuestos sin compromiso

C/ Joaquín Verdagué, 26 Bjs.
Tel. y fax: 971 744 402
Telefono móvil: 619 789 703
EL ARENAL

ENERGIES NATURALS. C.B.

Rolf Uhle
Plaça Toni Mus, 74
Tel. 971 84 43 62
Fax 971 84 56 83
07500 Manacor (Mallorca)

- Energia Solar i eòlica per electricitat, aigua, calefacció i piscina
- Xemeneies per aigua calenta i calefacció
- Combinacions de sistemes energètics i cogeneració
- Assessorament general energètic i de construcció biològica
- Calefacció i fontaneria

SI T'HA
AGRADAT
AQUESTA
REVISTA
NO
ET
TALLIS
I TELEFONA
AL
97
1
26
50
05
I LA
T'ENVIAREM
CADA
QUINZE
DIES

S A C A P O L A D O R A

"A Madrid ens trobarem"

Hem de recordar que aquesta frase fou pronunciada per Jordi Pujol en la seva conferència al Principal de Palma. Si considereu que els mallorquins ja som prou grandets com per viatjar sols en un vol Palma-Brussel·les o bé un Palma-Estrasburg, no voteu les opcions espanyoles o paraespanyoles que ens volen fer passar per la capital del regne d'Espanya: és una pèrdua de temps que suposa uns costos afegits que no tenen sentit. Votau Europa de les Nacions-UM si realment pensau que el camí de la pròpia llibertat de decisió és el més adequat.

Joan Pla

Si voleu que parli bé de vosaltres, li heu de comprar (i pagar!) un llibre o bé un quadre (v. Diari de Balears del 30 d'abril).

El President de la Comunidad Autónoma de las Illes Balears y el Alcalde de Palma

Invitan a..... al acto conmemorativo del Día de Europa, que se celebrará en el Castillo de Bellver, el domingo día 9 de mayo de 1999, a las 19,30 horas.

Ja ho veis, tot en un castellà impecable, en un clar exercici de vulneració de la Llei de Normalització Lingüística i de menyspreu a la llengua pròpia.

Chaves

També hi ha l'oferta de "ESTA ES TU CASA", és clar. Els seus de Manacor varen penjar una pancarta de benvinguda a sa Bassa que deia: *En Mallorca somos forasteros, danos trabajo y volveremos.*

Bem Amics

Hem sabut que a l'acte del Club Diario de Mallorca sobre el tema de l'homosexualitat, en Sampol no hi va poder anar perquè intervenia en la representació del "Tenorio mallorquí" (les coses importants, primer) i en Grosske havia d'esser present a un acte

pro-serbi/anti-OTAN. D'en Matas, de na Munar i de n'Antich no en sabem el perquè. Dels caps de llista, només hi fou present en Serra.

UM posa en evidència el PSM

Els primers, un partit sobirà i modern, no han tingut cap problema per concórrer a les eleccions europees amb el PNB i EA (membres del Pacte de Lizarra) i amb ERC (partit que propugna la independència dels Països Catalans).

Els segons, el PSM, volen que ens trobem a Madrid amb el PP, el PSOE, IU i CiU. I això passa en un context on des del PSM es malparla molt i sovint de na Maria Antònia Munar i del seu partit, es nega la seva mallorquinitat i la seva catalanitat.

El PSM vol repartir camets de catalanitat (i es volen trobar "a Madrid" amb en Jordi Pujol), d'ecologisme (i tenim Son Reus en marxa), etc., etc. Haurem de donar per bona la definició que en fa Llorenç Capellà al DdB del 2 de maig, segons la qual es pot veure "la gent del PSM com un aplec de sorfrancinaines, representativa d'un nacionalisme comarcal i de vol curt".

Llistes electorals autonòmiques

Llegim del diari Última Hora de l'11 de maig.

El PSOE presenta 23 candidats (d'un total de 33) amb el nom en castellà i només 6 en català (la resta són ambivalents). Els 15 primers duen llinatges autòctons tradicionals i a continuació...

El PP, amb una de les llistes més marcadament indigenistes -si feim excepció de la del PSM- duu 13 candidats amb el nom en català i 13 en castellà: això és el centre, sí senyor! Ho han fet intencionadament?

ERC pràcticament triplica els llinatges al·lòctons (no tradicionals a Mallorca i en l'àmbit català) del PSM. Interessant, interessant.

La CPB, els defensors de Mallorca i la mallorquinitat dels seus habitants, només presenten un sol candidat amb el nom en "mallorquí", el senyor Jaume Buades Beltrán, que citam perquè l'excepció és francament meritòria.

TV Manacor

Fa poc en Joan Verger venia a declarar que els atacs del PP al PSM venien motivats pel fet que aquest

partit deia una cosa i després en feia una altra.

En una entrevista al candidat d'ERC a l'Ajuntament de Manacor, en Bartomeu Frau va fer referència a aquest procediment i al fet que hi ha actuacions en aquest sentit que no poden amagar-se per òbvies.

Sembla ésser que la candidata del PSM va intentar intervenir en el debat, cosa que els conductors del programa, amb excel·lent criteri, no van permetre: per exposar la seva posició en relació a cert tema prou "coents", pot utilitzar el seu propi temps en antena, com fan tots els candidats. Ω

Dones lliures en una terra lliure

El dia 8 de març es concentren dos centenars de ciutadans a la Plaça de Cort a Palma per reivindicar la dignitat de la dona i la dignitat nacional.

Els convocants foren Maulets, BEI, ERC, JERC i Alternativa per Mallorca. Ni el PSM ni els seus dos joves s'afegiren a la convocatòria ni a la concentració: Ja els han prohibit la participació a actes independentistes pels Països Catalans? Pretenen que es pot aconseguir la dignitat individual en una nació ocupada? O tal vegada no hi eren perquè els independentistes ja no els volen al seu costat pel seu posicionament en el regionalisme radical del neoespanyolisme?

La virreina va tenir un comportament modèlic. Dues dotzenes de policia vestits amb l'uniforme reglamentari vetlaren per la integritat dels participants (protecció contra els fatxes?) i completà el dispositiu amb un parell de vigilants de paisà en el cafè de Cort i un altre parell en un Citroën ZX blanc al bell mig de la mateixa plaça. El seu comportament dóna testimoni que les instruccions que reben són diferents a les que dóna la virreina García Valdecasas, que ja ha organitzat un parell de malifetes al Principat.

Perdonavides "madritensis"

Estadi Santiago Bernabeu (aquell que el 1967 va declarar: "Me gusta Cataluña a pesar de los catalanes"). 3 de març. Real Madrid (1) - Dinamo de Kíev (1). Retransmissió per TVE1.

Minut 35: "El Dinamo no puede hacer mucho en ataque".

M. 36: "Se esta mostrando (el

Dinamo) como un equipo vulgar".

M. 44: "Esto era el 0-1" (a favor dels de Kíev).

M. 10 de la segona part: "Gol!" (del Dinamo, és clar).

S'ho haurien de fer mirar, ara que ja no tenen en Franco.

"Cuando las barras..."

José María Gil Robles, espanyol que presideix el Parlament Europeu, considera que la cessió de la cambra legislativa basca per a una reunió del Parlament Kurd a l'exili és una equivocació. Segons Gil Robles, el Parlament Kurd no és tal cosa, perquè els seus representants no han estat elegits democràticament. I té part de raó, però...

Els dirigents espanyolistes es pensen que els "espanyols" de les colònies som beneïts: No es reconeix el poble kurd (el català tampoc); no es reconeix el dret d'autodeterminació per al Kurdistan (per a Catalunya/Països Catalans tampoc); així, si no hi ha eleccions reconegudes per l'Estat (llegiu Espanya o Turquia) no hi ha Parlament Kurd (o català) que valgui.

I així anar fent, aguantant tant com es pugui, munyint la vaca catalana i provocant el toro basc.

Enguany no guanyaran la Segona Copa d'Europa

Deim la segona, perquè les sis primeres foren d'en Franco per mèrits propis, ja que els fitxatges funcionaven com el "draft" de la NBA però a l'inrevés.

En el partit jugat a Kíev els presentadors de TVE tampoc no es mossegaren la llengua.

En els prolegòmens ens informàrem que els seguidors ucraïnesos havien iniciat la guerra psicològica cantant "Barceloooooooonna, Barceloooooooonna" i "Tene-riiiiiiiiiiiiiiiiiife, Tene-riiiiiiiiiiiiiiiiiife". Directe al cor!!!

M. 30: "Hay una diferencia abismal entre los dos equipos. El Madrid no puede tardar mucho en marcar su primer gol".

M. 52: "Gol de Shevchenko" (1-0).

M. 63: 2-0 (fluixet, en veu molt-molt baixa i trista-trista).

M. 69: "Faltan 21 minutos, tiempo suficiente para que el Madrid le dé la vuelta al marcador". Ω

Netejes Trèvol

Pisos, locals, oficines, comunitats, autocars, bars, discoteques, embarcacions, obra nova, vidres, poliment de trispols...

Carrer Capità Ramonell, 38. Tlf. 971 279 999 Es Molinar

Refugi i museu alhora, on podrà vosté tastar la cuina d'aquesta comarca del País Valencià.

Plaça Major
Telèfon (96) 588 42 29
03518 TÀRBENA
La Marina - País Valencià

BAR • RESTAURANT

Pere Felip i Buades, cap de llista al Parlament Balear per la Coalició Treballadors per la Democràcia

"La situació dels mallorquins és tercermundista. Estam colonitzats i explotats com si fossim una república bananera"

-Digau-me, senyor Felip: Quina és la motivació que vos impulsa a presentar una candidatura al Parlament Balear, amb els pocs recursos econòmics que teniu i haver de lluitar amb partits que tenen doblers a senalles?

-La nostra pretensió és denunciar, davant l'opinió pública, els temes que són susceptibles de manipulació i engany, que estan durant el període de mandat per part d'uns governants, amagats i servint a interessos econòmics, polítics, culturals etc., que van contra els interessos del poble, els fi dels quals és seguir enriquint als qui ja són rics i ho seguiran sent, i empobrint més i més als qui ja són pobres i ho seguiran sent. D'aquesta manera, en les campanyes electorals és quan una veu independent, sense pretensions d'aconseguir poder econòmic o polític, pot intentar despertar la consciència dels ciutadans i ajudar-los a orientar-se millor, dins de l'espessa teranyina en que s'ha convertit la recerca de la veritat, quasi difusa per la fraudulenta utilització que n'estan fent.

-Voleu dir que els partits polítics ens enganyen?

-En certa manera, si. Si no de forma clara i explícita, si que ho fan sembrant la confusió, a més d'utilitzar moltes vegades el més gran dels cinismes i de les incoherències, utilitzant paraules i gestos que van contra els seus postulats, estatuts i obediències. Al manco això passa a Mallorca, lloc on jo he nascut i on visc i on jo tanc arrels i obediències amb els meus avantpassats, la meua família, amics i coneguts, que participem en una mateixa manera de ser, i de viure. Que compartim una mateixa llengua i una mateixa cultura.

-Així, quina és la diferència entre el vostre partit i dels altres que esmentau, que són quasi tots?

-Mai se pot generalitzar, i no crec que tots sien iguals. El que passa és que l'estructura política que s'ha teixit a la nostra illa, propicia les situacions que abans he descrit. Vos vull enumerar casos de vertadera esquizofrènia: per començar senyalaré l'existència de partits de clara i explícita dependència dels interessos econòmics, socials i culturals de gent que ens és estrangera, el fi dels quals és explotar els recursos econòmics, socials i culturals

d'aquesta terra, fins arribar a punt de vertader robatori. En aquest apartat hi ha el PP, PSOE, EU... tots ells de tall centralista i de màxima obediència al poder i al servei del caprici d'Espanya. Mirau que fins i tot un d'ells s'anomena Partido Socialista Obrero "Español", la qual cosa el fa d'entrada exclouent i bel·ligerant a lo "mallorquí". A la pràctica apadrina els interessos dels immigrants andalusos a Mallorca que tenen la pretensió de suplantar els mallorquins en tot: en economia, en poder, en cultura, en llengua... Pel que fa al PP, que deu la seva obediència al Govern de Madrid, amb vertader comandament des de fora, ja està dit tot. D'Esquerra Unida, basta recordar que el seu líder nacional, en moltes ocasions ha fet declaracions que atempten de manera clara contra els interessos nacionals dels mallorquins.

-I dels nacionalistes, dels partits mallorquins, que me'n dieu?

-Nacionalistes? Quins partits mallorquins són nacionalistes? Perquè els que tenim a Mallorca no ho són. Per ser ho, el PSM hauria de posar molt més èmfasi en la "M". I no sols literalment, sinó en la seva actuació, en la pràctica diària de tots

Pere Felip, candidat al Parlament, per la Coalició Treballadors per al Democràcia

i cada u dels seus càrrecs i militants. En quan a UM, és un partit mediàtic, quasi sense base...

-Davant d'aquest panorama, quina solució hi veieu?

-Evidentment, el nostre programa electoral: Reduir de manera paulatina els impostos que pagam als mallorquins, castigats simplement per ser-ho. Treure la nostra gent del pou on la tirat l'avarícia i la intolerància dels espanyols, ajudats per mallorquins traïdors a qui en realitat només els preocupa el seu negoci. Lluitar pels drets dels més desfavorits, dels jubilats i dels pobres que són els qui pagan la factura del desenfrenament especulatiu de la nostra societat. Nosaltres demanem la independència de la nostra terra per tal de millorar la nostra economia i conservar la nostra llengua.

Volem que els mallorquins s'adonin de la seva vertadera situació tercermundista. Que vegin que estam colonitzats i explotats com si fossim a una república bananera. Que prenguin consciència de l'enorme engany que per ells significa el rebre tant de turista que, en realitat l'empobreix de cada dia més en la seva economia, en la seva llengua i cultura. Noltros, com que no ens casam amb ningú, excepte amb la nostra roqueta i els seus habitants, i com que el poder no ens enlluerna, ens presentam a aquestes eleccions amb honradesa i poden permetre-nos el luxe de dir, sense pels a la llengua, tot allò que pensam, cosa que no poden fer molts dels nostres polítics que no són altra cosa que uns oportunistes, arrapadissos i xucladors, als quals Mallorca importa un rave. Ω

Entrevista a Maria Antònia Vedell, candidata del PSM a l'Ajuntament de Manacor

Maria Antònia Vedell, manacorina, casada i amb tres fills, desenvolupa la seva tasca professional a una coneguda fàbrica de perles de Manacor. Amb un ampli historial polític, ja des de l'any 79 està vinculada al grup independent CDI el qual posteriorment s'integrà en el PSM. Regidora de l'Ajuntament de Manacor des de l'any 80 i diputada autonòmica del 92 fins el 95, a les darreres eleccions generals va ésser candidata a les Corts Generals.

Maria Antònia, és candidata a batlesa pel PSM, encapçalant una candidatura que combina l'experiència amb noves incorporacions per dur endavant un canvi d'estil en el govern municipal.

-Quins són els criteris a l'hora d'elaborar la llista?

-La candidatura combina l'experiència amb saba nova. Experiència per la gent que ja ha fet feina dins l'Ajuntament i que per tant, coneix el seu funcionament, i saba nova amb les incorporacions de persones sense experiència política, però que des de el seu entorn social coneixen perfectament el pols del poble.

-Amb quines perspectives comptau cara a les eleccions?

-Estam molt animats i pens que podem aconseguir uns resultats òptims per arribar a governar. A Manacor, es

veu que la gent te unes ganes extraordinàries de canvi a l'Ajuntament i cada vegada més posa la seva confiança en el PSM perquè saben que el nostre partit pot oferir garanties de que el canvi sigui positiu. El nostre repte és aconseguir que els ciutadans creguin amb l'Ajuntament. La nostra prioritat és Manacor i tenim les ganes i el coratge de tornar a guanyar la confiança dels manacorins i que aquests vinguin a l'Ajuntament perquè se'ls solucionin els seus problemes, no per que se'ls en creïn.

-Que penses de la legislatura actual?

-Aquesta ha estat un legislatura rara per part de l'equip que ha governat, amb molts d'alts i baixos. Més baixos que alts. El PP va presentar un líder carismàtic, el millor que tenien, per aconseguir augmentar els resultats i, així i tot varen perdre un regidor. Després d'un any, aquest líder va dimitir deixant un equip desfet. Aquesta manca de liderat i el deteriorament progressiu del grup de govern ha fet que les conseqüències pel poble hagin estat nefastes ja que amb els seus socis de coalició també han tengut problemes, el que s'ha traduït en una manca de gestió i control evident. Tot han estat promeses i al final s'han vist poques realitzacions. Han convertit Manacor en un "campi qui pugui".

-Parlem de les vostres propostes.

-Més que propostes concretes hem de parlar de canvi d'estil en el govern municipal. El PSM vol que l'administració sigui transparent i sobre tot que estigui al servei del ciutadà. Noltros tenim molt present que una administració no és una línia trençada que cada legislatura comença i acaba, sinó ben al contrari; és una roda que te una continuïtat i uns equips de govern hereten el que altres han deixat, siguin encerts o equivocacions. No aturarem aquesta roda, com feren ells, el PP, CB, CM, en casos com el Pla General que ens ha costat una doblurada i que encara no tenim, sinó que intentarem fer-la més lleugera, que vagi més llatina i reconduir-la cap a formes amb més eficàcia de gestió.

-Donades les circumstàncies, possiblement el futur govern municipal s'hagi de constituir mitjançant pactes de govern. Quin plantejament fa el PSM sobre aquest aspecte?

-No podem decidir res abans de saber els resultats de les eleccions, fel el contraria seria política ficció. Els pactes entre diferents partits, crec que s'han de fer amb una base filosòfica comuna que permeti consensuar unes prioritats i una manera de dur les a terme similar o com a mínim compatible, i sobre tot amb persones que tinguin capacitat de diàleg i

generositat de renunciar a alguna de les seves possibles il·lusions.

-L'àrea d'urbanisme és un dels puntals de les administracions. Quin és l'urbanisme que proposa el PSM per a Manacor?

-El municipi necessita d'una actualització del seu plantejament urbanístic. El que hem de fer és dir quina classe de poble volem i posar les bases necessàries per que el projecte es pugui fer realitat i es pugui dur a terme econòmicament i social, mantenint un equilibri amb el medi ambient i fent la ciutat i els nuclis de població més habitables. Això passa per actualitzar les Normes Subsidiàries i adequar-les a les noves lleis que s'han aprovat a nivell estatal i autonòmic. No estam disposats a invertir un POGU que no es pugui dur a terme, per tant crec que és més viable fer una revisió de les Normes.

-Que pensau de l'actuació municipal del sector turístic?

-El sector turístic ha estat el gran oblidat de l'Ajuntament, la indústria turística mereix una atenció per part de l'administració municipal ja que és una font d'ingressos considerable i una font de riquesa per la quantitat de llocs de feina que crea. S'ha de col·laborar amb el sector turístic, en la promoció de la zona, en la creació de les ofertes complementàries per fer-la més atrac-

tiva, més neta i més segura per aconseguir les desestacionalització oferint alternatives a l'oferta de sol i platja.

-Parlem de les vostres propostes dins les àrees de Cultura, Serveis Socials, Serveis Generals, Hisenda i Esports.

-En cultura el que s'ha de fer, és crear més infraestructura cultural i potenciar les iniciatives populars, vetllant des de l'administració pels aspectes que no reben atenció per part d'altres entitats públiques o privades, i sobre tot protegit la cultura pròpia. Per altra banda també hem de fer incidència en un tema que s'ha descuidat molt en aquesta legislatura com és el de la normalització lingüística, on l'Ajuntament havia estat pioner, i ara, per desgràcia, s'ha reulat en aquest aspecte. En quant a patrimoni, també necessita mà de metge, Claustre, Torre del Palau, Son Peretó, s'Estació... no estan, que diguem, en les millors condicions.

-I pel que fa referència als serveis socials?

-Primer és complir la Llei d'Acció Social que indica destinar el 6% del pressupost a Acció Social. Això no es compleix ja que el pressupost recentment aprovat no arriba ni al 5%. Dedicar aquest 6% es traduiria en una major disponibilitat econòmica per afrontar problemes com els de l'atenció a les persones necessitades.

**A MANACOR
ÉS TEMPS DE CANVI**

V O T A

Mª ANTÒNIA VADELL, A LA BATLIA

També tenim la intenció de complir amb el deute moral amb el tercer món i destinar-hi el 0'7% del pressupost.

-Hisenda?

-És el pilar fonamental de l'ajuntament. Pens que es podria recaptar més sense pujar els impostos o les taxes, sinó aplicant una major eficàcia en el seu cobrament amb una vigilància més estricta perquè tothom pagui el que toca. També s'haurà de mirar d'estalviar despeses en les adquisicions de material, que fins ara

compra cada departament; amb una central de compres es podrien aconseguir millors preus.

-I serveis generals?

-La majoria de tasques de Serveis Generals es fan mitjançant concessions, per tant és necessari que des de l'Ajuntament es vigili el compliment estricta per part de les empreses concessionàries de les respectives condicions dels contractes. També pens que seria convenient comptar amb una brigada d'obres d'interven-

ció ràpida per resoldre les situacions urgents del municipi. I sobretot, fer complir les ordenances municipals, ja que si això es fes realitat tendriem un poble que no el coneixeríem. Tenim normatives de renous, publicitat, de cans...

-La política esportiva, quina atenció vos mereix?

-La màxima atenció, ja que l'esport forma part de la salut i de l'educació d'un poble. Crec que el primer que s'ha de fer és reformar, en

part, els estatuts del patronat d'Esports per donar més participació a les entitats esportives, per democratitzar-los. Actualment els que prenen totes les decisions són els polítics i les entitats tenen un paper honorífic o testimonial, és necessari implicar la societat civil en la vida pública. Pel que fa a les instal·lacions, anam molt magres, s'han d'acabar les que hi ha començades i millorar les que tenim, dignificar-les. Per envestir noves construccions, hi ha moltes pos-

sibilitats de convenis amb altres administracions per a la seva financiació.

-Voleu afegir alguna cosa més?

-Sí, és clar, Manacor i els seus problemes no es poden resumir en deu minuts ni amb una hora. El que podem assegurar és que el PSM té un equip amb totes les garanties, gent de confiança i preparada per envestir la gran tasca de posar les bases d'un Manacor millor. Ω

Llorenç Femenies i Binimelis

Unió Mallorquina vol fer millores pràctiques a Manacor

Unió Mallorquina es presenta a Manacor per la vocació de presentar idees i solucions concretes als problemes de Manacor de cada dia i que ens afecten de més a prop a tots els manacorins.

I un dels problemes més bonyeguts que pateix la nostra ciutat a hores d'ara és el de la manca d'aparcaments. Trobam que noté perdó que el consistori d'ara hagi peatonitzat el centre sense abans fer-hi a

prop els aparcaments necessaris. Tot per poder arribar a les eleccions amb les obres fetes. I no ho deim per criticar. Que ho demanin als comerciants, que són els qui més pateixen les dures conseqüències d'aquest anar poc previnguts.

Ja estam que ara comencen les obres dels aparcaments de Na Camel·la. Però que ningú no es pensi que bastin per res. Creim que tots aquests carrers que hi ha enre-

voltant el centre amb unes voreres d'un pam d'altres, no quedarà més remei que tornar-los aprofitar per a aparcar, quinze dies a una vorera i quinze a l'altra. Tanmateix ara no serveixen ni per aparcar-hi ni per anar-hi a peu d'estretes que són les voreres. Els qui hi van a peu han d'anar alerta a ferir les parets i escarrinxar-se els colzes o a rebre qualche cop amb el mirall de qualche cotxe que hi passi envelat.

Manacor és la segona ciutat de Mallorca i amb els 200.000 milions nets que el govern de Madrid se'n du cada any d'aquí per no tornar, trobam que és ben just i necessari exigir la construcció de més aparcaments públics a part o banda a prop del centre abans que aquest vagi encara més magre.

També trobam que no hi ha dret que els veïnats de les zones de tiquet hagin de pagar per aparcar davant

ca seva. Unió Mallorquina proposa fer un carnet de resident per a la gent que habita en aquestes zones que els doni dret a aparcar davant ca seva, almanco unes hores determinades, sense haver de pagar. Si aquest carnet de resident existeix a Palma, no sabem per quin motiu no hi ha de ser a Manacor. Ω

UNIO MALLORQUINA.-
Manacor.

COPE, o el llop amb pell d'ovella

Els darrers anys, una emissora de ràdio vinculada al bisbat espanyol, la COPE, ha emprès un croada contra les institucions de la Catalunya central. Una croada consistent a conjurar els fantasmes de l'anticatalanisme més ranci, i a intoxicar l'opinió pública espanyola amb mentides sobre presumptes problemes de convivència provocats per la política lingüística i cultural de la Generalitat de Dalt. Els famosos tertulians d'aquesta emissora han excel·lit en la seua capacitat de distorsionar la realitat per tal de cultivar l'animadversió anticatalana i encendre odís nacionals (talment com feien les emissores de ràdio sèrbies abans de l'agressió militar contra Bòsnia). I això, amb una insistència i un braó dignes de millor causa. La Generalitat, és clar, n'anava farta. Per això ha aplicat amb zel els criteris per a l'adjudicació i la renovació de freqüències radiofòniques, i tres emissores de la COPE n'han sortit escaldades.

A pesar de la seua agressivitat, la COPE té el mateix dret que tothom a escampar missatges per les ones hetzianes -encara que es tracti de mentides enverinades. Ara bé, l'emissora dels bisbes espanyols també té els mateixos deures que les altres emissores, entre els quals es compten el deure de respectar la legalitat democràticament establerta i d'acceptar el resultat del concurs públic d'adjudicació de freqüències si abans no n'ha impugnat les bases. Doncs resulta que entre els dinou criteris que les emissores de ràdio han de complir n'hi ha com a mínim dos que la COPE no compleix: l'un és l'obligació d'emetre un mínim del 50% de la programació en català, i l'altre, de fomentar la cultura del país. Amb la llei i les bases a la mà, doncs, les emissores *coperes* de Barcelona, Tarragona i Manresa (que són les que han caducat) no poden renovar; cosa que també li ha passat a Onda Cero a Tortosa, i a una emissora gironina.

Els grups que, en canvi, han aconseguit llicències abundants, són el Godó, vinculat a *La Vanguardia*, i l'Ona Catalana, de l'empresari Josep Puigbò: el primer ha

obtingut deu concessions, i el segon, set. Els criteris per adjudicar més o menys concessions són discutibles, i les queixes en aquest sentit potser són raonables (el Grupo Z només ha aconseguit tres de les trenta-nou llicències que ha demanat). Però les denegacions responen a incompliments objectius, que hi són, encara que vagin acompanyats d'ànim de revenja.

La santa (?) emissora espanyola ha amenaçat amb un cataclisme bíblic de llamps i trons que descarregaran sobre la closca pelada d'en Pujol. La COPE s'ha comportat com un infant malcriat, avesat que li ho consenteixin tot. Els ve de nou (i se'ls entravessa) haver-se d'adaptar a una legislació que no ve de Madrid, sinó de Barcelona, capital d'un país democràtic que, com pertoca en un Estat de Dret, fa complir les pròpies lleis -o almenys ho intenta.

Parlar, en aquest cas, d'abús d'autoritat o d'atac a la llibertat d'expressió és torçar la realitat: les televisions privades espanyoles també tenen obligacions lingüístiques, i no senten que per això se'ls conculqui la llibertat d'expressió; i a ningú se li passa pel cap de pensar que un batle abuse de la seua autoritat en deixar de banda, en un concurs d'adjudicació d'obres, una empresa que n'incompleix les bases. Personalment, em temo que la mare dels ous és la mateixa de sempre: quan una *coerció democràtica* parteix de Madrid, els cervells espanyols o espanyolitzats hi veuen *democràcia*; quan parteix de Catalunya o d'Euskadi, hi veuen *coerció*.

La Generalitat de Catalunya aplica mandats del Parlament, en aplicació de la Llei de Política Lingüística, i l'opinió pública espanyola -i, ai-las, part de l'eivissencal- posa el crit al cel. I mentrestant, a Eivissa, les tres emissores de ràdio amb més audiència emeten exclusivament en espanyol, com si fossin a Guadalajara... i això no genera cap polèmica ciutadana. Una cosa i l'altra, considerades en conjunt, són un símptoma de mala salut democràtica i de pèssima salut cívica. Ω

Joan Cabot

La destrucció de les economies dels pobles

El Fons Monetari Internacional difon un "informe" que és una declaració de guerra contra els treballadors i els pobles de l'Estat espanyol. Aquest "informe" no conté cap anàlisi ni pla econòmic -bo o dolent-. És, només una declaració de guerra contra totes les conquestes socials, contra tots els drets i contra totes les aspiracions democràtiques.

El Fons Monetari Internacional exigeix:

- Rebaixar les cotitzacions patronals a la Seguretat Social.

- Rebaixar els impostos als rics.

- Retallar de manera dràstica les pensions de jubilació, reduint la seva relació amb el salari.

- Elevat l'edat de jubilació.

- Reducir encara més la duració i quantia de l'assegurança d'atur.

- Suprimir de manera massiva empleats públics.

- Imposar el pagament a qualsevol atenció sanitària.

- Trencar els convenis sectorials.

- Abaratir l'acomiadament.

- Justificar acomiadaments.

- Liberalitzar el mercat farmacèutic, el sol, els horaris comercials, els contractes públics.

Hi ha hagut rebuig, en el moviment obrer, contra aquest al·legat destructiu del Fons Monetari Internacional.

En realitat, el Fons Monetari Internacional no té cap preocupació pel futur de l'economia ni dels pobles de l'Estat espanyol, ni dels de cap altra part. Totes les seves exigències responen a un sol objectiu: alimentar l'especulació, saquejar els països, sense cap límit, a fi que les multinacionals, les borses, puguin inflar-se amb el negoci sanitari, el negoci de l'habitatge, el negoci dels plans de pensions, el negoci del transport, de la educació... en una paraula, alimentar l'especulació amb la destrucció de les economies i dels pobles.

Ens haurien de remuntar a la immediata post guerra espanyola per a trobar quelcom semblant amb les seves propostes: amb un milió de morts, el capital intentà fer quelcom així: negar tots els drets, sot-

metre els treballadors a la explotació sense condicions, els pobles a la misèria.

El Fons Monetari Internacional pretén imposar l'ordre totalitari del capitalisme especulatiu dels nostres dies. Organitza la guerra contra els pobles.

No exager: el "pla" del Fons Monetari Internacional no està sol. La Comissió Europea de Brussel·les, aquesta institució corrupta i irresponsable, ha aprovat les "grans orientacions de política econòmica", exigint a Espanya que redueixi les ajudes sectorials, fomenti el temps parcial, revisi "el sistema de formació de salaris per tenir en conte les diferències regionals": trencar els convenis, desmantellar sectors productius... Les institucions de l'Europa de Maastricht són les encarregades d'organitzar a Europa la guerra del Fons Monetari internacional, sota el paraigua de la OTAN.

Cal començar a dir les coses pel seu nom: estam davant institucions que pretenen imposar la dictadura despietada del capital, en la ex Iugoslàvia igual que a la Península Ibèrica.

Com tota dictadura, aquestes institucions exigeixen "col·laboració" política i social.

Exigeixen, en particular, la col·laboració dels sindicats amb els seus plans. Per això el Fons monetari Internacional argumenta tot un "programa" com una lluita "per l'ocupació", i el Consell Europeu de Ministres a celebrar a Colònia, aquest mes de juny, pretén aprovar un "pla d'ocupació" basat en la destrucció del salari, dels contractes, dels convenis, de la protecció social.

El Moviment obrer ha après -a ca nostra, a costa de molta sang, que davant les dictadures no hi ha d'haver conciliació ni col·laboració. En particular, els qui hem lluitat durant tants d'anys per al llibertat sindical no poden permetre que ara capolin els sindicats sotmetent-los al nou verticalisme dels "plans d'ocupació" del FMI i la UE. Ω

Pere Felip

Fa 2 anys que en Nofre Fullana i els seus germans Joan i Guillem regenten el Taller Vidres Fullana a Baix des Cos de Manacor. Son pare, Nofre Fullana va obrir aquest taller fa 13 anys. Tlf. 971 553 005

Fa 27 anys que en Miquel López Rojo te una empresa de guixaires a Inca. Posa guix arreu de Mallorca. El trobareu al 609 689 259

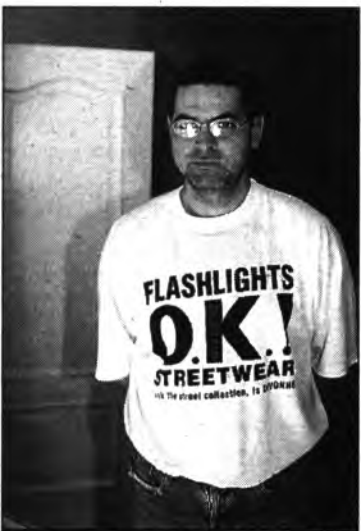
Fa mig any que n'Antoni Riera ha obert la Botiga Grup MGK a Baix des Cos de Manacor. Ven i lloga vídeos grocs per a consola i per ordinador. Tlf. 971 845 011

Fa 12 anys que els germans Ramis obren el Forn Ramis al carrer Balèria de Manacor. Tenen dues botigues a Manacor, una a sant Llorenç i una a son Cervera. Tlf. 971552 603

Fa 15 anys que na Catalina Font i na Catalina Lluï són les madones del Forn Can Munar de Manacor. El seu sogre, Joan Munar el va obrir fa 45 anys. És un forn especialitats en sosis i amargs. Tlf. 971 550 934

Fa 15 anys que n'Enric Donat d'Oñtyent regenta la Fusteria Donat a Manacor. Tlf. 971553 764

Fa 3 anys que no Montse Amengual regenta el Bar Cafeteria s'Hort a l'Avinguda de Portugal de Manacor.

Fa 5 anys que en Jaume Gomila regenta la botiga de confecció Talles Grans a l'Avinguda del Torrent de Manacor.

LA CULTURA A MALLORCA

L'escriptor de sa Pobla Miquel López Crespí Guanya dos Premis de poesia a Barcelona

(Els poemaris guardonats -i que seran editats a Barcelona aquesta tardor- porten per títol *Apogeu del pànic* i *Un violí en la teulada*)

L'escriptor de sa Pobla Miquel López Crespí que recetment guanyava els premis de novel·la "Miquel Àngel Riera" (*L'Amagatall*); el "Baltasar Porcel 1999" (*Corfú*) i el Premi de Literatura de l'Òmnium Cultural en la IX Festa de les Lletres Catalanes (*La Ciutat del Sol*) ha vist igualment guardonats els poemaris *Apogeu del pànic* i *Un violí en la teulada*.

L'escriptor de sa Pobla Miquel López Crespí guanyava fa poc el premi de novel·la en la IX FESTA DE LES LLETRES CATALANES (Barcelona 1998) amb l'obra *La Ciutat del Sol*. Cal recordar que recentment, amb el poemari *Record de Praga* també havia obtingut un dels més importants premis de poesia que són lliurats al Principat. Miquel López Crespí ha guan-

bre que guanyà fa uns anys el "Ciutat de València" de poesia (premi dotat amb un milió de pessetes) i que només circulava en la traducció al castellà. Ara, el públic illenc podrà gaudir-ne de la versió original.

Miquel López Crespí ha publicat darrerament diverses obres de narrativa, teatre i poesia. Entre els llibres més destacats podem citar: *Crònica de la*

Les màximes autoritats del País Valencià lliuren el Premi de Poesia "Ciutat de València" a l'escriptor de sa Pobla Miquel López Crespí.

yat igualment els premis de novel·la "Miquel Àngel Riera" (*L'Amagatall*); el "Baltasar Porcel 1999" (*Corfú*) i el que hem esmentat una mica més amunt, el Premi de Literatura en la IX Festa de les Lletres Catalanes (*La Ciutat del Sol*). El conegut escriptor pobler ha vist també guardonats els poemaris *Apogeu del pànic* (Premi de "Josep Janés i Olivé 1999") i *Un violí en la teulada*.

El premi a la novel·la *L'Amagatall* va ser lliurat per unanimitat per un dels més prestigiosos jurats literaris de les Illes. Jurat format per Bernat Nadal, Roser Vallès, Pere Rosselló Bover, Josepina Salord i Marià Torres. Per la tardor d'enguany, l'Editorial Moll publicarà *Revolta*, original en català del lli-

pesta (narrativa, Llibres del Segle, Girona, 1993); *Històries del desençís* (narrativa, Moll, 1995); *Vida d'artista* (Premi de narrativa de la Generalitat de Catalunya, Llibres del Segle, Girona 1995); *Planisferi de mars i distàncies* (poesia, Edit. Columna, 1996); *Estiu de foc* (novel·la, Editorial Columna); *L'obscura ànsia del cor* (UIB); *El cadàver* (teatre, Pagès Editor) i *L'Amagatall* (Col·lecció Tia de Sa Real, 1999). Properament seran editats *Revolta* (poesia); *Corfú* (novel·la); *La Ciutat del Sol* (novel·la); *Acte Únic* (teatre); *Un violí en la teulada* (poesia) i *Apogeu del pànic* (poesia). Ω

(Redacció)

El Feixisme Antiesquerrà drecreta la mort i l'exili dels nostres millors intel·lectuals

La llarga postguerra que no fineix fins el 15-J de 1977 és el regnat cultural, ideològic i econòmic dels vencedors. Les sarsueles i revistes més grolleres omplen els nostres (els "seus" podríem dir) escenaris. A Ciutat (anys quaranta) s'estrenen *Sortilegio andaluz*, *Sol de España*, *La maravilla errante*, *Raza aragonesa*, *Salud y pesetas*... Amb la victòria dels feixistes antiesquerrans la nostra cultura rebé un cop quasi mortal. La majoria d'intel·lectuals catalans (de totes les tendències polítiques) són obligats a marxar a l'exili si no volen patir el mateix tràgic final d'un Lorca o un Miguel Hernández. El llistat d'aquest exili és esferidor. Amb l'entrada de les tropes del general Franco i el ple domini del nacionalcatolicisme, marxen de Catalunya (entre molts d'altres): Gabriel Alomar, Pous i Pagès, Pompeu Fabra, Pere Corominas, Josep Carner, Rovira i Virgili, Alexandre Plana, Serra i Moret, Bosch Gimpera, Puig i Ferrer, Nicolau d'Oliver, entre els de més edat; i Carles Riba, Ferran Soldevilla, Joan Oliver, Rubió i Tudurí, Ventura Gassol, Francesc Trabal, C.A. Jordana, entre els de la promoció següent.

Tot aquest desgavell resta molt ben explicat en el llibre de Joan Fuster *Literatura Catalana Contemporània*. Joan Fuster inclou, a més de tots els intel·lectuals abans esmentats, aquests altres: Mercè Rodoreda, Rafael Tasis, Xavier Benguerel, Joan Sales, Pere Calders, Agustí Bartra, Vicenç Riera Llorca, Lluís Ferran de Pol, Avel·lí Artís-Gener. I afegeix: "Per un instant, semblà que Catalunya es quedava sense homes de lletres. La mort sorprenent en l'exili alguns d'ells: Pompeu Fabra, Puig i Ferrer, Nicolau d'Oliver, Rovira i Virgili, C.A. Jordana, Francesc Trabal, Pere Corominas, Gabriel Alomar, Josep Carner".

Més sortosos foren els escriptors vinculats a la Lliga o els "catalans de Burgos" que, expatriats en vèncer la República el juliol del 36, pogueren tornar a Catalunya "victoriosos", fent costat a les tropes feixistes. És el cas d'un Joan Estelrich, de Ferran Valls i Taberner, de Manuel Brunet, de Josep Pla, de Josep M. de Segarra.

Però per als patriotes, per als intel·lectuals d'esquerra, la presó i l'exili foren el càstig que el vencedor donaven a qui havia estat fidel a una terra i a unes idees de progrés i justícia social. (Fons de Documentació Antifeixista-FDA) Ω

Per Mallorca

EN VICENÇ DE SON RAPINYA

Un any més les xeremies
Son plany deixaren sentir,
Mentre el poble mallorquí,
De nou al carrer sortia.
Per defensar la cultura,
La llengua i l'autonomia,
Pròpies d'aquestes Illes.
En senyal de germanor,
Les mans varen enllaçar,
Tan sols es deslligarien,

Per la Flama anar passant.
Van tornar a brandar senyeres,
Les escoles mallorquines,
Tampoc hi varen mancar.
Estenen la gran catifa,
de tres-cents metres de llarg,
al so de la Balanguera,
els Castellers de Mallorca
un pilar van carregar,
d'aquests que es diuen de quatre,
aixecat de dalt a baix.
Déu faci que l'any que ve,
No calgui haver-hi de tornar,
Això serà prova palesa,
Que quelcom ha canviat,
Gràcies a la nostra gent,
I gràcies a l'Obra Cultural. Ω

LA POESIA MALLORQUINA EN EL MÓN

La Poesia Contemporània a Mallorca

La revista romanica *VIP* d'art, política i cultura (abril de 1999) informa de les properes traduccions al romanès (a càrrec de l'escriptora i traductora Lavinia Dumitrascu) de l'escriptor Miquel López Crespí que recentment guanyà, amb la novel·la *L'Amagatall* el Premi "Miquel Àngel Riera".

La revista, dirigida pel prestigiós intel·lectual Valeriu Magno inclou (pàg. 5) un important treball referent a l'obra poètica de Miquel López Crespí i unes traduccions del llibre *Revolta* (que properament serà publicat per l'Editorial Moll). Hem de recordar que *Revolta* és l'edició de l'original català del llibre que ja, l'any 1994, obtingué el Premi de Poesia "Ciutat de València". La ignorància i el reaccionarisme de determinats jurats de Mallorca donen per resultat aquests fets tan lamentables (que ja varen passar amb diversos poemaris de Blai Bonet, Miquel Àngel Riera i molts d'altres grans escriptors mallorquins: ésser reconeguts fora de l'illa abans que a la nostra terra). Però com en el cas de Blai Bonet o Miquel Àngel Riera, la qualitat poètica i literària del conegut autor pobler s'imposen i, properament, l'Editorial Moll editarà *Revolta*.

Per a l'edició a Romania de l'antologia de Miquel López Crespí que prepara la professora Lavinia Dumitrascu, l'editorial "Poeziei" ha treballat amb els poemaris *Planisferi de mars i distàncies* (Columna); *L'obscura ànsia del cor* (UIB); *El cicle dels insectes* (Moll); *Punt final* (Moll); *Revolta* (Moll); *Les Pleiades* i *Els poemes de l'horabaixa* (aquestes dues darreres antologies publicades els anys 1991 i 1993 a Andorra respectivament). Ω

(Redacció)

* Les revistes culturals de Romania informen de l'activitat poètica de l'escriptor Miquel López Crespí. En la fotografia la pàgina 5 del suplement "Política si cultura" de la revista *VIP* (Bucarest-Constanta) d'abril de 1999.

4ta VÍP PARLAMENTAR A GOVERNAMENTAL/ anu 1, no. 5, 1 maig 1999

Starea poeziei

Un mare poet al Spaniei
de astăzi: MIGUEL LÓPEZ CRESPI

A la revista *VIP* d'art, política i cultura (abril de 1999) s'informa de les properes traduccions al romanès (a càrrec de l'escriptora i traductora Lavinia Dumitrascu) de l'escriptor Miquel López Crespí que recentment guanyà, amb la novel·la *L'Amagatall* el Premi "Miquel Àngel Riera".

La revista, dirigida pel prestigiós intel·lectual Valeriu Magno inclou (pàg. 5) un important treball referent a l'obra poètica de Miquel López Crespí i unes traduccions del llibre *Revolta* (que properament serà publicat per l'Editorial Moll).

Hem de recordar que *Revolta* és l'edició de l'original català del llibre que ja, l'any 1994, obtingué el Premi de Poesia "Ciutat de València".

La ignorància i el reaccionarisme de determinats jurats de Mallorca donen per resultat aquests fets tan lamentables (que ja varen passar amb diversos poemaris de Blai Bonet, Miquel Àngel Riera i molts d'altres grans escriptors mallorquins: ésser reconeguts fora de l'illa abans que a la nostra terra).

Però com en el cas de Blai Bonet o Miquel Àngel Riera, la qualitat poètica i literària del conegut autor pobler s'imposen i, properament, l'Editorial Moll editarà *Revolta*.

La revista romanica *VIP* d'art, política i cultura (abril de 1999) informa de les properes traduccions al romanès (a càrrec de l'escriptora i traductora Lavinia Dumitrascu) de l'escriptor Miquel López Crespí que recentment guanyà, amb la novel·la *L'Amagatall* el Premi "Miquel Àngel Riera".

La revista, dirigida pel prestigiós intel·lectual Valeriu Magno inclou (pàg. 5) un important treball referent a l'obra poètica de Miquel López Crespí i unes traduccions del llibre *Revolta* (que properament serà publicat per l'Editorial Moll).

Hem de recordar que *Revolta* és l'edició de l'original català del llibre que ja, l'any 1994, obtingué el Premi de Poesia "Ciutat de València".

La ignorància i el reaccionarisme de determinats jurats de Mallorca donen per resultat aquests fets tan lamentables (que ja varen passar amb diversos poemaris de Blai Bonet, Miquel Àngel Riera i molts d'altres grans escriptors mallorquins: ésser reconeguts fora de l'illa abans que a la nostra terra).

POLITICA SI CULTURA

Interviú amb

LES
PLEIADES

La revista romanica *VIP* d'art, política i cultura (abril de 1999) informa de les properes traduccions al romanès (a càrrec de l'escriptora i traductora Lavinia Dumitrascu) de l'escriptor Miquel López Crespí que recentment guanyà, amb la novel·la *L'Amagatall* el Premi "Miquel Àngel Riera".

La revista, dirigida pel prestigiós intel·lectual Valeriu Magno inclou (pàg. 5) un important treball referent a l'obra poètica de Miquel López Crespí i unes traduccions del llibre *Revolta* (que properament serà publicat per l'Editorial Moll).

Hem de recordar que *Revolta* és l'edició de l'original català del llibre que ja, l'any 1994, obtingué el Premi de Poesia "Ciutat de València".

La ignorància i el reaccionarisme de determinats jurats de Mallorca donen per resultat aquests fets tan lamentables (que ja varen passar amb diversos poemaris de Blai Bonet, Miquel Àngel Riera i molts d'altres grans escriptors mallorquins: ésser reconeguts fora de l'illa abans que a la nostra terra).

Són les empleades de la joieria Joana a l'avinguda del Torrent de Manacor. Una empresa que té sucursal a Inca i a Cala Millor. Va fundar aquesta empresa l'amo en Mateu Puigserver fa 23 anys.

Fa 2 anys que en Josep Bió i na Gerònia Bonnin van a les fires i mercats de Mallorca. Venen pedres i gemmes, joieria alternativa. També són terapeutes naturòpates. Els trobareu al 971 872 132

Fa 10 anys que n'Antoni Cerdà i en Baltasar Pons de Llucmajor se dediquen al negoci de la mel. Tenen 15 aspiàris a dins el terme de Llucmajor amb 520 caeres o cases d'abelles. Recullen una mitjana de 8 tones anuals que comercialitzen per les fires i mercats de Mallorca. Abans s'hi dedicaven a hores lliures. Ara han fet una Societat Limitada i s'hi dediquen tot el temps. Tlf. 971 120 131

La Família Rueda-Mariom de Montuiri, anà a la Fira de Sencelles.

DIADA PER LA LLENGUA DE 1999

Manifest de l'escriptor Miquel López Crespí en defensa de la Llengua Catalana i de la nostra nacionalitat (Publicat en *El Mundo-El Día de Baleares* el 7-V-1999)

És evident que el nacionalisme mallorquí (mallorquí o eivissenc, menorquí o formenterenc) ho ha de ser en el camí d'anar bastint la nostra pàtria comuna (juntament amb les terres del Principat, Catalunya Nord i el País Valencià). Però fins arribar a assolir aquesta fita hauríem d'anar treballant en la línia d'anar construint un nacionalisme integrador, lluny de certa tendència a l'individualisme i la insolidaritat que, al cap i a la fi, tan sols pot portar-nos a fonamentar la nostra nacionalitat en el racisme més exacerbant (odi al foraster, a l'estranger, al que és "diferent"). I tots sabem com el racisme és en essència una de les columnes fonamentals del feixisme.

Per anar bastint aquest nacionalisme és precis i urgent!- preservar la llengua catalana, els fonaments essencials de la nostra cultura, fer complir aquell famós Decret de Mínims sistemàticament deixant de banda pel Govern Balear. Com molt bé explicaven un grup d'intel·lectuals mallorquins des de les pàgines del nostre diari, tretze anys després de la promulgació de la Llei de la Llengua i l'lel aprovada per unanimitat pel Parlament Balear-, la 3/1986, és ben trist que encara ens haguem de demanar pels motius del seu provat incompliment. Vergonyós tot plegat. Demostració d'una ben concreta manca de sensibilitat cultural per part de les nostres autoritats.

La Gran Cadena Humana del proper dia vuit de maig ha d'anar en al camí d'impulsar l'ús ambiental del català en tot tipus d'entitats, de garantir d'una vegada per totes, l'ensenyament -en cadascuna de les institucions- de la llengua catalana a tots els empleats públics i sigui aquesta la llengua emprada massivament a escoles, instituts i Universitat. Aquesta normalització autèntica ha de servir -entre moltes altres coses- per anar superant tots els tics que poden ser el terreny de cultiu de les més enver-

nades flors del racisme i la xenofòbia a casa nostra. S'ha d'acabar ja per sempre amb la criminalització permanent de les persones vingudes de fóra a treballar a les Illes i que, a poc a poc es van integrant dins de la nostra comunitat. S'ha de continuar lluitant perquè la població -mallorquina i immigrada- prengui consciència de la importància i la utilitat de la llengua i la seva conservació. No lluitar per a anar aconseguint l'assimilació cultural d'aquesta gernació d'immigrants, blasmar permanentment contra seva seria oblidar la nostra pròpia història. Com si els mallorquins, fins fa ben poc, no haguéssim trespastat el món a la recerca d'un tros de pa, un sostre que aquí, a Mallorca, ens negaven les classes dominants illenques. Guerra absurda i que no fa res per anar bastint, amb fonaments segurs, la nostra nacionalitat aquest rebuig al mestissatge, oblidant que avui dia determinants cognoms forasters són a l'avantguarda de la lluita per la normalització de la nostra cultura, de les nostres senyes d'identitat. L'esforç per preservar la cultura pròpia de les

Illes no és una batalla de cognoms ni lloc de naixença. El combat s'estableix entre els partidaris dels nostres anihilament com a poble i els defensors de les nostres llibertats nacionals i drets socials. Per tant, constatada aquesta palesa manca de sensibilitat quant a la preservació de la llengua pròpia, ara, quan s'apropen les eleccions del dia 13 de juny, hem de participar en la Gran Cadena Humana que coordina l'OCB. Hem d'exigir -i exigir-nos- una actitud de ferma militància cultural, de defensa activa de totes les senyes que ens identifiquen com a poble. Es tracta -ara o mai!- de sortir novament al carrer en defensa del patrimoni que ens han deixat per herència -i no hem de voler perdre!- les generacions que ens han precedit. Una defensa en la que -com diu el manifest de l'Obra Cultural Balear, com expliquen els nostres intel·lectuals-, hi ha de participar tothom, tots els mallorquins de naixement o d'adopció, agermanats en la gran tasca de construir un poble lliure i culturalment senyor d'aquestes inapreciables senyes d'identitat. Ω

Fa 11 anys que els germans Sans regenten el Bar ses Cotxeres a Sencelles.

Fa 15 anys que na Joana Mª Ferrer va obrir el Bar s'Estel a la Via Majorica de Manacor. Els seu fill que és del Barça, va posar nom al bar. Tlf. 971 555 619

Fa 10 anys que en Tomeu Aulet regenta el Bar Can Tomeu a Costitx. És un lloc del Mallorca. Tlf. 971 513 217

Fa 35 anys que la Família Fullana regenta el Taller de Restauració de Mobles Fullana al carrer del Través de Manacor. El seu pare, Antoni Fullana va obrir aquest taller fa 60 anys. Tlf. 971 552 433

Na Joana Mª Mates és la madona jove d'ella Fàbrica de Mobles Ducal a Manacor. Varen obrir aquesta fàbrica i botiga els seus pares fa 40 anys. Tlf. 971 554 412

En Nofre Munar és l'amo jove de Mobles Riera a Manacor. El seu padrí, Nofre Riera va obrir aquesta botiga fa 52 anys. Tel. 971 551 695

Fa 2 anys que en Sebastià Montserrat regenta la Botiga i Tapisseria Illa a Manacor. Abans d'obrir la botiga ja feia 17 anys que tenia taller de tapisseria. Tlf. 971 551 380

Fa un any que en Joan Riera i Pol, amb els seus pares Nofre i Francina regenten la Botiga d'Informàtica Baby Soft a Manacor. Tlf. 971 846 072

Per Mallorca! Gran èxit de la diada per la Llengua i l'Autogovern

Més de Vint-i-cinc mil manifestants per la Llengua Catalana i l'Autogovern

(Gran èxit d'organització de l'OCB)

Cal destacar la perfecta organització i coordinació de la Gran Cadena Humana per la Llengua organitzada per l'OCB i els Joves de Mallorca per la Llengua

Poques vegades una manifestació havia assolit les proporcions de dia vuit de maig. Quan a les 18h. de dissabte, dia vuit, la torxa del Correllengua

molta gent jove: això vol dir futur. Per tant, és un dia d'optimisme, però també combatiu, perquè no ens hem de dormir; que aquest 'Prou!' no sigui una aturada sinó

Crespí, Gabriel Janer Mani-la, Maria de la Pau Janer, Eusèbia Rayó, Miquel Rayó, Antoni Vidal Ferrando, Guillem Rosselló i Pere Morey. També hi vérem l'actriu Aina Salom i la plana major d'UM i de tota l'esquerra illenca (membres del Partit Comunista i d'Izquierda Unida, PSOE, Revolta, CC.OO., UGT, CGT, CNT, PSM, ERC...).

Cal destacar la perfecta organització i coordinació de la Gran Cadena Humana per la Llengua organitzada per l'OCB i els Joves de Mallorca per la Llengua (que, amb un lloable afany d'integració, aconseguiren la participació d'uns tres-cents alemanys i de milers d'immigrants que, a poc a poc, van apreciand i estimant la nostra cultura). Cal destacar molt positivament aquest important component "mestís" (que dirien els "nostres" nazi-feixistes) en la grandiosa manifestació de dia vuit. Una vegada més la realitat prova i demostra l'errata que van els quatre eixelebrats que malden per la neteja ètnica a la nostra terra. La gran

A l'avantguarda de la manifestació de dia vuit: Marina Ferrà, Miquel Ferrà, Encarna Vinyers i altres personalitats de la cultura.

arribava davant l'estàtua del Rei Jaume I després de ser portada per més de dotze mil mallorquins -i estrangers!-, ja eren més de vint mil les persones que formaven la Gran Cadena Humana. Tota la redacció de l'Estel hi era a l'avantguarda de tan magna manifestació en defensa de les nostres senyes d'identitat. Com explica Carles M. Canals: "La vídua del poeta Josep Maria Llompart -Encarnació Vinyes- portà també la flama fins als peus de l'estàtua equestre del rei Jaume I, d'on partí la cadena humana més nombrosa d'aquestes diades des de la seva instauració".

Cal destacar la gran participació en la defensa de la nostra llengua i cultura de totes les associacions d'Escoltes i Guiatge de Mallorca que, amb la seva massiva assistència, col·lapsaren Ciutat.

Els polítics Francesc Antich (PSOE), Maria Antònia Munar (UM), Eberhard Grosske (Partit Comunista-Izquierda Unida) i Pere Sampol (PSM) valoraren molt positivament la massiva aflluència de manifestants. El PSM declarava als mitjans de comunicació: "Ha estat un èxit de participació, amb

el començament de l'esplendor de la nostra llengua".

Igualment hi havia en la cadena humana i portant la pancarta

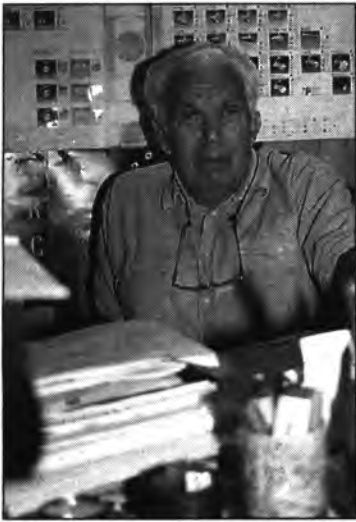

Encapçalant la manifestació en defensa de la llengua catalana Núria López, de quatre anys (filla de l'escriptor Miquel López Crespí); Maria de la Pau Janer i Antoni Mir, President de l'OCB.

que encapçalava la manifestació una nombrosa representació dels escriptors mallorquins. La redacció de l'Estel pogué veure Miquel Ferrà Martorell, Miquel López

demonstració popular de dia vuit evidència, una vegada més, que el futur serà català, mestís i integrador o no serà. Ω

(Redacció)

Fa 50 anys que en Joan Gomila va obrir el Taller d'Electricitat Gomila a la Plaça de sa Mora de Manacor: Instal·lacions elèctriques, bombes submergibles i grups electrònics. Ara, ja jubilat se'n cuida del negoci el seu fill Guillem. Tlf. 971 552 234

Els germans Pasqual són els amos joves de la Botiga de Mobles i Cortines ART-FLEX a Manacor. Tlf. 971 550 629

Fa 6 anys que en Martí Riera regenta el Bar Martí a la Plaça de sa Mora de Manacor. És un bar del Madrid i del Mallorca. Tlf. 971 845 623

Fa un any que na Margalida Capó, amb el seu home Bernat Aguiló, regenta la Botiga d'Instal·lacions Elèctriques Bernat a Manacor. També instal·la antenes de TV i Parabòliques. Els trobareu al 971 843 121

Fa un any que en Francesc Garí ha obert la Botiga de Serveis Informàtics a Manacor. Tlf. 971 556 231

L'esport i la joventut

PER CLIMENT GARAU DE LLUCMAJOR.

TELF. 971665336

Fins ara no se cuidava,
Es govern de sa nació,
De sa suma de milió,
Que el futbol se gastava,
A defora se'n anava,
Restant nostre caramull,
A dins aquest gros trull
N'Aznar ha ficat sa banya.
El Barcelona que té,
Vuit futbolistes emprats,
Bastant ells, remunerats,
Mils de milions de lloguer,
Aquest abús se va fer,
Pel mando conveniència,
S'havien pres sa llicència,
No res mai se los digué.
Es govern ara ha pres,
Se'ves determinacions,
Només seran màxim dos,
Que tot partit requereix,
A dins aquest ordre aqueix,

Rebaixaran mils milions,
Duts ells a altres nacions,
Que a ca nostra empobreix.
Cinc mil milions se pagaren,
De Holanda, dos germans,
Sent ells professionals,
Al Barcelona ingressaren,
Cap avantatge demostraren,
Amb els altres jugadors,
No se'n conten grans honors,
De glòries recol·lectades.
És govern d'Espanya va,
Defensant s'economia,
Vol construir una línia,
Per distàncies acursar,
De Madrid se partirà,
Per arribar a Barcelona,
Per aquesta feina formosa,
Mil cinc cents milions hi ha.
El projecte los durà,
Dos anys de treball forçat,

Amb molt personal emprat,
Que no podrà gens badar,
Si anam a comparar,
En Romualdo lo que cobra,
Podria aixecar gros poble,
Amb sa pilota encaçar.
Perquè havem de llogar,
Els jugadors estrangers,
Si aquí en tenim de més,
Que sols no poden jugar?
El Sub Vint-i-U guanyar
El gran campionat del món
Tots ells grosses plomes són,
I no es poden col·locar.
Els Sub Devuit va guanyar,
Ell també sa gran victòria,
Se varen cobrir de glòria,
Pel seu mèrit demostrar.
Ara ells han de guardar,
Un molt extremat silenci,
Una grossa impertinència,
És aquest mode d'obrar,
El Barcelona parlà,
De contractar un jugador,
Que és ben negre de color,
Cinc mil milions se'n parlà.
Dins s'equipo no es veurà,
A ell mai gran preferència,
Però tendrà s'evidència,

Des milions que se'n durà,
Se gran passió pel futbol,
Que dins el món s'ha establida,
Ha pujat a una mida,
Que se perd tot es control.
És perdre ningú ho vol,
Ells empren sa força bruta,
És molt grossa sa disputa,
A voltes acaba amb dol.
Al futbol i discoteques,
Sa joventut s'ha lliurada,
De forma exagerada,
Les joves tornen rebeques.
Amb ses músiques xereques,
Que no fan més que botar,
Amb ses guitarres tocar,
Que s'amaguen es defectes.
Quin progrés cal esperar,
Amb aquesta joventut,
Amb un renou tan absurd,
Que els timpans destrossarà,
Amb so horari que hi ha,
De la una a les sis,
Es dormir serà precís,
No se podrà treballar.
Pares que posau al món,
Uns fills per sa descendència,
Ja vos firmau sa sentència,
A dins el vostre contorn,

Si n'hi ha uns que bons són,
No n'espereu cap ajuda,
No descuideu sa premuda,
Des llevant en és migjorn.
Molt senyors los han criats,
I eren de casa pobra,
El jove va sa miloca,
Amb sos cotxes escapats,
Van donat molts mals de caps
A son pare i a sa mare,
Los tracten de gent estranya,
Perquè vells, se son tornats.
Els vells que se salvaran
Seran aquells previnguts,
Que han sentits els remugs,
Dels seus fill que cridaran,
Cap firma li posaran,
A damunt sa terra i casa,
Ho hauran de prendre amb calma,
Deixar-ho quan moriran.
No es pot independitzar,
Molta de sa joventut,
Esperit no ha tingut,
De cap pesseta guardar,
Si es qui vulgui comprar,
Casa de molts de milions,
Moren ses aspiracions,
I amb els pares ha d'estar. Ω

SA POBLA I LA LITERATURA MALLORQUINA

Editada L'Amagatall (Col·lecció Tià de Sa Real): Homenatge a la Mallorca Popular dels anys trenta

MIQUEL LÓPEZ CRESPI

Qui em coneix sap a la perfecció que, com a Bertolt Brecht, els meus herois, les persones que jo estim, els homes i dones que han tengut una importància cabdal en la meua vida, en la meua formació humana, no han estat mai ni reis ni generals, molt manco banquers, senyors de possessió, intel·lectuals -com els germans Villalonga- al servei dels botxins del poble mallorquí

A ran de la publicació de les meves novel·les Estiu de foc (Columna edicions, 1997) i L'Amagatall (recent premi "Miquel Àngel Riera" 1998, editada a la Col·lecció Tià de sa Real que tant encertadament dirigeix l'escriptor i excel·lent historiador de la nostra literatura Pere Rosselló Bover), nombrosos periodistes m'han demanat -i demanen!- l'origen d'aquestes històries de la guerra, a Mallorca.

Qui em coneix sap a la perfecció que, com a Bertolt Brecht, els meus

herois, les persones que jo estim, els homes i dones que han tengut una importància cabdal en la meua vida, en la meua formació humana, no han estat mai ni reis ni generals, molt manco banquers, senyors de possessió, intel·lectuals -com els germans Villalonga- al servei dels botxins del poble mallorquí. Qui sempre m'ha interessat ha estat la gent humil del poble, les persones que amb el seu esforç -durant segles, generacions infinites- han servat la nostra llengua, han bastit amb les mans tot allò que ens envoltava: cases, sínies, palaus, marjades, ponts, mobles, estris de feina i esbarjo, escoles; i amb llur afany de justícia han lluitat -d'ençà la guerra de les Germanies!- per a millorar la vida dels seus germans. Els meus herois són, doncs, aquests homes anònims que, la majoria de vegades, després d'una vida exemplar de lluita pel poble, no els trobes en cap llibre d'història... ni en lletra menuda, a no ser, sense cap explicació del que feren, del que alletaren en vida, una simple retxa a l'apartat de necrològiques del diari. I a voltes ni

això darrer! Pensau -basta tornar a llegir l'imprescindible Diccionari vermell de Llorenç Capellà- que moltes vegades, ni aquest simple fet, ser mereixedor d'una retxa a un diari, es donà entre els milers i milers d'homes i dones assassinats per la dreta feixista en temps de la guerra i anys posteriors.

Pertant, és ben evident que -sobretot en les novel·les de la guerra- els meus personatges, les meves històries de ficció volen reflectir el món, les vivències, les esperances, els sentiments grandiosos, exemplars, ben universals, d'aquesta humanitat valenta i ànima: la que tot ho ha creat amb les seves mans, amb el seu treball. Les milicianes assassinades pel "comte" Rossi i els feixistes mallorquins -els republicans que no pogueren reembargar amb les tropes del Capità Bayo el setembre de 1936 en el Port de Manacor-, en la novel·la Estiu de foc; i, en L'Amagatall, la tragèdia dels homes amagats a Mallorca intentant escapar de la persecució dels falangistes. El cas, per exemple de Jaume Tries "Norat", de Santa Maria; de l'amic de

la família, el pobler Pau Canyelles Socies ("Pau Comas"), tancat a casa seva, en un petit habitacle, amagat fins i tot de la vista de la filla -la meua bona amiga Salvadora Canyelles- per por que, nina com era, no parlàs massa i sense voler denunciàs el pare als botxins; o el cas, igualment allisonador, de Joan Mates, a Ciutat, que hagué d'amagar-se a casa seva i després partir amb barca -coneixent a la força les pressions italianes-, tot per salvar-se de la "justícia" -un tret al cap- dels franquistes illencs.

Una generació d'homes i dones que volgueren portar idees de justícia i llibertat a una Mallorca dominada pel més ferotge caciquisme, per la més brutal explotació de l'home per l'home...

Com dic, són aquests personatges els herois que m'han interessat, el món que he provat de reflectir en moltes de les meves narracions i, molt especialment, les dedicades a la guerra. En el fons, no ho negaré ara, sé que és la provatura de deixar constància del

món dels nostres pares -republicans que combateren per la llibertat enfront l'opressió-, dels amics de les nostres famílies, aquella generació esperançada i il·lusionada; uns, com Pau Canyelles, membres d'Esquerra Republicana; altres, com el pare, confederals anarcosindicalistes o, com l'oncle José López, antifeixistes de la XXII Brigada... Una generació d'homes i dones que volgueren portar idees de justícia i llibertat a una Mallorca dominada pel més ferotge caciquisme, per la més brutal explotació de l'home per l'home... Aquells senyors de possessions àvids de guanys, enemics de tot el que podia ser progrés, il·lustració per a les classes populars. Pensau en l'odi que les classes dominants mallorquines -i les espanyoles!- sentien pels mestres republicans, per la munió d'escoles que manà construir la República... No volien que el jornalero, que l'obrer, que els fills dels pobres sabessin llegir i escriure, tinguessin un metge a la vora, poguessin mirar el futur amb esperança, sense haver d'estar ajupits, de sol a sol, la vida sencera. Ω

«Cal crear institucions per recuperar la nostra història»

Jordi Bilbeny acaba d'editar un nou llibre: *la Brevíssima relació de la destrucció de la història. La falsificació de la descoberta catalana d'Amèrica*. LLUITA, a més de recomanar-vos la seva lectura, ha volgut parlar amb l'autor.

-Al pròleg del teu llibre Salvador Cardús afirma «A la base mateixa de la construcció d'un mai no ben coronat Estat espanyol hi hauria una gran operació d'espoliació històrica». Després de la lectura, una conclusió seria que Espanya ha construït el seu estat sobre la base d'un robatori...

-De fet, en Cardús, al pròleg, diu que som allà mateix, que Bilbeny no explica res que no hàgim sabut sempre. El que va fer l'Estat francès a Occitània, per exemple, que no ho sabem? I no ha despertat cap gran repulsa pel genocidi. França, princesa dels humanismes, diuen! Eliminar la consciència cultural dels altres, és humanístic? Doncs pel que fa a Espanya, tres quarts del mateix. Que els estats es van crear sobre l'expropiació, és evident. Mira, per exemple, el cas de la bandera espanyola -que és la catalana- ja fa molts anys que es coneix. Jo, de fet, em centro sobre un cas concret i, simplement, dono un punt més de reflexió.

-Al llibre explícites i proves l'existència d'un acte polític de censura premeditada, que qualifiques de crim històric.

-Parlar de crim històric serveix per plantejar la necessitat d'investigació i la investigació com a la descoberta de l'assassí: jo busco el fil que ha quedat enganxat a l'arbust del jardí, la burilla de tabac apagat després de cometre l'assassinat... Denuncio un assassinat, apporto proves, apunto el mòbil bo i pensant que darrere d'un crim sempre hi pot haver una intenció política. Ara ens horroritza, ens fa pànic descobrir el que ha passat, recuperar la nostra història. És el pànic que fa veure la cara precisa de la censura. No hauria de ser així. El que ens hauria de fer pànic és veure quina mena d'Estat tractem, un Estat que ha fet un transvasament cerebral sempre que ha pogut. És com agafar la nostra ment, buidar-la i introduir-hi uns productes nous a fi i efecte de fer-nos més dòcils dins el nou sistema polític. I crec que adonar-nos del que ens estan fent és una passa cap a l'alliberament personal i col·lectiu. Aquests referents simbòlics són molt importants per a la supervivència de qualsevol poble. Si no en tens, t'identifiques amb els aliens, que, a més, et denigren.

-Recentment feies públic un manuscrit de Pere Serra i Postius, on es distingeix clarament la grapa del censor, del qual no en vols revelar el lloc on es conserva i afirmaves: «La història és plena de sospitoses pèrdues documentals i, en el que depèn de mi, no voldria contribuir a fer que se'n produís una més».

-No dic on és, però sí les referències. Si es vol, es troba. I es veu que s'ha operat: mostra com l'han guixat, esborrat, hi ha textos que es repeteixen... Sort que els censors badaven prou i gràcies a això podem anar refent la nostra història. Per exemple, si la consigna era «Colón catalán, no», ells esborraven qualsevol referència a Catalunya: «Colón, genovès», però no es fixaven que a

«El saqueig sistemàtic dels arxius catalans, al costat del conjunt, fa que allò de Salamanca sigui una broma de no res»

sobre mateix de l'afirmació hi havia un gravat amb Colom amb una bandera catalana, com el que reproduceixo al llibre. O no s'adonaven de les incongruències fruit del canvi de paraules, i substituint Catalunya podien acabar parlant de les hortes de Castella o dient coses com ara «le dieron los títulos de virrey y gobernador general que solían haber en Castilla!». Gràcies a coses com aquestes podem veure que hi ha hagut una adulteració premeditada dels textos. I també podríem parlar, a més, del saqueig sistemàtic dels arxius catalans, que, al costat del conjunt, allò de Salamanca és una broma de no res.

-Més que no pas amb un complot concret, ens trobem, per tant, davant d'una pràctica sistemàtica?

-Els mecanismes de l'Estat són fer natural allò que és antinatural. I que sigui antinatural trobar el natural. Així, creen un sentiment de culpabilitat en fer-nos creure que anem contra el que és natural. Hi ha molta gent, també historiadors, que afirma que la censura no existeix, que els errors que pugui haver-hi són sense intenció, que és impossible que fossin tan espavilats, en aquella època. Com que no? Si la manipulació dels textos i pergamins i manuscrits i rondalles populars ja es donava en la Grècia clàssica, i en l'època llatina, i... sobre Catilina, per exemple. S'ha escrit molt en contra d'ells, més... i a favor no hi va escriure ningú? I tant, però no ens ha arribat. I sobre els ibers? Sis segles de guerra de Roma contra els ibers i no ens ha arribat res escrit per ells. Doncs sobre això fem la història. Per conèixer la conquesta catalana d'Amèrica tot el que fem servir són les cròniques arrelades pels espanyols. I moltes d'elles escrites per catalans, eh? Perquè a més de Colom hi ha un munt de nautes, militars cosmògrafs, científics, doctors, músics, literats... I tota aquesta gent, que formava part al segle XVI del principat de les arts catalanes, ha desaparegut o li han canviat el nom o han esborrat el text o han traduït l'obra o l'han atribuïda a un estranger... Ens hem d'adonar de la monstruositat d'això.

-No t'has sentit a dir que per què hem de voler carregar el llast del genocidi, els catalans?

-Jo sóc el primer que vaig arrufar el nas, amb aquest tema. Però aleshores vaig veure que m'havia

convertit en una mena de joguina programada pels espanyols perquè digués precisament això. Qualsevol espoliació colonial comporta d'una forma inherent la destrucció de la història i dels referents del poble ocupat. I això és el que han fet amb nosaltres. Hem d'assumir que hem tingut una part proporcional en aquest genocidi. Reconec que a mi això m'ha transformat una mica, però també m'ha ampliat els referents simbòlics, els referents culturals del nostre passat. I, a la vegada, m'ha fet entendre també d'una manera diferent la colonització. Perquè sí que hi havia colonitzadors que hi anaven a tallar caps. Però també molts d'altres que defensaven els drets dels indis, que defensaven, aprenien i parlaven les seves llengües. Per exemple, dotze monjos que en Cortès portà a Mèxic mai no van predicar en castellà, tot i les rèpliques del Consell del Rei i les lleis que establien l'edició dels llibres i els catecismes i la doctrina i la Bíblia i el Nou Testament i tot... en castellà. I aquests monjos ho feien en la llengua indígena. Com s'explica això? Perquè eren catalans. Creus que són els mateixos que enviaven a Montserrat i que imprimien llibres i confessaven en castellà tot i les queixes dels pagesos perquè no els enteníen? I t'imagines quin castellà diria que els indis s'havien de regir per les seves pròpies lleis? És impensable, oi? Doncs això passava a Amèrica. I això també forma part del nostre llegat. -No hi ha ningú que també avanci la investigació per aquesta banda? -Sí. Joan Lladó, per exemple, que estudiava la immigració occitana a Catalunya. Vam parlar i sorgí la qüestió: per què venien aquí els occitans si nosaltres érem un país en decadència? A més dels vincles històrics, venien perquè, de decadència, res, aquí arribava tot l'or d'Amèrica, totes les naus. Doncs aquest xicot ha avançat i ha canviat la percepció. I hi ha altres casos i també altra gent que investiga al marge de la universitat.

-Què en dius, de l'absència de reacció oficial i acadèmica pel que fa a les evidències que presentes?

-Jo intento mirar-m'ho de manera humil. És a dir, que si aquest llibre l'arriba a escriure Ferran Soldevila abans de morir això hauria tingut un bum impressionant. Però l'ha escrit Jordi Bilbeny, que ara no és ningú en el món acadèmic. Això no

vol dir que el que digui sigui intransigent o ingenu, però el que compta sovint no és tant la idea com qui ho diu. És molt fàcil que en qualsevol àmbit, no només en el món de la història, es faci cas d'un desconegut. Quan s'hagin venut vuitanta mil exemplars del meu llibre en podem tornar a parlar.

-Però tu portes deu anys en el tema.

-Mira, de vegades penso que al món acadèmic no interessa la història en si sinó la història que ens permet viure de la història, mantenir un estatus, tenir un control sobre els alumnes, cobrar cada mes, sortir a la premsa de tant en tant -sense dir res de l'altre món o allò que els nostres dominadors volen que diguin. A més, és una qüestió de prestigi: no poden admetre que ens han enganyat i fer una mena d'autoinculpació per no haver vist una manipulació tan gran i que, amb aquestes quatre proves, qualsevol persona veu clara. Així doncs, millor no parlar-ne. Els espanyols el sol fet de llegir-ho perquè... i si tens raó?

-I la gent, a les presentacions del llibre, què hi diu?

-Molta gent ja ve propensa a creu-

re-s'ho, i expliquen que el seu pare o el seu avi ja havien llegit els llibres d'Ulloa, dels anys vint, que deien que Colom era català. Perquè als anys vint aquí ja hi ha una gran tradició de replantejar aquesta història. Però justament quan això començava ja a prendre cos, va venir la guerra... És que fins i tot Soldevila ho diu! A tres articles de Revista de Catalunya de l'any 1928 ja diu que el Colombo genovès no té res a veure amb el descobridor d'Amèrica. Soldevila és un gran defensor de les teories d'Ulloa. -Quin és el pas següent, un cop descobert l'assassí? -Cal crear les institucions corresponents per recuperar la nostra història, un departament de Catalunya-Amèrica, crear beques destinades a aquest tema... O bé una via paral·lela: que el Parlament de Catalunya aprovi un pla de revisió de la nostra història. És clar, tot això entra dins l'àmbit polític. Jo intento implicar-hi de tant en tant el món polític de diverses línies. La presentació del llibre a Barcelona la feren Rull, Riera i Carod. Ja veurem què passarà a partir d'aquí. Són diputats... Ω

Núria Cadenas de la Revista Lluita'

Art i literatura

PER RICARD COLOM

"Escollí una frase del seu tresor i se la repetí suaument:

-Un jorn avellonat pels núvols de la mar.

La frase, el dia i l'escena harmonitzaven entre ells en un acord únic. Mots. ¿Era a causa de les colors que suggerien? - Els anà deixant lluir i esvaïr-se, matís a matís. Or del naixement, verds envermellits del sol entre pomers i avel·laners, blau d'ones salades, vorada grisa de borrellons celests. No, no era pas per les colors: era per l'equilibri i contrabalanceig del període mateix...". (Retrat de l'artista adolescent", James Joyce, 1887-1941, novel·lista irlandès tingut pel millor del s. XX).

"Evidentment, tot home que s'expressa d'una manera original pertoca al seu ésser autèntic, encara que pegui contra totes les normes gramaticals i estilístiques acceptades en el seu temps, és millor escriptor o millor orador que un altre qui sia correcte sense ser original. Per al vertader no hi ha regles acadèmiques, majorment quan totes aquestes regles són el resultat d'un esperit ben estret". (H.A. von Keyserling, 1880-1942, científic i filòsof alemany).

"Si un home qualsevol, fins i tot vulgar, sapies narrar la pròpia vida, escriuria una de les majors novel·les que s'hagin mai escrit". (Giovanni Papini, 1881-1956, escriptor italià).

"Potser els meus lents ulls no veuran mai més el sud de lleugers paisatges adormits en l'aire, amb cossos a l'ombra de branques com flors o fugint en galopada de cavalls furiosos.

El sud és un desert que plora ensems que canta, i aqueixa veu no s'extingeix com ocell mort; devers la mar endreça els seus desigs amargs i obre un eco feble que viu a poc a poc.

Al sud tan llunyà hi vull restar confós. La pluja no hi és sinó una rosa entreoberta, la seva foscor, la seva llum són bel·leses iguals".

(Lluís Cernuda, poeta andalús exiliat a Amèrica a causa del terrorisme franquista, *Voldria restar tot sol al Sud*).

"L'impacte de qualsevol proposició -vera o falsa- pot ser augmentat si és expressat en poesia o mitjançant una prosa ben treballada; en canvi no produeix cap efecte transmesa amb meres fórmules o en estil descurat".

(Francis A. Schaffer, teòleg cristià innovador i contemporani, *Art i Bíblia*). Amb bons pensaments hom pot fer pessima literatura".

(André P. Gide, 1869-1951, escriptor francès).

"Déu beneesca els jorns i les nits que s'escolaren!, ens semblaven, en desplegar-se, un nenúfar fragant, el blanc fullam del qual eren les diades de bella esplendor, i el seu centre negre era la nit que escurça la vida".

"Em quedí amb ella a soles, sense més cap tercer que el vi, mentre l'ala de la tenebra nocturna s'obria suaument. Era un al·lota que, si jo no fos a sa vora, perdria la vida. Uai de tu! Es que és pecat aquesta dèria de viure? Jo, ella, la copa, el vi blanc i la foscor semblaven terra, pluja, perla, or i atzabeja".

El Collar de la Coloma, 1022, exquisit tractat andalusí a tomb de l'amor, escrit pel conspirador del partit *eslao* Ibn Hazm de Còrdova, al seu exili a Xàtiva la bella, durant la fragmentació del Califat posterior al saqueig català de la capital cordovesa). Ω

Unitat nacional: la clau de l'Europa de les nacions

La integritat territorial de les nacions sense estat

El segle XXI, que ja és aquí, serà, a Europa, el segle de les nacions. De fet, ja ho és. I els processos d'afirmació nacional que protagonitzen Escòcia, Gal·les, Irlanda, Bretanya o el País Basc tenen una clau comuna que marca el camí a seguir.

Saber quin és el territori d'una nació, d'una manera objectiva no contaminada d'expansionisme, no és una qüestió senzilla, especialment si volem precisar amb detall els límits d'aquest territori. Normalment, en la història d'una col·lectivitat, d'un formiguer humà esdevingut nació al llarg del temps, es barregen els aspectes més infraestructurals, d'alimentació, reproducció i treball, amb els de caire religiós i polític, és a dir, amb les superestructures de dominació, de manera que el territori propi d'un poble ha entrat en conflicte, gairebé sempre, amb el territori dels pobles veïns. I això ja ve des del paleolític. Resulta bastant difícil, doncs, moure's en una perspectiva exempta de resultats de processos de conquesta i dominació. D'altra banda, les qüestions de fronteres territorials sempre depenen, a la fi, de la correlació de forces que es doni entre les poblacions que habiten les zones frontereres en qüestió, encara que aquesta correlació es pot alterar per invasions massives, barroeres o subtils.

Per exemple, la majoria dels francesos es pensen que la frontera meridional de la seva nació es troba a la Mediterrània (després d'haver hagut de renunciar, si es vol per força, al Camerun i Algèria), però encara hi ha bastants occitans que saben i defensen que el francès és un poble sobrevingut a la seva terra i que no és propi de l'espai territorial francès el Llemosí, Alvèrnia, la Guiana, Gascunya, el Llenguadoc, la Provença i el Delfinat. Altrament, quants segles han de passar de dominació perquè canviï la condició nacional d'un territori? Quin tret perdurable és el que marca un territori, fent-lo resistent a aquest canvi? La memòria històrica? La toponímia? Una població autòctona irredempta? És evident que el fet de no oblidar la conquesta i l'ocupació protagonitzades per hosts estrangeres pot ajudar a mantenir viva la nació oprimida... sempre que aquesta memòria sigui exercida i practicada, no només acadèmicament pels estudiosos de la història, sinó políticament pels membres de la nació ocupada. Anàlogament, la toponímia també pot ajudar a evidenciar quin és el marc territorial propi d'una llengua, diferent de la dels invasors (que sempre intenten, per això, substituir els topònims), però la cosa no passaria de ser un tema objecte d'estudis onomàstics... si no hi hagués qui utilitzés la toponímia genuïna d'un territo-

La reivindicació de la unitat nacional és una constant de la lluita irlandesa.

ri per reivindicar-lo políticament. Així, doncs, l'existència d'una població autòctona irredempta, que encara se sap i es vol de la nació que els ocupants malden per esborrar i substituir, és una condició necessària per al manteniment de la caracterització nacional primera d'un territori. La terra ajuda, però, la força, la té la gent. I la gent (autòctona) que hi persisteix, està legitimada per reivindicar la integritat del territori corresponent al seu poble, per molt que en molts llocs, especialment per les vores, no quedi ningú que es proclamï membre de l'antiga nació. Quan algú aixeca encara la veu de la nació, mai no se sap quants ecos pot despertar. Com deia no recordo qui, els camins de la reconstrucció nacional són inescrutables. Per exemple, amb permís: qui podia pensar que, a la zona burgesa i castellanitzada de la Gran Via de València, havia de néixer i viure un convençut i conven-

cedor independentista català? Això ha estat possible perquè encara n'hi ha, de catalans, i la seva veu va poder arribar, sota la dictadura feixista espanyola, a un jove valencià que estava predestinat a ser espanyol.

En una definició aproximada, podem considerar que el territori propi d'un poble és aquell on s'ha assentat aquest poble, de forma perdurable, al llarg de la història (sense que hi hagi habitants anteriors que el reivindicuen), amb independència de les demarcacions polítiques i religioses que s'hi hagin superposat successivament. Així, per exemple, Alcoi, pel seu fet poblacional i lingüístic-constituent (al marge de regnes, províncies i comunitats), pertany a l'espai territorial valencianocatalà i no al castellanoespanyol, tot i que hi hagi, avui, prou i massa formigues d'aquesta darrera espècie. Però també hi pertany Oriola, encara que el català que s'hi parlava ja no s'hi

La defensa de la territorialitat només es fa des de la impulsio i el reforçament d'organitzacions d'àmbit nacional. La resta són claudicacions

parli, de la mateixa manera que Tudela forma part del territori basco, encara que ja no sigui zona basco-parlant. En la dialèctica establerta entre l'opressió i l'alliberament nacional, allò que pretén la nació opressora (més exactament: la classe dirigent de la nació opressora) és la total eliminació del formiguer poblacional de la nació oprimida. Mentrestant, però, la divideixen i l'esmicolen tant com poden, mitjançant retallades territorials i canvis forçats de consciència nacional, els quals canvis també poden fer-los per fases, com en un cas ben conegut: català -- valencià -- valenciano -- espanyol. Les nacions imperialistes, en la seva dèria expansionista, posen la qüestió del territori en la primera línia ofensiva, parcel·lant-lo segons les seves conveniències i segons la correlació de forces poblacionals que sigui més favorable per al mante-

niment de l'ocupació i el domini. No cal ser un gran estrateg en la lluita d'alliberament, doncs, per veure que la defensa de la integritat territorial d'una nació oprimida n'és l'eix principal. A Irlanda, a Euskadi, a Catalunya, i arreu.

Un moment, però. Cal afegir que la defensa del territori no és una qüestió metafísica, de l'àmbit de la individualitat i del pensament íntim de cadascú. La defensa de la territorialitat de la nació catalana només es fa, només es pot fer, des de la impulsio i el reforçament d'organitzacions d'àmbit nacional, en tots els àmbits, especialment el polític. La resta són, objectivament, claudicacions enfront de l'enemic. O adequacions a les seves regles de joc. I ja sabem a què juguen, amb nosaltres, els espanyols i els francesos. **Ω**

Josep Guia,
PSAN de la Revista Lluita'

La defensa de la integritat territorial d'una nació oprimida n'és l'eix principal

PROU d'IMPOSTOS! ABUSIU

- :- Prou de peatges a les autopistes!
- :- Prou a l'electricitat més cara d'Europa!
- :- Prou als telèfons més cars i dolents d'Europa!
- :- Prou a la vergonya de la RENFE!

PERQUÈ MADRID NO ES QUEDI AMB ELS NOSTRES DINERS

L'ESTEL

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom
Adreça
.....C.P.
Població
C.I.F. Tel.

M'interessa una subscripció

ANUAL 3.800 PTS (22,84 euros)

Rebut domiciliat a un banc o caixa

Banc/Caixa
Adreça
Núm. entitat Núm. sucursal
Compte núm.

Firma

**Ompliu aquesta tarja i enviau-la al
Apartat de Correus 124
07600 s'Arenal de Mallorca**

Ciutadans Pels Països Catalans

Josep Serra (Parl. Balear)

Bartomeu Frau (Ajt. Manacor)

Manel Frau (Ajt. Palma)

Bernat Joan (Parl. Europeu)
Europa de les Nacions-UM

Vota

El vot útil pels Països Catalans